

ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ

«ԻԿՕ ՄԱՇԻՆԵՐԻ»

Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն
թողարկողի անվանումը և կազմակերպչական ձևը

Հասցե՝ ՀՀ, քաղաք Երևան, 0061, Մասիսի նրբ. 3

Հեռ՝ (+37498) 178884

Էլ.-փոստ՝ office@iko-machinery.am

Կայք՝ <https://iko.group/>

«Կուբ Ինվեսթ»

փակ բաժնետիրական ընկերություն

գլխավոր տեղաբաշխողի անվանումը և կազմակերպչական ձևը

Հասցե՝ ՀՀ, ք. Երևան, 0010, Վ. Սարգսյան 10

Հեռ՝ +374 11 800810

Էլ.-փոստ՝ info@cubeinvest.am

Կայք՝ www.cubeinvest.am

ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԿՈՂՄԻՑ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԳՐԱՆՑՈՒՄԸ ՉԻ ՀԱՎԱՍՏՈՒՄ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹՅՈՒՆԸ, ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՃՇՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿԱՄ ԻՍԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Արժեթղթերի տեսակը՝	Անվանական, արժեկտրոնային պարտատոմս
Արժեթղթերի ձևը՝	Ոչ փաստաթղթային
Արժեթղթերի քանակը	Համապատասխան թողարկման ծավալի ու անվանական արժեքի
Արժեթղթերի անվանական արժեքը՝	100,000 (մեկ հարյուր հազար) ՀՀ դրամ
Արժեթղթերի թողարկման ընդհանուր ծավալը՝	1,100,000,000 ՀՀ դրամ (մեկ միլիարդ հարյուր միլիոն)
Արժեթղթերի յուրաքանչյուր տրանշի թողարկման ծավալը	ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
Արժեկտրոնը՝	ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
Շրջանառության ժամկետը՝	ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. ԲԱԺԻՆ 1. ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ.....	5
1.1. Տեղեկատվություն Թողարկողի և նրա գործունեության վերաբերյալ	5
1.2. Թողարկողին և պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերը	9
1.3. Թողարկողի տնտեսական գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխության միտումները	13
1.4. Թողարկողի աուդիտն իրականացնող անձինք և խորհրդատուներ	14
1.5. Թողարկողի կառավարման մարմնի անդամները, խոշոր մասնակիցներ	15
1.6. Առաջարկվող պարտատոմսերի հիմնական վիճակագրական տվյալները	15
1.7. Պարտատոմսերի առաջարկի համակողմանի նկարագիրը	16
1.8. Վերջնական պայմանների հրապարակման ձևը	16
1.9. Ամփոփ ֆինանսական տվյալներ	17
Բաժին 2. ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	21
2.1. Ռիսկային գործոններ	21
2.2. Հիմնական տեղեկատվություն	23
2.3. Պարտատոմսերի վերաբերյալ տեղեկատվություն	23
2.4. Առաջարկի ժամկետները և պայմանները	36
2.5. Առևտրի թույլտվությունը և առևտրի կազմակերպումը	45
2.6. Լրացուցիչ տեղեկատվություն	46
Բաժին 3. ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	48
3.1. Անկախ աուդիտորները	48
3.2. Ռիսկային գործոններ	48
3.3. Տեղեկություն Թողարկողի մասին	52
3.4. Բիզնեսի նկարագիրը	56
3.5. Թողարկողի կառուցվածքը	58
3.6. Թողարկողի հիմնական միջոցները	60
3.7. Զարգացման վերջին միտումները	60
3.8. Շահույթի կանխատեսում կամ գնահատում	61
3.9. Թողարկողի կառավարման մարմինները և կառավարման մարմինների անդամները	62
3.10. Հսկող անձինք	68

3.11. Ակտիվներ և պարտավորություններ, ֆինանսական վիճակ	68
3.12. Մասնագիտակն կարծիք	68
3.13. Այլ տեղեկատվություն.....	68
Բաժին 4. ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ	70
ՀԱՎԵԼՎԱԾ1: Հայտ-հանձնարարականի օրինակելի ձև (իրավաբանական անձանց համար)	70
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2: Հայտ-հանձնարարականի օրինակելի ձև (ֆիզիկական անձանց կամ անհատ ձեռնարկատերերի համար)	72
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3: Ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևերը	74
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4: Թողարկողի վարչակառավարչական կառուցվածքը	75
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5: Թողարկման վերջնական պայմաններ	76
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6: Ֆինանսական հաշվետվություններ	84

RESPONSIBLE PERSONS

"We, the undersigned, confirm that we have made all reasonable efforts to verify the accuracy and completeness of the information included in the Program Prospectus. Accordingly, we confirm that, to the best of our knowledge, the information contained in the Program Prospectus is accurate and complete, and does not contain any omissions that could distort the content of the Program Prospectus."

Signatories:

IKO HOLDING GmbH —

Authorized Person: Aleksandr Belozarov

first name last name

Hayk Martirosyan

first name last name

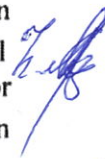
Barseghyan Gayane

first name last name

"Kub Invest" CJSC — General Director – Chairman of the Board: Mikayel Margaryan

First name Last name

Position Signature Date

General Director 08.06.26

Position Signature Date

Chief Accountant 08.06.26

Position Signature Date

Lead Distributor
Position Signature Date

I certify the signatures:

Hayk Martirosyan
First name Last name

General Director
Position

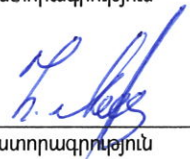
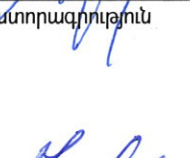

08.06.26
Signature Date

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ

«Մենք՝ ստորագրող անձինք, հավաստիացնում ենք, որ գործադրել ենք բոլոր ողջամիտ ջանքերը, որպեսզի պարզենք Ծրագրային ազդագրում ներառված տեղեկությունների ճշգրիտ և լիարժեք լինելը: Ըստ այդմ, մենք հավաստիացնում ենք, որ մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն Ծրագրային ազդագրում ներառված տեղեկությունները ճշգրիտ և լիարժեք են, չեն պարունակում բացթողումներ, որոնք կարող են խեղաթյուրել Ծրագրային ազդագրի բովանդակությունը»:

Ստորագրող անձինք՝

ԻԿՕ ԽՈԼԴԻՆԳ ԳմբԽ Լիազորված անձ՝ Ալեքսանդր Բելոզերով անուն ազգանուն	Մասնակից պաշտոն	ստորագրություն ստորագրություն	ամսաթիվ 08.06.26 ամսաթիվ
Հայկ Մարտիրոսյան անուն ազգանուն	Գլխավոր տնօրեն պաշտոն	ստորագրություն ստորագրություն	ամսաթիվ 08.06.26 ամսաթիվ
Բարսեղյան Գայանե անուն ազգանուն	Գլխավոր հաշվապահ պաշտոն	ստորագրություն ստորագրություն	ամսաթիվ 08.06.26 ամսաթիվ
«Կուր Ինվեսթ» ՓԲԸ՝ Գլխավոր տնօրեն – Տնօրինության նախագահ՝ Միքայել Մարգարյան անուն ազգանուն	Գլխավոր տեղաբաշխող պաշտոն	ստորագրություն ստորագրություն	ամսաթիվ 08.06.26 ամսաթիվ

Ստորագրությունները հավաստում են՝

Հայկ Մարտիրոսյան անուն ազգանուն	Գլխավոր տնօրեն պաշտոն	ստորագրություն ստորագրություն	ամսաթիվ 08.06.26 ամսաթիվ
--	----------------------------------	---	---

1. ԲԱԺԻՆ ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

ԾԱՆՈԹՑՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՂԻՆ

Ամփոփաթեթերը պետք է դիտվի որպես «ԻԿՕ ՄԱՇԻՆԵՐԻ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության (այսուհետ՝ Թողարկող կամ Ընկերություն) պարտավորումների Ծրագրային ազդագրի (այսուհետ՝ Ազդագիր) ներածական համառոտ նկարագրություն, և առաջարկվող պարտավորումներում ներդրում անելու վերաբերյալ ներդրողի որոշումը պետք է հիմնված լինի ամբողջական Ծրագրային ազդագրի վրա:

Ամփոփաթեթի կազմման համար պատասխանատու անձն ամփոփաթեթում պարունակվող տեղեկատվության ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ լինելու համար (այդ թվում՝ թարգմանությանը վերաբերող մասով) կրում է քաղաքացիական պատասխանատվություն, եթե այն ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ է Ծրագրային ազդագրի մյուս մասերի հետ դիտարկելու դեպքում:

Ներդրողը կարող է ձեռք բերել սույն Ծրագրային ազդագրի և վերջինիս կից ներկայացվող փաստաթղթերը թղթային տարբերակով Թողարկողի և/կամ «Կուբ Ինվեսթ» փակ բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ՝ Տեղաբաշխող) գրասենյակում, իսկ էլեկտրոնային տարբերակով՝

վերջիններիս

ինտերնետային

կայքերում՝

https://iko.group/en/about/iko_group/armenia/, www.cubeinvest.am:

1.1 Տեղեկատվություն Թողարկողի և նրա գործունեության վերաբերյալ

1.1.1. Թողարկողի տվյալները և կապի միջոցները

Թողարկողի լրիվ ֆիրմային անվանումն է

Հայերեն՝ «ԻԿՕ ՄԱՇԻՆԵՐԻ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն

Ռուսերեն՝ “ИКО МАШИНЕРИ” Общество с Ограниченной Ответственностью

Անգլերեն՝ “IKO MACHINERY” Limited Liability Company

Թողարկողի կարճ ֆիրմային անվանումն է

Հայերեն՝ «ԻԿՕ ՄԱՇԻՆԵՐԻ» ՍՊԸ

Ռուսերեն՝ “ИКО МАШИНЕРИ” ООО

Անգլերեն՝ “IKO MACHINERY” LLC

Թողարկողի պետական գրանցման վայրն է՝ ՀՀ, Քաղաք Երևան, 0061, Մասիսի նրբ. 3,

Թողարկողի պետական գրանցման համարն է՝ 286.110.61458

Թողարկողի գրասենյակների գտնվելու վայրերն են՝ ՀՀ, Քաղաք Երևան, 0061, Մասիսի նրբ. 3,

Կապի միջոցներ՝ Հեռ՝ (+37498) 178884

Էլ.-փոստ՝ office@iko-machinery.am

Կայք՝ <https://iko.group/>

Թողարկողին առնչվող հարցերի դեպքում ներդրողները կարող են դիմել «ԻԿՕ ՄԱՇԻՆԵՐԻ» ՍՊ ընկերության տնօրեն Հայկ Մարտիրոսյանին (հեռ. (+37498) 178884), էլեկտրոնային հասցե MartirosyanHR@iko.group, կամ Տեղաբաշխողին («Կուբ Ինվեսթ» ՓԲԸ՝ հեռ. +374 11 800810, Էլ.-փոստ՝ info@cubeinvest.am):

1.1.2. Թողարկողի համառոտ պատմությունը և ռազմավարությունը

«ԻԿՕ ՄԱՇԻՆԵՐԻ» ՍՊԸ-ն գրանցվել է 2012թ.-ի հունվարի 23-ին, Հայաստանի Հանրապետության Արդարադատության նախարարության աշխատակազմի իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի գործակալությունում: Ընկերության հանդիսանում է հատուկ տեխնիկայի KOMATSU, MANITOU և DYNAPAC բրենդերի պաշտոնական ներկայացուցիչը Հայաստանում: Ընկերությունը զբաղվում է հատուկ տեխնիկայի ներկրմամբ և վաճառքով, երաշխիքային և ետերաշխիքային սպասարկմամբ և հատուկ տեխնիկայի վարձակալությամբ:

2012թ.-ին Ընկերությունը բացել է իր գրասենյակը Մասիս նրբ. 3 հասցեում՝ 200 քմ մակերեսով՝ միաժամանակ բացելով պահեստամասերի պահեստ՝ 300 քմ մակերեսով ու վերանորոգման արհեստանոց՝ 800քմ մակերեսով: Ձևավորվել է 14 աշխատակիցներից բաղկացած թիմ (սպասարկման ինժեներներ, լոգիստիկայի մասնագետներ և ադմինիստրատիվ մասնագետներ): Հիմնադրման օրվանից ընկերությունը KOMATSU-ի բացառիկ ներկայացուցիչն է Հայաստանում, ներկայացնում է նաև ֆրանսիական MANITOU ապրանքանիշի սարքավորումները:

2015թ.-ին Ընկերությունը սկսել է համագործակցությունը Vallex Group-ի (Թեղուտի հանքավայր) հետ: Քարհանքի բեռնատարների և էքսկավատորների առաջին մատակարարումից հետո Ընկերությունը ընդլայնել է իր շինարարական սարքավորումների վարձակալության բիզնեսը՝ իր ավտոպարկը ընդլայնելով մինչև 30 միավոր: Ընկերությունը, միաժամանակ սկսել է համագործակցությունը Ագարակի պղնձամոլիբդենային և Կապանի լեռնահարստացման կոմբինատների հետ:

2019թ.-ին ՀՀ-ում շինարարական ոլորտի աճի ֆոնին Ընկերությունը հասել է զարգացման նոր մակարդակի՝ հաստատելով նոր համագործակցություններ կառուցապատման ոլորտում:

2022թ.-ին Զանգեզուրի պղնձամոլիբդենային կոմբինատի հետ կնքված պայմանագրի շրջանակներում Ընկերությունը իրականացրել է սարքավորումների մինչ այդ իր ամենամեծ մատակարարումը:

2024թ.-ին ստացել է Cummins-ի շարժիչների վաճառքի ներկայացուցչի կարգավիճակ ՀՀ-ում և իրականացրել է Cummins շարժիչների վաճառք՝ մոտ 1 միլիոն դոլար ընդհանուր արժողությամբ:

Ընկերության մասնաբաժինը շինարարական սարքավորումների շուկայում 5%-ից պակասից աճել է մինչև 40% 2025 թվականին: 2025 թ.-ի հոկտեմբերի դրությամբ Հայաստան ներմուծված բոլոր հիդրավլիկ էքսկավատորների կեսը KOMATSU ապրանքանիշի էին, ինչը Ընկերությանը դարձնում է շուկայի առաջատարներից մեկը: 2023-ից 2025 թվականներին շինարարական սարքավորումների վաճառքի ծավալները հասել են տարեկան 70-110 միավորի, իսկ հաճախորդների բազան՝ մինչև 380 գործընկերների, որոնց թվում են երկրի խոշորագույն ձեռնարկություններ՝ Զանգեզուրի պղնձամոլիբդենային կոմբինատը, Լիդիանը, Թեղուտը, Ագարակի պղնձամոլիբդենային կոմբինատը և այլ առաջատար շինարարական և ճանապարհային կապալառուներ:

2026թ.-ի սկզբին Ընկերությունը իրականացրել է Հայաստանում ամենամեծ՝ 410 տոննա քաշով, 22խմ տարողությամբ, KOMATSU PC4000 հիդրավլիկ էքսկավատորի՝ առաջին մատակարարումը:

Հայաստանի հարավում գտնվող հաճախորդներին սպասարկելու համար, Սյունիքի մարզի Քաջարան քաղաքում Ընկերությունը բացվել է մասնաճյուղ՝ գրասենյակով և պահեստամասերի պահեստով, իսկ Ագրական քաղաքում՝ տեխ.սպասարկման կետ:

Ազդագրի ներկայացման պահին Ընկերության կողմից Հայաստանում սպասարկվում է KOMATSU բրենդի ավելի քան 500 միավոր տեխնիկա:

Ընկերության տեխնիկական սպասարկման կենտրոնը ստացել է Silver որակավորում KOMATSU մականիշի տեխնիկայի շարժիչների վերանորոգման համար:

Ընկերության կողմից մատակարարված KOMATSU մականիշի հատուկ տեխնիկան օգտագործվում է կարևորագույն ազգային նախագծերի, այդ թվում՝ Վեդիի ջրամբարի շինարարության, Հյուսիս-Հարավ մայրուղու Ագարակ-Քաջարան հատվածի կառուցմանը, ինչպես նաև երկրի խոշորագույն հանքավայրերում աշխատանքների մեջ:

Ընկերության կարևորագույն նպատակներն է հանքարդյունաբերության ոլորտում ծառայությունների ցանցի ընդլայնումը և շինարարության հատվածում ներկայության ամրապնդումը

(քաղաքացիական և արդյունաբերական շինարարություն, ճանապարհային, կոմունալ և ջրային կառավարում):

Ընկերությունը պլանավորում է ստանալ սպասարկման կենտրոնի Silver որակավորում նաև KOMATSU մակնիշի տեխնիկայի փոխանցման տուփերի վերանորոգման համար, և վերագինել տեխնիկական սպասարկման կենտրոնը:

Ընկերությունը շարունակում է կատարել կապիտալ ծախսեր տեխնիկական սպասարկման կենտրոնի վերագինման և տեխնոլոգիական հագեցվածության ուղղությամբ:

1.1.3. Թողարկողի կանոնադրական կապիտալը և նշանակալից մասնակիցները

Ընկերության կանոնադրական կապիտալը 31.12.2025թ.-ի դրությամբ կազմում է 3,600,000 (երեք միլիոն վեց հարյուր հազար) ՀՀ դրամ: Մեկ բաժնեմասի անվանական արժեքը կազմում է 3,600,000 (երեք միլիոն վեց հարյուր հազար) ՀՀ դրամ: Ընկերության 100 տոկոս բաժնեմասը պատկանում է միակ մասնակցին՝ ԻԿՕ ԽՈԼԴԻՆԳ ԳմբԽ (IKO Holding GmbH), գրանցված Ավստրիայի Հանրապետություն, Առևտրային դատարանի ընկերությունների գրանցամատյանում՝ FN 244460 a համարի ներքո, իրավաբանական հասցեն՝ Քաղաքական համայնք Վիեննա, Ֆրանց Յոզեֆ Կայ, շենք 33/7, բնակարան՝ 10 , 1010, Վիեննա, Ավստրիա:

1.1.4. Թողարկողի կազմակերպական կառուցվածքը

Թողարկողի ներքին վարչակառավարչական կառուցվածքը ներկայացված է Հավելված 4-ում:

Ընկերության 100% բաժնեմասը պատկանում է միակ մասնակցին՝ ԻԿՕ ԽՈԼԴԻՆԳ ԳմբԽ (IKO Holding GmbH), գրանցված Ավստրիայի Հանրապետությունում:

ԻԿՕ ԽՈԼԴԻՆԳ ԳմբԽ-ի բաժնետերերն են՝ Comprea Privatstiftung ֆոնդը (76%), Ալեքսանդր Բելոգերովը (18%), Վալերի Ստոլբովը (6%): Comprea Privatstiftung ֆոնդի միակ փայատերը Վալերի Ստոլբովն է:

ԻԿՕ ԽՈԼԴԻՆԳ ԳմբԽ-ին են հանդիսանում է նաև «ԻԿՕ ՄԱՇԻՆԵՐԻ» Բելառուս, «ԻԿՕ ՄԱՇԻՆԵՐԻ» Ուզբեկստան, «ԻԿՕ ՄԱՇԻՆԵՐԻ» Ղրղզստան, «ԻԿՕ ՄԱՇԻՆԵՐԻ» Տաջիկստան և «Մայնինգ Մաշինների» Ղազախստան սեփականատերեր:

Ընկերության կառավարման մարմիններն են՝ Մասնակից և Ընկերության գործադիր մարմինը՝ Գլխավոր տնօրեն:

1.1.5. Թողարկողի բիզնես նկարագիրը

Ընկերությունը հանդիսանում է հատուկ տեխնիկայի KOMATSU, MANITOU և DYNAPAC բրենդերի պաշտոնական ներկայացուցիչը Հայաստանում: Ընկերությունը զբաղվում է հատուկ տեխնիկայի ներկրմամբ և վաճառքով, երաշխիքային և ետերաշխիքային սպասարկմամբ և հատուկ տեխնիկայի վարձակալությամբ:

Ընկերության հաճախորդների հիմնական սեգմենտը հանքերն ու կապիտալ շինարարությամբ զբաղվող ընկերություններ են: Ընկերության հաճախորդներն են այնպիսի կազմակերպություններ, ինչպիսիք են Ագարակի պղնձամոլիբդենային կոմբինատը, Զանգեզուրի պղնձամոլիբդենային կոմբինատը, Լիդիան Արմենիա հանքարդյունաբերական ընկերությունը, Թեղուտ ՓԲ ընկերությունը, առաջատար ճանապարհաշինարարական և շինարարական ընկերություններ:

Ընկերության տեխնիկական մասնագետները ուսուցում և վերապատրաստում են անցնում Իտալիայում, Ֆրանսիայում, Արաբական Միացյալ Էմիրություններում, Ռուսաստանում և Ղազախստանում:

Ընկերությունը համագործակցում է Հայաստանի Ազգային Ագրարային Համալսարանի և Հայաստանի Ազգային Պոլիտեխնիկական համալսարանի հետ, ինչի շրջանակներում երտասարդ մասնագետները անցնում են պրակտիկա և լավագույններն ընդունվում են աշխատանքի:

Ակտիվների որակ

2025թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Թողարկողի ընդհանուր ակտիվների մեծությունը կազմել է 5,962,978 հազար ՀՀ դրամ: Կապիտալի համարժեքության գործակիցը (ընդհանուր կապիտալի հարաբերությունն ընդհանուր ակտիվներին) կազմել է 27.44%:

2024թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Թողարկողի ընդհանուր ակտիվների մեծությունը, համաձայն աուդիտ անցած հաշվետվությունների, կազմել է 4,659,373 հազար ՀՀ դրամ: Նույն պահի դրությամբ կապիտալի համարժեքության գործակիցը (ընդհանուր կապիտալի հարաբերությունն ընդհանուր ակտիվներին) կազմել է 25.8%:

1.2. Թողարկողին և թողարկողի պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերը

Նախքան պարտատոմսեր գնելու որոշումն ընդունելը, պոտենցիալ ներդրողը, համադրելով իր փորձը, պարտատեր դառնալու նպատակները, ֆինանսական հնարավորությունները, ռիսկի ախորժակը և ակնկալվող եկամուտները, պետք է հաշվի առնի էական ռիսկերը: Ստորև ներկայացված են Թողարկողին և պարտատոմսերին առնչվող էական ռիսկերը՝ չբացառելով այլ ռիսկերի գոյությունը: Թողարկողին առնչվող ռիսկերի մանրամասն նկարագիրը ներկայացվում է Ծրագրային ազդագրի 3-րդ բաժնում:

1.2.1 Թողարկողին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը

Մակրոտնտեսական ռիսկեր: Ընկերության գործունեության համար լրացուցիչ ռիսկեր կարող է առաջացնել ընդհանուր մակրոտնտեսական վիճակի վատթարացումը, որն իր հերթին կարող է պայմանավորված լինել ինչպես ներքին, այնպես էլ տարածաշրջանային աշխարհաքաղաքական զարգացումներով: Միջազգային շուկաներում հանքնայութերի գների փոփոխությունը կարող է ազդել Հայաստանում գործող հանքերի կողմից կատարվող կապիտալ ծախսերի որոշումների վրա՝ ինչպիսիք են նոր տեխնիկայի ձեռքբերումը կամ առկա տեխնիկական պարկի թարմացումն ու վերազինումը:

Մակրոտնտեսական ռիսկերից է նաև պետության կողմից ճանապարհաշինարարության ոլորտում կատարվող կապիտալ ներդրումների/ծախսերի ծավալի կրճատումը:

Օրենսդրական դաշտի փոփոխության ռիսկ: Օրենսդրական դաշտի փոփոխության ռիսկերը պայմանավորված են օրենսդրության այնպիսի փոփոխություններով, որոնք կազդեն ինչպես Ընկերության գործունեության, այնպես էլ հանքարդյունաբերության ոլորտում տիրող իրավիճակի վրա: Օրինակ օրենսդրության այնպիսի փոփոխություններով, որոնք կազդեն հանքարդյունաբերությամբ զբաղվող ընկերությունների գործունեությանը՝ ընդհուպ մինչև վերջիններից որոշների գործունեության դադարեցումը:

Մրցակցային ռիսկ: Ընկերությունը ՀՀ-ում հատուկ տեխնիկայի մատակարարման և սպասարկման ոլորտում առաջատար ընկերություններից է: Հատուկ տեխնիկայի ոլորտում առկա մրցակցությունը, կամ ոլորտում նոր ընկերությունների ի հայտ գալը որոշակի ռիսկեր է ստեղծում Ընկերության հաջող ֆինանսատնտեսական գործունեության ապահովման տեսանկյունից:

Վարկային ռիսկ/դեֆոլտի ռիսկ: Առնչվում է Ընկերության կողմից իր վարկային պարտավորությունները ոչ պատշաճ կատարելուն կամ չկատարելուն:

Անհրաժեշտ է ի նկատի ունենալ, որ վարկային պարտավորություն են համարվում նաև Ընկերության կողմից թողարկված պարտատոմսերից առաջացած պարտավորությունները:

Իրացվելիության ռիսկ: Պայմանավորված է Ընկերության ազատ դրամական միջոցների անբավարարությամբ, ինչը վտանգում է պարտավորությունների պատշաճ և ժամանակին կատարումը: Այս տիպի ռիսկի ծագման սկզբնաղբյուրների թվում են մակրոտնտեսական վիճակի վատթարացումը, տեխնիկայի վաճառքների ցածր տեմպերը, վարձակալական պայմանագրերի նվազումը, ետերաշխիքային սպասարկումից և պահեստամասերի վաճառքից եկամուտների նվազեցումը և այլն:

Տոկոսադրույքի ռիսկ: Կապված է շուկայում տոկոսադրույքների ընդհանուր մակարդակի անսպասելի և կտրուկ փոփոխությունների հետ, որոնք կարող են անդրադառնալ ֆինանսական գործիքների գների և եկամտաբերության վրա: Շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխությունը կարող է զգալի բացասական ազդեցություն թողնել Ընկերության ինչպես տոկոսային եկամուտների, այնպես էլ տոկոսային ծախսերի վրա՝ հանգեցնելով ֆինանսական ցուցանիշների վատթարացման ու շահույթի կրճատման:

Արտարժույթային ռիսկ: Հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ Ընկերությունը ներմուծում է տեխնիկական և պահեստամասերը, փոխարժեքի տատանումները կարող են անդրադառնալ դրանց գների վրա՝ մեծացնելով Ընկերության ծախսերը և էական ռիսկեր առաջ բերելով Ընկերության ֆինանսական արդյունքների համար: Արտարժույթի ռիսկը նաև ազդում է պահանջարկի վրա՝ մասնավորապես, հանքերի եկամուտների և դրանից բխող կապիտալ ծախսեր կատարելու որոշումների վրա: Արտարժույթի ռիսկը Ընկերության վրա նաև ազդում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների (վարկերի և այլ պարտքային ֆինանսավորման) մասով:

Գործառնական ռիսկեր: Ընկերության բնականոն գործունեությունը զգալիորեն առնչվում է տարատեսակ գործառնական ռիսկերի, որոնց թվում է, մասնավորապես, երաշխիքային և ետերաշխիքային սպասարկում իրականացնելու հետ կապված գործառնական ռիսկերը, և ներմուծման ընթացքում լոգիստիկ ռիսկերը: Բացի այդ, նման խնդիրներ կարող են առաջանալ նաև որակավորված տեխնիկական աշխատուժի պակասուրդի մասով՝ պայմանավորված շուկայում առկա կոմպետենտ աշխատուժի առաջարկի սակավությամբ: Այսօրինակ գործառնական ռիսկերը կարող են վտանգել ոչ միայն Ընկերության ֆինանսական ցուցանիշները, այլ նաև գործարար համբավը:

1.2.2 Պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը

Տոկոսադրույքի ռիսկը: Տնտեսությունում տոկոսադրույքների փոփոխությունը կարող է հանգեցնել ներդրողների կողմից Թողարկողի պարտատոմսերի նկատմամբ եկամտաբերության ցուցանիշի վերանայման: Ընդ որում, որ այլ հավասար պայմաններում պարտատոմսերի երկրորդային շուկայում պարտատոմսերի գները գտնվում են հակադարձ կախվածության մեջ տոկոսադրույքների մակարդակից, այսինքն՝ տոկոսադրույքների բարձրացումը այլ հավասար պայմաններում հանգեցնում է պարտատոմսերի գնի անկմանը և հակառակը:

Շուկայական ռիսկը: Երկրորդային շուկայում Թողարկողի պարտատոմսերի գինը և դրանց նկատմամբ պահանջարկը կարող են նվազել ներքին/միջազգային տնտեսություններում տնտեսական

ընթացիկ ցուցանիշներով և դրանց փոփոխություններով պայմանավորված: Ներդրողը պետք է հաշվի առնվի, որ արժեթղթերի գները շուկայում կարող են ժամանակի ընթացքում իջնել կամ բարձրանալ:

Վերաներդրման ռիսկ: Այն բոլոր ներդրողներն, ովքեր Թողարկողի պարտատոմսերը ձեռք կբերեն մինչև մարումը և ձեռքբերման գործարքով սահմանված մինչև մարումը եկամտաբերությունն ապահովելու ու ստանալու համար, պետք է նկատի ունենան, որ իրենք են կրելու վերաներդրման ռիսկը, որը պայմանավորված է Թողարկողի պարտատոմսերից պարբերաբար ստացվող արժեկտրոնային եկամուտների առնվազն համարժեք եկամտաբերությամբ (ձեռքբերման գործարքով սահմանված մինչև մարումը եկամտաբերությամբ) ներդրում կատարելու հնարավորության բացակայությամբ:

Վարկային/դեֆոլտի ռիսկ: Ներդրողները Թողարկողի պարտատոմսեր ձեռք բերելիս իրենց վրա են վերցնում Թողարկողի վարկային ռիսկը, որը կապված է ապագայում Թողարկողի ֆինանսական վիճակի հնարավոր վատթարացման, արժեկտրոնային վճարումներ իրականացնելու կամ պարտատոմսերն իրենց անվանական արժեքով մարման անհնարինության և հավանական սնանկացման հետ:

Արտարժույթային ռիսկ: Թողարկվող պարտատոմսերն արտահայտված են ՀՀ դրամով, և հետևապես, ներդրումները և ներդրումների հետ ստացումը (պարտատոմսերի ձեռք բերման/մարման դիմաց ստացվող գումարներ) իրականացվելու են ՀՀ դրամով: Ուստի, այս իմաստով արտարժույթային ռիսկն առկա է այն ներդրողների մոտ, ովքեր, իրենց դրամական միջոցները՝ սույն պարտատոմսերում ներդնելու նպատակով, պետք է փոխարկեն այլ արժույթներից ՀՀ դրամի:

Իրացվելիության ռիսկ: Թողարկողը չի կարող երաշխավորել, որ պարտատոմսերի շրջանառության ողջ ժամկետի ընթացքում ներդրողները ցանկացած պահի կարող են իրացնել կամ ձեռք բերել պարտատոմսերը երկրորդային շուկայում (կարգավորվող շուկայում) իրենց համար տնտեսապես շահավետ գնով և/կամ ծավալով:

Գնաճի կամ գնողունակության ռիսկ: ՀՀ-ում գնաճի առկայության պարագայում, Թողարկողի կողմից իր պարտատոմսերի դիմաց առաջարկվող անվանական արժեկտրոնային եկամտաբերությունը գնահատելիս ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ իրական եկամտաբերությունը կարող է լինել անվանական արժեկտրոնային եկամտաբերությունից ավելի ցածր:

1.3 Թողարկողի տնտեսական գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխության միտումները

Ընկերության գործունեությունը մշտապես գտնվում է միակ մասնակցի՝ IKO Group-ի և Գլխավոր տնօրենի ուշադրության ներքո, իրականացվում է համաձայն մասնակցի կողմից որդեգրված ռազմավարական զարգացման ծրագրի, ինչը հնարավորություն է տալիս անընդհատ հետևել շուկայի զարգացումներին՝ ներգրավելով և համագործակցելով շուկայում մասնագիտացված լավագույն մասնագետների և ընկերությունների հետ:

Ազդագրի ներկայացման պահին Ընկերությունը (IKO Group-ի անդամ) հանդիսանում է KOMATSU, MANITOU և DYNAPAC համաշխարհային ճանաչում ունեցող բրենդների պաշտոնական ներկայացուցիչն ու սպասարկողը Հայաստանում: Ընկերությունը իրականացնում է ինչպես նոր հատուկ տեխնիկայի վաճառք, այնպես էլ երաշխիքային և հետերաշխիքային ամբողջական սպասարկում:

IKO Group-ը ներկայացված է մի շարք երկրներում՝ Հայաստան, Բելառուս, Ղազախստան, Ղրղզստան, Տաջիկստան և Ուզբեկստան՝ լինելով միջազգային մատակարար, տրամադրելով առաջատար արտադրողների հատուկ տեխնիկա, պահեստամասեր և մասնագիտական սպասարկման ծառայություններ:

Ընկերությունը ներկայացնում է ծանր շինարարական, արդյունաբերական և ճանապարհաշինական տեխնիկա, ապահովում է դրանց տեխնիկական աջակցությունը, պահեստամասերի մատակարարումը և բարձր որակի սպասարկումը՝ համապատասխանելով համաշխարհային արտադրողների ստանդարտներին:

Ընկերությունը ներգրավել է մեծ փորձ ունեցող և բազմաստիճան պատրաստվածություն անցած բարձրակարգ մասնագետների, ովքեր պատրաստ են իրականացնել մատակարարվող ողջ մոդելային շարքի ախտորոշումը, տեխնիկական սպասարկումն ու վերանորոգումը:

Ընկերության մոտեցման առանցքում է մեքենաների տեխնիկական վիճակի շարունակական վերահսկումը: Հեռավար մոնիթորինգի և տվյալների վերլուծության համակարգերը հնարավորություն են տալիս նախօրոք բացահայտել հնարավոր խափանումները, կանխել վթարային ռեժիմները և ճիշտ պլանավորել սպասարկման աշխատանքները: Այս կերպ Ընկերության հաճախորդների մոտ

նվազեցնում են նաև տեխնիկայի չնախատեսված դադարները, որոնք կարող են նշանակալի ազդեցություն ունենալ ամբողջ արտադրական պրոցեսի վրա: Ընկերությունը լավագույն ջանքերով հաճախորդներին է ներկայացնում որակյալ տեխնիկա՝ որակյալ սպասարկմամբ՝ փորձելով նվազագույնի հասցնել ռիսկային գործոնների բացասական ազդեցությունը: Իսկ բիզնեսի նախապես պլանավորումը՝ հնարավորություն է տալիս դիմագրավել ֆինանսական բացասական սցենարներին:

2025 թվականի դեկտեմբերի 31-ի արդյունքներով 2024 թվականի դեկտեմբերի 31-ի համեմատ Ընկերության ակտիվները աճել են 27.98%-ով՝ կազմելով 5,962,978,000 (հինգ միլիարդ ինը հարյուր վաթսուներկու միլիոն ինը հարյուր յոթանասունութ հազար) ՀՀ դրամ:

Ազդագրի գրանցման ներկայացմանը նախորդող 12 ամիսների ընթացքում Թողարկողի ներգրավվածությամբ առկա չեն դատական, արբիտրաժային և (կամ) վարչական իրավական վարույթների (ներառյալ այն վարույթները, որոնք սկսվել կամ սպասվում են և որոնց մասին Թողարկողը տեղյակ է), որոնք թողարկողի ֆինանսական վիճակի կամ շահութաբերության վրա կարող են ունենալ կամ վերջերս ունեցել են էական ազդեցություն:

Պարտատոմսերից ստացված միջոցների մի մասը ուղղվելու է վարկերի վերաֆինանսավորմանը, իսկ մյուս մասը ուղղվելու է բիզնեսի զարգացմանը՝ Ընկերությունը պլանավորում է առաջիկայում իրականացնել համալիր զարգացման ռազմավարություն, որը ներառում է ինչպես շուկայի ընդլայնում, այնպես էլ բարձր արժեք ստեղծող ծառայությունների զարգացում: Մասնավորապես՝ նախատեսվում է զգալիորեն ընդլայնել KOMATSU, MANITOU և DYNAPAC ապրանքանիշերի ներկայությունը Հայաստանում՝ ներմուծելով նոր սերնդի ճանապարհաշինական, հողային աշխատանքների, արդյունաբերական և բարձրացվող տեխնիկա:

1.4 Թողարկողի աուդիտն իրականացնող անձինք և խորհրդատուներ

Թողարկողի 2023-2024 թվականների ֆինանսական գործունեության աուդիտն իրականացրել է «Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ն: Աուդիտորի գտնվելու վայրն է՝ ՀՀ, ք. Երևան 0015, Գրիգոր Լուսավորիչ 19, հեռ.՝ +(37410)500964, +(37410)500961, կայք՝ <https://www.grantthornton.am/>:

«Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ն հանդիսանում է համաշխարային առաջատարներից մեկը հանդիսացող Grant Thornton International Ltd. Հաշվապահական և աուդիտորական ընկերությունների ցանցի անդամ:

Պատմական ֆինանսական ժամանակաշրջանի անկախ աուդիտորական եզրակացությունները ներկայացված են [Հավելված 5-ում](#):

Թողարկողի 2025թ.-ի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտն իրականացրել է «ՔԵՅ-ՓԻ-ԷՄ-ՋԻ ԱՐՄԵՆԻԱ» ՍՊԸ-ն: Աուդիտորի գտնվելու վայրն է՝ ՀՀ, ք. Երևան 0010, Երևան Վազգեն Սարգսյան փող., 26/1 շենք, 8-րդ հարկ («Էրեբունի-Պլազա» բիզնես-կենտրոնի շենքում), Հեռ.՝ +374 (10) 59 59 99, Կայք՝ <http://www.kpmg.am> :

Ընկերությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտն իրականացնող ընկերությանը ընտրում է յուրաքանչյուր տարի մրցութային եղանակաով:

1.5 Թողարկողի կառավարման մարմնի անդամները, խոշոր մասնակիցներ

Ընկերության կառավարման մարմիններն են ընկերության Մասնակիցը և գործադիր մարմինը՝ Գլխավոր տնօրենը: Ընկերության կառավարման բարձրագույն մարմինը Ընկերության Մասնակիցն է:

1.5.1 Թողարկողի մասնակիցները

Թողարկողն ունի մեկ մասնակից:

Մասնակից	Ներդրման արդյունքում բաժնեմասի չափը (%)	Բաժնեմասի չափը
ԻԿՕ ԽՈԼԴԻՆԳ ԳմբԽ (IKO Holding GmbH), Ավստրիա	100%	3 600 000 (երեք միլիոն վեց հարյուր հազար) ՀՀ դրամ

1.5.2 Թողարկողի ղեկավարները

Անուն, ազգանուն	Պաշտոն	Փորձառությունը
Հայկ Մարտիրոսյան	Գլխավոր տնօրեն	Ավելի քան 18 տարի
Բարսեղյան Գայանե	Գլխավոր հաշվապահ	Ավելի քան 15 տարի

1.5.3 Աշխատակիցներ

Թողարկողի կազմում աշխատակիցների թիվը 2025թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 79 մարդ:

1.6 Առաջարկվող պարտատոմսերի հիմնական վիճակագրական տվյալները

Թողարկվող պարտատոմսերը անվանական են, ոչ փաստաթղթային, անբաժանելի են և փոխարկելի չեն:

Պարտատոմսերի դիմաց տոկոսային եկամուտը վճարվելու է արժեկտրոնների տեսքով:

Թողարկման (առաջարկի) ծրագրային ընդհանուր ծավալը կազմում է 1,100,000,000 (մեկ միլիարդ հարյուր միլիոն) ՀՀ դրամ:

Թողարկման արժույթը ՀՀ դրամ :

Թողարկվող պարտատոմսերը տեղաբաշխվում և մարվում են այն արժույթով, որով թողարկվել են:

Պարտատոմսերի դիմաց արժեկտրոնային վճարումները կատարվում են ՀՀ դրամով:

Տեղաբաշխվող պարտատոմսերի քանակը որոշվելու է Թողարկման ծավալին ու անվանական արժեքին համապատասխան:

Մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքը կազմում է 100,000 (մեկ հարյուր հազար) ՀՀ դրամ:

Պարտատոմսերի մարման օրը ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Պարտատոմսերի տարեկան արժեկտրոնի մեծությունը և արժեկտրոնային եկամուտների վճարման պարբերականությունը ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

1.7 Պարտատոմսերի առաջարկի համակողմանի նկարագիրը

Թողարկվող պարտատոմսերի բաժանառոգագրություն չի իրականացվելու, տեղաբաշխումը իրականացվելու է արտաբորսայական եղանակով, ուղղակի վաճառքների միջոցով:

Պարտատոմսերի տեղաբաշխումը սկսելու և ավարտվելու օրը, ձեռքբերման գործընթացի մանրամասները և վաճառքի պայմանները ենթակա են որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Պարտատոմսի առաջարկի և դրանց առևտրին թույլտվության համակառուցմանի նկարագրին ներդրողը կարող է ծանոթանալ սույն Ազդագրի Բաժին 2-րդում:

1.8 Վերջնական պայմանների հրապարակման ձևը

Պարտատոմսերի թողարկման վերջնական պայմանները ենթակա են որոշման Թողարկողի մասնակցի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Պարտատոմսերի յուրաքանչյուր թողարկման համար կազմվող թողարկման վերջնական պայմանները ՀՀ ԿԲ են ներկայացվում և հրապարակվում հրապարակային տեղաբաշխումը սկսելուց առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Պարտատոմսերի յուրաքանչյուր թողարկման վերջնական պայմանները առնվազն հրապարակելու է Թողարկողի https://iko.group/en/about/iko_group/armenia/ և Տեղաբաշխողի www.cubeinvest.am ինտերնետային կայքերում:

1.9 Ամփոփ ֆինանսական տվյալներ

Ֆինանսական արդյունքների մասին ամփոփ հաշվետվություն

	Հազար ՀՀ դրամ		
	2025 Աուդիտ անցած	2024 Աուդիտ անցած	2023 Աուդիտ անցած
Ցուցանիշի անվանումը			
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ	10,583,662	10,129,986	9,432,664
Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների ինքնարժեք	(9,097,509)	(8,697,764)	(8,527,041)
Համախառն շահույթ (վնաս)	1,486,153	1,432,222	905,623
Իրացման ծախսեր	(335,868)	(347,303)	(295,118)
Վարչական ծախսեր	(540,288)	(524,845)	(415,631)
Իրացումից շահույթ (վնաս)	609,997	560,074	194,874
Գործառնական այլ եկամուտներ	111,604	29,744	105,853
Գործառնական այլ ծախսեր	(127,861)	(95,744)	(1,280,821)
Գործառնական շահույթ (վնաս)	593,740	494,074	(980,094)
Ֆինանսական ծախսեր	(104,764)	(139,694)	(128,513)
Բաժնեմասնակցության մեթոդով հաշվառվող ներդրումների գծով շահույթ (վնաս)	-	-	-
Ընդհատվող գործառնությանը վերագրելի ակտիվների վաճառքներից և պարտավորությունների մարումներից շահույթ (վնաս)	-	-	-
Այլ ոչ գործառնական շահույթ (վնաս)	59,573	67,817	(107,101)
Սովորական գործունեությունից շահույթ (վնաս)	548,549	422,197	(1,215,708)
Արտասովոր դեպքերից շահույթ (վնաս)	-	-	-

Զուտ շահույթ (վնաս) նախքան շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումը	548,549	422,197	(1,215,708)
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	(118,592)	119,853	(45,776)
Զուտ շահույթ (վնաս) շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	429,957	542,051	(1,261,484)

Ամփոփ հաշվապահական հաշվեկշիռ

	Հազար ՀՀ դրամ		
Ցուցանիշի անվանումը	2025 Աուդիտ անցած	2024 Աուդիտ անցած	2023 Աուդիտ անցած
Հիմնական միջոցներ	453,005	489,461	505,641
Անավարտ ոչ ընթացիկ նյութական ակտիվներ	-	-	-
Ոչ նյութական ակտիվներ	1,495	1,955	-
Բաժնեմասնակցության մեթոդով հաշվառվող ներդրումներ	-	-	-
Այլ ոչ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-
Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ	33,325	85,983	15,499
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ	487,825	577,399	521,140
Պաշարներ	3,867,451	2,670,669	3,342,625
Տրված ընթացիկ կանխավճարներ	339,639	181,553	209,034
Դեբիտորական պարտքեր վաճառքների գծով	829,879	547,037	726,521
Այլ դեբիտորական պարտքեր	-	-	-
Ընթացիկ ֆինանսական ներդրումներ	-	-	-
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	373,067	605,598	46,397
Այլ ընթացիկ ակտիվներ	65,117	77,117	-
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ	5,475,153	4,081,974	4,324,577
Ընդամենը ակտիվներ	5,962,978	4,659,373	4,845,717
Կանոնադրական (բաժնեհավաք) կապիտալի զուտ գումար	3,600	3,600	3,600
Էմիսիոն եկամուտ	-	-	-
Կուտակված շահույթ	1,632,496	1,202,539	660,488
Պահուստային կապիտալ	-	-	-
Սեփական կապիտալի այլ տարրեր	-	-	-
Ընդամենը սեփական կապիտալ	1,636,096	1,206,139	664,088
Երկարաժամկետ բանկային վարկեր և փոխառություններ	1,322,841	351,785	1,216,386
Այլ ոչ ընթացիկ պարտավորություններ	12,293	39,531	63,848
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ	1,335,134	391,316	1,280,234
Կարճաժամկետ բանկային վարկեր և փոխառություններ	911,529	476,398	399,498

Կրեդիտորական պարտքեր գնումների գծով	942,107	1,175,878	855,811
Ստացված ընթացիկ կանխավճարներ	71,856	131,014	305,674
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	-	-	-
Այլ ընթացիկ պարտավորություններ	1,066,256	1,278,628	1,340,412
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ	2,991,748	3,061,918	2,901,395
Ընդամենը պարտավորություններ	4,326,882	3,453,234	4,181,629
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ	5,962,978	4,659,373	4,845,717

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին ամփոփ տվյալներ

Հազար ՀՀ դրամ

Ցուցանիշի անվանումը	2025 Աուդիտ անցած	2024 Աուդիտ անցած	2023 Աուդիտ անցած
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբին	605,598	46,397	113,285
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	(1,241,311)	1,677,260	(428,825)
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	1,656	(115,820)	(12,447)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	1,008,010	(1,005,317)	372,741
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա	(886)	3,078	1,643
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	373,067	605,598	46,397

Ամփոփ ֆինանսական գործակիցներ

Ցուցանիշի անվանումը	2025 Աուդիտ անցած	2024 Աուդիտ անցած	2023 Աուդիտ անցած
Զուտ շահույթը մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS)	429,957	542,051	(1,261,484)
Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE)	30.25%	57.97%	(97.42%)
Ակտիվների շահութաբերություն (ROA)	8.10%	11.41%	(23.85%)
Զուտ շահույթի մարժա (NPM)	4.06%	5.35%	(13.37%)
Կապիտալի համարժեքության գործակից	0.27	0.26	0.14
Ֆինանսական կախվածության գործակից	2.64	2.86	6.30
Բացարձակ իրացվելիության գործակից	0.12	0.20	0.02

Ընթացիկ իրացվելիության գործակից	0.52	0.44	0.34
Ընդհանուր իրացվելիության գործակից	1.83	1.33	1.49
Դեբիտորական պարտքերի շրջանառելիության գործակից	15.37	15.91	14.13
Դեբիտորական պարտքերի շրջապտույտի տևողությունն օրերով	24	23	26
Պաշարների շրջանառելիության գործակից	2.78	2.89	3.02
Պաշարների շրջապտույտի տևողությունն օրերով	131	126	121
Կրեդիտորական պարտքերի շրջանառելիության գործակից	8.59	8.56	8.75
Կրեդիտորական պարտքերի շրջապտույտի տևողությունն օրերով	43	43	42

Ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևերը ներկայացված են [Հավելված 3](#)-ում:

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՂԻՆ

ԱՄՓՈՓՈԹԵՐԹԸ ՊԵՏՔ Է ԴԻՏՎԻ ՈՐՊԵՍ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՆԵՐԱԾԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ:

ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՒՄ ԱՆԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԴՐՈՂԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ ՊԵՏՔ Է ՀԻՄՆԱՎԱԾ ԼԻՆԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՎՐԱ:

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹԻ ԿԱԶՄՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁՆ ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹՈՒՄ ՊԱՐՈՒՆԱԿՈՂ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՈՉ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԿԱՄ ԱՊԱԿՈՂՄՆՈՐՈՇԻՉ ԼԻՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ (ԱՅԴ ԹՎՈՒՄ՝ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹՅԱՆԸ ՎԵՐԱԲԵՐՈՂ ՄԱՍՈՎ) ԿՐՈՒՄ Է ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ, ԵԹԵ ԱՅՆ ՈՉ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԿԱՄ ԱՊԱԿՈՂՄՆՈՐՈՇԻՉ Է ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԶԱԴԱԳՐԻ ՄՅՈՒՍ ՄԱՍԵՐԻ ՀԵՏ ԴԻՏԱՐԿԵԼՈՒ ԴԵՊՔՈՒՄ:

2 ԲԱԺԻՆ, ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

2.1. Ռիսկային գործոններ

Պարտատոմսերում ներդրումները կապված են որոշակի հավանական ռիսկերի հետ, ուստի ներդրում կատարելու վերաբերյալ որոշում ընդունելուց առաջ ներդրողները պետք է մանրակրկիտ ուսումնասիրեն և վերլուծեն ներդրման հետ կապված և Ծրագրային ազդագրում բացահայտված հավանական ռիսկերը, ինչպես նաև ներկայացված այլ տեղեկատվությունը:

Անհրաժեշտ է հաշվի առնել նաև այն հանգամանքը, որ Ծրագրային ազդագրում ներկայացված է հնարավոր ռիսկերի ոչ ամբողջական ցանկը, և հավանական է նաև անկանախատեսելի բնույթի որոշակի այլ ռիսկերի առաջացումը: Հետևաբար ներդրողը ներդրման վերաբերյալ որոշում կայացնելիս պետք է լիարժեք գիտակցի ներդրման էությունը և առաջնորդվի նաև իր սեփական փորձով, նպատակներով ու սպասումներով:

Ներկայացված ռիսկերից յուրաքանչյուրը կարող է որոշակի բացասական ազդեցություն ունենալ Թողարկողի պարտատոմսերի գների փոփոխության վրա՝ արդյունքում հանգեցնելով շուկայում պարտատոմսերի շրջանառելիության անկմանը:

Ստորև ներկայացվում են Թողարկողի կողմից բացահայտված այն հիմնական ռիսկերը, որոնք ներդրողը պետք է կարևորի պարտատոմսերում ներդրումներ կատարելիս.

Տոկոսադրույքի ռիսկը: Տնտեսությունում տոկոսադրույքների փոփոխությունը կարող է հանգեցնել ներդրողների կողմից Թողարկողի պարտատոմսերի նկատմամբ եկամտաբերության ցուցանիշի վերանայման: Ընդ որում, այլ հավասար պայմաններում պարտատոմսերի երկրորդային շուկայում պարտատոմսերի գները գտնվում են հակադարձ կախվածության մեջ տոկոսադրույքների մակարդակից, այսինքն՝ տոկոսադրույքների բարձրացումը այլ հավասար պայմաններում հանգեցնում է պարտատոմսերի գնի անկմանը և հակառակը:

Շուկայական ռիսկը: Երկրորդային շուկայում Թողարկողի պարտատոմսերի գինը և դրանց նկատմամբ պահանջարկը կարող են (կարճաժամկետ կամ երկարաժամկետ ժամանակահատվածում) նվազել ներքին և միջազգային շուկաներում տնտեսական ընթացիկ ցուցանիշներով և դրանց փոփոխություններով պայմանավորված: Ներդրողը պետք է հաշվի առնի, որ արժեթղթերի գները շուկայում կարող են ժամանակի ընթացքում իջնել կամ բարձրանալ: Միևնույն ժամանակ ներդրողը պետք է հաշվի առնի, որ, անկախ շուկայում գների փոփոխություններից և դրանց սպասումներից,

Թողարկողի կողմից վճարվող արժեկտրոնների և Պարտատոմսի մարման գումարային մեծություններն, արտահայտված թողարկման արժույթով, չեն փոփոխվում:

Վերաներդրման ռիսկ: Այն բոլոր ներդրողներն, ովքեր Թողարկողի պարտատոմսերը ձեռք կբերեն մինչև մարումը պահելու և ձեռքբերման գործարքով սահմանված մինչև մարումը եկամտաբերությունը ստանալու համար, պետք է նկատի ունենան, որ իրենց վրա են վերցնում վերաներդրման ռիսկը, որը պայմանավորված է Թողարկողի պարտատոմսերից պարբերաբար ստացվող արժեկտրոնային եկամուտների՝ ձեռքբերման գործարքով սահմանված մինչև մարումը եկամտաբերությանը համարժեք եկամտաբերությամբ ներդրում կատարելու հնարավորության բացակայությամբ: Այլ կերպ ասած, եթե Պարտատոմսի շրջանառության ընթացքում շուկայական տոկոսադրույքները նվազեն, հնարավոր է, որ ներդրողները չկարողանան վերաներդնել արժեկտրոնային եկամուտներն ի սկզբանե ակնկալվող եկամտաբերությամբ, ինչը կարող է նվազեցնել նրանց ընդհանուր եկամուտները:

Վարկային/դեֆոլտի ռիսկ: Ներդրողները Թողարկողի պարտատոմսեր ձեռք բերելիս իրենց վրա են վերցնում Թողարկողի վարկային ռիսկը, որը կապված է ապագայում Թողարկողի ֆինանսական վիճակի հնարավոր վատթարացման, արժեկտրոնային վճարումներ իրականացնելու կամ պարտատոմսերն իրենց անվանական արժեքով մարման անհնարինության և Թողարկողի հավանական սնանկացման հետ:

Արտարժույթային ռիսկ: Թողարկվող պարտատոմսերն արտահայտված են ՀՀ դրամով, և հետևապես, ներդրումները և ներդրումների հետ ստացումը (պարտատոմսերի ձեռք բերման/մարման դիմաց ստացվող գումարներ) իրականացվելու են ՀՀ դրամով: Ուստի, այս իմաստով արտարժույթային ռիսկն առկա է այն ներդրողների մոտ, ովքեր, իրենց դրամական միջոցները սույն պարտատոմսերում ներդնելու նպատակով, պետք է փոխարկեն այլ արժույթներից ՀՀ դրամի:

Իրացվելիության ռիսկ: Թողարկողը դիմելու է «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ (այսուհետ՝ Ֆոնդային բորսա կամ Բորսա)՝ պարտատոմսերի երկրորդային ցուցակում (Bbond) կամ պարտատոմսերի ազատ շուկայում (Cbond) պարտատոմսերը ցուցակելու և/կամ առևտրին թույլատրելու նպատակով, ինչպես նաև երկրորդային շուկայում պարտատոմսերի իրացվելիությունն ապահովելու համար ներգրավելու է շուկա ստեղծող/ներ: Այնուամենայնիվ, Թողարկողը չի կարող երաշխավորել, որ պարտատոմսերի շրջանառության ողջ ժամկետի ընթացքում ներդրողները ցանկացած պահի կարող են իրացնել կամ ձեռք բերել պարտատոմսերը երկրորդային շուկայում (կարգավորվող շուկայում) իրենց համար տնտեսապես շահավետ գնով և/կամ նախընտրելի ծավալով:

Գնաճի կամ գնողունակության ռիսկ: Թողարկողի կողմից իր պարտատոմսերի դիմաց առաջարկվող անվանական արժեկտրոնային եկամտաբերությունը գնահատելիս ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ ՀՀ-ում գնաճի առկայության պարագայում պարտատոմսերի իրական եկամտաբերությունը կարող է լինել անվանական արժեկտրոնային եկամտաբերությունից ավելի ցածր:

2.2. Հիմնական տեղեկատվություն

Ընկերության կողմից անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսերի թողարկումը և տեղաբաշխումն իրականացվում են ֆինանսական միջոցների ներգրավման նպատակով, որի մի մասը ուղղվելու է վարկերի վերաֆինանսավորմանը՝ ընթացիկ ֆինանսական արդյունավետության ապահովման համար, իսկ մյուս մասը՝ բիզնեսի զարգացմանը՝ Ընկերությունը պլանավորում է առաջիկայում իրականացնել համալիր զարգացման ռազմավարություն, որը ներառում է ինչպես շուկայի ընդլայնում, այնպես էլ բարձր արժեք ստեղծող ծառայությունների զարգացում: Մասնավորապես՝ նախատեսվում է զգալիորեն ընդլայնել KOMATSU, MANITOU և DYNAPAC ապրանքանիշերի ներկայությունը Հայաստանում՝ ներմուծելով նոր սերնդի ճանապարհաշինական, հողային աշխատանքների, արդյունաբերական և բարձրացվող տեխնիկա:

2.3. Պարտատոմսերի վերաբերյալ տեղեկատվություն

2.3.1. Արժեթղթի տեսակը և դասը

Թողարկվող պարտատոմսերն անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսեր են, անբաժանելի են, փոխարկելի չեն: Թողարկվող պարտատոմսերը դեռևս չունեն տարբերակիչ ծածկագիր:

2.3.2. Երկիրը

Պարտատոմսերը թողարկվելու են ՀՀ տարածքում՝ համաձայն ՀՀ օրենսդրության և ենթաօրենսդրական նորմատիվային իրավական ակտերի: Վեճերի և դատական գործընթացների առկայության դեպքերում վերջիններս կարգավորվելու են ՀՀ օրենսդրության համաձայն:

2.3.3. Արժեթղթերի ձևը

Թողարկված պարտատոմսերը ոչ փաստաթղթային են, իսկ պարտատոմսերի սեփականատերերի (անվանատերերի) ռեեստրը կվարի «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ը (ՀՀ, ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 26/1 հեռ.՝ +374 60 615555) ըստ «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ի (այսուհետ՝ «Դեպոզիտարիա») համապատասխան կանոնների և ընթացակարգերի:

2.3.4. Արժեթղթերի անվանական արժեքը և քանակը

Մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքը կազմում է՝ 100,000 (մեկ հարյուր հազար) ՀՀ դրամ: Թողարկվող և տեղաբաշխվող (վաճառվող) պարտատոմսերի քանակը կհաշվարկվի Թողարկման ծավալին ու անվանական արժեքին համապատասխան:

2.3.5. Թողարկման արժույթը

Թողարկման արժույթը ՀՀ դրամն է:

2.3.6. Վերջնական պայմանների հրապարակման ձևը

Պարտատոմսերի թողարկման, տեղաբաշխման, շրջանառության ու մարման վերջնական պայմանները ենթակա են որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Պարտատոմսերի յուրաքանչյուր թողարկման համար կազմվող թողարկման վերջնական պայմանները ՀՀ ԿԲ են ներկայացվում և հրապարակվում հրապարակային առաջարկի վերաբերյալ հայտարարության հրապարակումից առնվազն 2 (երկու) աշխատանքային օր առաջ:

Պարտատոմսերի յուրաքանչյուր թողարկման վերջնական պայմանները Թողարկողը և Տեղաբաշխողը պարտավորվում են հրապարակել առնվազն իրենց ինտերնետային կայքերում՝ https://iko.group/en/about/iko_group/armenia/ և www.cubeinvest.am համապատասխանաբար:

2.3.7. Առաջարկվող արժեթղթերի դասակարգման մասին տեղեկատվություն

Համաձայն ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի՝ Թողարկողի լուծարման դեպքում նրա պարտատերերի պահանջները բավարարվում են հետևյալ հերթականությամբ.

1. առաջին հերթին բավարարվում են լուծարվող իրավաբանական անձի գույքի գրավով ապահովված պարտավորությունների մասով պարտատերերի պահանջները,
2. երկրորդ հերթին բավարարվում են այն քաղաքացիների պահանջները, որոնց առջև լուծարվող իրավաբանական անձը պատասխանատվություն է կրում նրանց կյանքի կամ առողջությունը վնաս պատճառելու համար համապատասխան պարբերական վճարումների կապիտալացման միջոցով,
3. երրորդ հերթին վճարվում է աշխատանքային պայմանագրով աշխատող անձանց արձակման նպաստների, աշխատավարձի և հեղինակային պայմանագրերով վարձատրությունը,
4. չորրորդ հերթին մարվում է պետական բյուջե կատարվող պարտադիր վճարների պարտքը ,

5. հինգերորդ հերթին հաշվարկներ են կատարվում մնացած պարտատերերի հետ՝ բացառությամբ ստորադաս փոխառություններով պարտատերերի,

6. վեցերորդ հերթին հաշվարկներ են կատարվում ստորադաս փոխառություններով պարտատերերի հետ:

Յուրաքանչյուր հերթի պահանջները բավարարվում են նախորդ հերթի պահանջները լրիվ բավարարելուց հետո: Թողարկողի կողմից առաջարկվող պարտատոմսերի սեփականատերերի պահանջները բավարարվում են հինգերորդ հերթին: Ընդ որում, Թողարկողի հետ փոխկապակցված անձանցից ներգրավված վարկերը և/կամ փոխառությունները ստորադաս են սույն Ազդագրի շրջանակներում թողարկված պարտատոմսերի նկատմամբ, և դրանց գծով պարտատերերի պահանջները ենթակա են բավարարման պարտատոմսերի սեփականատերերի պահանջներն ամբողջությամբ բավարարելուց հետո:

Եթե լուծարումը պայմանավորված է Թողարկողի սնանկությամբ, ապա համաձայն «Սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի՝ պարտատերերի պահանջները բավարարվում են հետևյալ հերթականությամբ՝

1. Առաջին հերթին բավարարվում են լուծարվող իրավաբանական անձի գույքի գրավով ապահովված պարտավորությունների մասով պարտատերերի պահանջները,

2. Երկրորդ հերթին վճարվում են կառավարչի վարձատրությունը և վարչական ծախսերը,

3. Երրորդ հերթին բավարարվում են քաղաքացիների՝ կյանքի կամ առողջության հետ կապված պահանջները:

4. Չորրորդ հերթին բավարարվում են աշխատանքային պայմանագրերից բխող պահանջները, և կատարվում են հեղինակային պայմանագրերով վարձատրությունների վճարումները,

5. Հինգերորդ հերթին կատարվում են դատական ծախսերը,

6. Վեցերորդ հերթին բավարարվում են պարտապանին սնանկ ճանաչելու մասին դատարանի վճիռն օրինական ուժի մեջ մտնելուց հետո պարտապանի գույքի իրացումից ծագող հարկային պարտավորությունները,

7. Յոթերորդ հերթին բավարարվում են այն չապահովված պահանջները, որոնք առաջացել են պարտապանի կողմից ստանձնած պարտավորությունների նկատմամբ՝ թույլատրված դատարանի կողմից մինչև պարտատերերի պահանջների վերջնական ցուցակի հաստատումը,

8. Ութերորդ հերթին բավարարվում են այն չապահովված պահանջները, որոնք առաջացել են պարտապանին սնանկ ճանաչելու մասին վճիռն օրինական ուժի մեջ մտնելու պահից՝ «Սնանկության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով իրականացված գործառնությունների հետևանքով,

9. Իններորդ հերթին բավարարվում են չապահովված պարտատերերի պահանջները, ներառյալ՝ պարտադիր սոցիալական վճարները, հարկային պարտավորությունները և դատական ծախսերի գումարը, բացառությամբ ստորադաս չապահովված պարտատերերի պահանջները,

10. Տասներորդ հերթին բավարարվում են ստորադաս չապահովված պարտատերերի պահանջները, ներառյալ՝ պարտապանին իր հիմնադիրների (մասնակիցների, բաժնետերերի, անդամների կամ գործընկերների) կողմից տրամադրված վարկերից, փոխառություններից կամ այլ ներդրումներից առաջացած չապահովված պահանջները, պարտապանի կողմից տեղաբաշխված տասը տարի և ավել ժամկետ ունեցող պարտատոմսերով, ինչպես նաև արտոնյալ արժեթղթերով ներկայացված պահանջները և ստորադաս փոխառություններից բխող պահանջները,

11. Այնուհետև բավարարվում են «Սնանկության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված մյուս պահանջները:

Յուրաքանչյուր հերթի պարտատերերի պահանջները բավարարվում են նախորդ հերթի պարտատերերի պահանջները լրիվ բավարարվելուց հետո: Թողարկողի կողմից առաջարկվող պարտատոմսերի սեփականատերերի պահանջները բավարարվում են իններորդ հերթին:

Պարտատոմսերի վերադասակարգում չի նախատեսվում:

2.3.8. Արժեթղթերից բխող իրավունքները

Պարտատոմսերից բխող իրավունքներն են.

1. Ստանալ պարտատոմսերով նախատեսված արժեկտրոնային եկամուտները և մարման գումարը՝ ըստ Ծրագրային ազդագրով սահմանված կարգի: Արժեկտրոնային եկամտի

ստացման և շրջանառության ժամկետի վերջում պարտատոմսերի մարման գումարի ստացման իրավունքի իրականացման համար ներդրողներից լրացուցիչ գործողությունների կատարում չի պահանջվում և արժեկտրոնային եկամուտը/պարտատոմսի մարման գումարը փոխանցվում է ներդրողի բանկային հաշվին համաձայն Դեպոզիտարիայի և Հաշվի օպերատորի հետ կնքվելիք Արժեթղթերի գծով եկամուտների փոխանցման եռակողմ պայմանագրի (այսուհետ՝ եռակողմ Պայմանագիր), ինչպես նաև ներդրողի և իր արժեթղթերի պահառուի միջև կնքված համապատասխան պայմանագրի, եռակողմ պայմանագրի կողմերն են՝ Թողարկողը, Դեպոզիտարիան և Կուր ինվեսթ ՓԲԸ-ն, որը այս դեպքում հանդես է գալիս որպես Հաշվի օպերատոր:

2. Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի արժեկտրոնները և/կամ մարման գումարը սահմանված ժամկետից ուշացնելու դեպքում ձեռնարկել պարտատոմսերի սեփականության իրավունքից բխող իր պահանջների բավարարման ուղղությամբ օրենսդրությամբ թույլատրվող գործողություններ,
3. Գրավադրել պարտատոմսերը օրենսդրությամբ սահմանված կարգով,
4. Իր ցանկությամբ օտարել պարտատոմսերը Հայաստանի ֆոնդային բորսա ԲԲԸ-ում (այսուհետ՝ «Բորսա») (ֆոնդային բորսայում ցուցակված լինելու դեպքում) կամ արտաբորսայում՝ «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքով (այսուհետ տեքստում՝ «Օրենք») սահմանված կարգով: Ընդ որում, ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ Օրենքով արգելվում է կարգավորվող շուկայից (Բորսա) դուրս վաճառել կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրված արժեթղթեր,
5. Օրենսդրությամբ նախատեսված այլ իրավունքներ:

Միաժամանակ պարտատոմսի սեփականատերը պարտավոր է պարտատոմսերի թողարկման պայմաններով սահմանված ժամկետներում իրականացնել պարտատոմսերի ձեռք բերման համար անհրաժեշտ գումարների փոխանցում համապատասխան բանկային հաշվին, կատարել պարտատոմսերի ձեռքբերումից, օտարումից և այլ գործողություններից ծագող դրամային և ոչ դրամային ցանկացած պարտավորություն, ինչպես նաև կրել օրենսդրությամբ նախատեսված այլ պարտականություններ:

2.3.9. Անվանական տոկոսադրույքը և այդ տոկոսների վճարման պայմանները

Պարտատոմսերի դիմաց հաշվարկվելու և վճարվելու է արժեկտրոնային եկամուտ, որը ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Պարտատոմսերի դիմաց նախատեսվող արժեկտրոնային եկամուտների վճարման պարբերականությունը ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Պարտատոմսերի դիմաց արժեկտրոնային վճարումները կատարվում են ՀՀ դրամով:

Արժեկտրոնների հաշվարկման օրերը ենթակա են որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Արժեկտրոնները պարտատոմսերի սեփականատերերին և/կամ անվանատերերին վճարվելու (մարվելու) են արժեկտրոնների հաշվարկման օրը: Եթե հաշվարկման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա արժեկտրոնի վճարման (մարման) օր է համարվում դրան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

Արժեկտրոնները (տոկոսագումարները) ստանալու իրավունք ունեն պարտատոմսերի արժեկտրոնների հաշվարկման օրվան նախորդող օրվա վերջի դրությամբ պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրում գրանցված անձինք (սեփականատերերը կամ անվանատերերը):

Թողարկողը պարտավոր է, համաձայն եռակողմ Պայմանագրի, մինչև պարտատոմսերի հերթական արժեկտրոնների հաշվարկման օրը մինչև ժամը 12:00 Հաշվի օպերատորի Դեպոզիտարիայում վարվող դրամական հաշվի վրա ապահովել հերթական արժեկտրոնների վճարման համար անհրաժեշտ ամբողջ գումարը:

Արժեկտրոնների վճարումների համար նախատեսվող գումարներն սեփականատերերին և/կամ անվանատերերին վճարվում են մինչև 0.1 ՀՀ դրամ ճշտությամբ (ընդ որում, կլորացումը իրականացվում է թվաբանական կլորացման կանոններին համաձայն՝ մինչև ամենամոտ ամբողջ տասնորդական թիվը): Թվաբանական կլորացման կանոնի ներքո հարկ է հասկանալ կլորացման այն մեթոդը, որի դեպքում միավորի ամբողջ թիվը չի փոխվում, եթե կլորացման ենթակա տասնորդական միավորը հավասար է 0-ից 4-ի, և փոխվում է՝ մեծանալով մեկ միավորով, եթե կլորացման ենթակա տասնորդական միավորը հավասար է 5-ից 9-ի:

Թողարկողը արժեկտրոնի գումարները վճարելու է անկանխիկ ձևով՝ համաձայն Արժեթղթերի գծով եկամուտների փոխանցման եռակողմ պայմանագրի: Դրամական միջոցների այն մասը, որը հնարավոր չի լինի փոխանցել արժեթղթերի սեփականատիրոջը և/կամ անվանատիրոջը Արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկային միասնական համակարգում պարտատոմսի սեփականատերերի ռեեստրի փակման օրվա դրությամբ ռեեստրում նշված բանկային հաշիվների բացակայության կամ դրանց ճշտման անհնարինության պատճառով՝ Հաշվի օպերատորի կողմից կվերադարձվի Թողարկողի համապատասխան բանկային հաշվին: Այնուհետև Թողարկողը կգործադրի իրենից կախված բոլոր ողջամիտ ջանքերը ներդրողին հայտնաբերելու ու նրան վճարման ենթակա գումարը փոխանցելու ուղղությամբ: Ներդրողին հայտնաբերելու անհնարինության դեպքում Թողարկողը վճարման ենթակա գումարը վճարելու է նոտարի կամ դատարանի (օրենքով սահմանված դեպքերում) դեպոզիտ համաձայն ՀՀ օրենսդրության:

Համաձայն եռակողմ Պայմանագրի, Դեպոզիտարիան՝ արժեկտրոնի գումարների վճարման հիմքով, մինչև արժեկտրոնների վճարման օրվա 14:00 ՀՀ ԿԲ է ներկայացնում տեղեկատվություն պարտատոմսերի արժեկտրոնների վճարման փաստի մասին:

Արժեկտրոնի գումարի հաշվարկման համար հիմք է ընդունվում հետևյալ բանաձևը՝

$$ԱԳ = (FV \times C) / k,$$

որտեղ՝

- ԱԳ-ն արժեկտրոնի գումարն է,
- FV - մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքն է,
- C - տարեկան արժեկտրոնային անվանական տոկոսադրույքն է՝ արտահայտված տոկոսներով,
- k-ն մեկ տարում վճարվող արժեկտրոնների թիվն է (արժեկտրոնների եռամսյակային վճարման դեպքում k=4)

Արժեկտրոնի կուտակումն իրականացվելու է հետևյալ բանաձևով՝

$$AI = FV \times \frac{C}{k} \times \frac{DCS}{DCC},$$

որտեղ՝

- AI - կուտակված արժեկտրոնային եկամուտն է,

- FV - մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքն է,
- C - տարեկան արժեկտրոնային անվանական տոկոսադրույքն է՝ արտահայտված տոկոսներով,
- k – մեկ տարում վճարվող արժեկտրոնների թիվն է, հաճախականությունը,
- (արժեկտրոնների եռամսյակային վճարման դեպքում k=4),
- Օրերի հաշվարկման պայմանականությունը Թողարկողի պարտատոմսերի համարվում է Actual/Actual-ը (փաստացի/փաստացի), ընդ որում՝
 - DCS - գործարքի կատարման օրվան նախորդող արժեկտրոնի մարման/արժեկտրոնի կուտակման սկզբի ամսաթվի և գործարքի կատարման օրվա միջև եղած օրերի քանակն է համապատասխան պայմանականության դեպքում [D2M2Y2-D1M1Y1],
 - DCC - արժեկտրոնային փուլի օրերի քանակն է համապատասխան պայմանականության դեպքում [D3M3Y3-D1M1Y1],
 - D1M1Y1 - գործարքի կատարման օրվա նախորդող արժեկտրոնի մարման/արժեկտրոնի կուտակման սկզբի ամսաթիվն է,
 - D2M2Y2 - գործարքի կատարման ամսաթիվն է,
 - D3M3Y3 - գործարքի կատարման օրվա հաջորդող արժեկտրոնի մարման/անվանական արժեքի մարման ամսաթիվն է:

2.3.10. Արժեթղթերի մարման ժամկետը և արժեքը

Պարտատոմսերի տեղաբաշխումն սկսելու օրը ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Պարտատոմսի անվանական արժեքը կազմում է 100,000 (մեկ հարյուր հազար) ՀՀ դրամ: Պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրը փակվում է պարտատոմսերի մարման օրվա նախորդող օրը ժամը 18:00: Պարտատոմսերի մարման գումարն իրավունք ունեն ստանալ մինչև ռեեստրի փակման պահը պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում գրանցված անձինք:

Թողարկողը պարտավոր է, համաձայն եռակողմ Պայմանագրի, մինչև մարման գումարների վճարման օրվա ժամը 12:00 Հաշվի օպերատորի Դեպոզիտարիայում վարվող դրամական հաշվի վրա ապահովել վճարման համար անհրաժեշտ ամբողջ գումարը:

Պարտատոմսերի մարման գումարները պարտատոմսերի սեփականատերերին/ անվանատերերին վճարվում են պարտատոմսերի մարման օրը: Եթե մարման օրը ոչ աշխատանքային օր է, ապա մարման գումարները վճարվում են մարման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը:

Թողարկողը մարման գումարները վճարելու է անկանխիկ ձևով՝ համաձայն Արժեթղթերի գծով եկամուտների փոխանցման եռակողմ պայմնագրի: Դրամական միջոցների այն մասը, որը հնարավոր չի լինի փոխանցել արժեթղթերի սեփականատիրոջը և/կամ անվանատիրոջը Արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկային միասնական համակարգում պարտատոմսի սեփականատերերի ռեեստրի փակման օրվա դրությամբ ռեեստրում նշված բանկային հաշիվների բացակայության կամ դրանց ճշտման անհնարինության պատճառով՝ Հաշվի օպերատորի կողմից կվերադարձվի Թողարկողի համապատասխան բանկային հաշվին: Այնուհետև Թողարկողը կգործադրի իրենից կախված բոլոր ողջամիտ ջանքերը ներդրողին հայտնաբերելու ու նրան վճարման ենթակա գումարը փոխանցելու ուղղությամբ: Ներդրողին հայտնաբերելու անհնարինության դեպքում Թողարկողը վճարման ենթակա գումարը վճարելու է նոտարի կամ դատարանի (օրենքով սահմանված դեպքերում) դեպոզիտ համաձայն ՀՀ օրենսդրության:

Համաձայն եռակողմ Պայմանագրի, Դեպոզիտարիան՝ արժեկտրոնի գումարների վճարման հիմքով, մինչև արժեկտրոնների վճարման օրվա 14:00 ՀՀ ԿԲ է ներկայացնում տեղեկատվություն պարտատոմսերի արժեկտրոնների վճարման փաստի մասին:

Պարտատոմսերի մասնակի մարումներ կամ վաղաժամկետ մարում չեն նախատեսվում: Մանրամասները ներկայացված են պարտատոմսերի թողարկման վերջնական պայմաններում ([Հավելված 5](#)):

2.3.11. Պարտատոմսերի վաղաժամկետ մարում

Պարտատոմսերի քոլ/փուֆ օպցիոններ կամ վաղաժամկետ մարում չեն նախատեսվում:

2.3.12. Պարտատոմսերի տարեկան եկամտաբերությունը

Արժեթղթերի տարեկան եկամտաբերությունը (մինչև մարումը տարեկան եկամտաբերություն) ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ սույն Ազդագրի 2.4.3.1 մասում բերված բանաձևի համաձայն:

2.3.13. Նոր թողարկման մասին տեղեկատվություն

Պարտատոմսերի թողարկման վերաբերյալ որոշումն ընդունվել է Թողարկողի միակ մասնակցի 137 որոշմամբ: Որոշմամբ ամրագրվել է այն առավելագույն ծավալը, որի շրջանակներում Թողարկողի առանձին որոշմամբ (որոշումներով) կարող է իրականացվել պարտատոմսերի տեղաբաշխում (տեղաբաշխումներ): Պարտատոմսերի տեղաբաշխումներին վերաբերող վերջնական պայմանները հաստատված են համարվում համաձայն պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ կայացված Թողարկողի որոշման (որոշումների), այնքանով, որքանով վերջիններս չեն հակասում օրենսդրությանը:

2.3.14. Արժեթղթերի ազատ շրջանառելիության սահմանափակումների նկարագրությունը

Թողարկողի կանոնադրությամբ կամ պարտատոմսերի թողարկման մասին Թողարկողի համապատասխան իրավասու մարմնի որոշմամբ պարտատոմսերի թողարկման/տեղաբաշխման, ինչպես նաև պարտատոմսերում ներդրումներ կատարողների նկատմամբ որևէ այլ սահմանափակումներ չեն սահմանվում, բացի տեղաբաշխման ընթացքում մեկ ներդրողի նկատմամբ կիրառվող ձեռք բերվող պարտատոմսերի ծավալի սահմանափակումից, եթե նման որոշում կայացվի Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Պարտատոմսերի ազատ շրջանառության հետ կապված որևէ այլ սահմանափակումներ չկան՝ բացառությամբ Օրենքով և ենթաօրենսդրական ակտերով սահմանված դեպքերի:

Թողարկողը պարտադիր դիմելու է «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ (այսուհետ՝ Ֆոնդային բորսա կամ Բորսա) պարտատոմսերի երկրորդային ցուցակում (Bbond) կամ պարտատոմսերի ազատ շուկայում (Cbond) պարտատոմսերը ցուցակելու և/կամ առևտրին թույլատրելու նպատակով, և համաձայն գործող օրենսդրության պարտատոմսերի ցուցակման դեպքում վերջիններիս շրջանառությունը կարող է իրականացվել միայն Բորսայում:

Ներդրողները կարող են իրենց ցանկությամբ օտարել պարտատոմսերը Բորսայում (ցուցակված և/կամ առևտրին թույլատրված լինելու դեպքում) կամ արտաբորսայում՝ Օրենքով սահմանված կարգով, ընդ որում ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ օրենսդրությամբ չի թույլատրվում կարգավորվող շուկայից (Բորսա) դուրս վաճառել կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրված կորպորատիվ

արժեթղթեր: Սույն պահանջի ներքո ՀՀ ԿԲ-ն կարող է բացառություններ սահմանել ներքոնշյալ գործարքների համար.

- Մասնավոր գործարքների համար, այն է՝ գործարքներ, որոնց կողմերը նախապես հայտնի են,
- Արժեթղթերի տեղաբաշխման նպատակով տեղաբաժնողների կողմից իրականացվող գործարքներ,
- Կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրված արժեթղթերի՝ այլ կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրվության և վաճառելու դեպքում:

2.3.14 Արժեթղթերից ստացվող եկամուտների հարկումը ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՂԻՆ

Կարևոր ծանուցում: Չնայած այն հանգամանքին, որ Թողարկողը, իրականացնելով իր լավագույն ջանքերը և առկա գիտելիքները, սույն բաժնում ներկայացնում է արժեթղթերից ստացվող եկամուտների հարկման մոտեցումները ՀՀ-ում, այնուամենայնիվ Թողարկողը ցանկանում է հայտարարել, որ ներդրողներն այն չպետք է համարեն հարկային խորհրդատվություն և ներդրումներ անելիս հիմնվեն միայն այս բաժնում ներկայացված նյութի վրա: Թողարկողը չի երաշխավորում, որ ներդրողի կողմից Ազդագրի ստացման և ծանոթացման պահին հարկային օրենսդրությունը կհամապատասխանի ներկայացվածին, կամ համարժեքորեն կիրառություն կունենա ՀՀ հարկային մարմինների կողմից և ցանկացած պարագայում խորհուրդ է տալիս օգտվել մասնագիտացված հարկային խորհրդատվության ծառայություններից: Թողարկողը ցանկանում է հայտարարել, որ սույնով զերծ է մնում ցանկացած ներդրողի հնարավոր պահանջներից կապված հարկային օրենսդրության և հարկման մեխանիզմների փոփոխության արդյունքում առաջացած լրացուցիչ ֆինանսական պահանջների նկատմամբ պատասխանատվությունից:

Թողարկողի պարտատոմսերից ստացվող եկամուտը ենթակա է հարկման շահութահարկով (իրավաբանական անձանց համար) և եկամտային հարկով (ֆիզիկական անձանց համար): Ոչ ռեզիդենտ և ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց (եկամտային հարկի մասով) և ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց (շահութահարկի մասով) հարկային գործակալը Թողարկողն է:

ՀՀ-ում շահութահարկ են վճարում (հարկատու են) ՀՀ ռեզիդենտները և ոչ ռեզիդենտները, բացառությամբ պետական կառավարչական հիմնարկների, տեղական ինքնակառավարման մարմինների, պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների և ԿԲ-ի: «Հարկային օրենսգրքով»

(այսուհետ՝ **Հարկային օրենսգիրք**) ՀՀ ռեզիդենտ կազմակերպություն (այսուհետ՝ **Ռեզիդենտ կազմակերպություն**) է համարվում այն կազմակերպությունը, որի գտնվելու վայրը հանդիսանում է ՀՀ-ն:

- **Ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց հարկումը**

Ռեզիդենտների համար հարկվող օբյեկտ է համարվում ՀՀ տարածքում և նրա սահմաններից դուրս ստացվող հարկվող շահույթը: Հարկվող շահույթը հարկատուի համախառն եկամտի և Հարկային օրենսգրքի սահմանված նվազեցումների դրական տարբերությունն է:

Շահութահարկի գումարը ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց համար հաշվարկվում է հարկվող շահույթի նկատմամբ 18 (տասնութ) տոկոս դրույքաչափով:

- **Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց հարկումը**

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց համար հարկվող օբյեկտ է համարվում հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող հարկվող շահույթը: Համաձայն Հարկային օրենսգրքի՝ հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող եկամուտներին են դասվում նաև ոչ ռեզիդենտի՝ ռեզիդենտից կամ ոչ ռեզիդենտից ստացված պասիվ եկամուտները: Ընդ որում, ոչ ռեզիդենտի ստացված պասիվ եկամուտներ են համարվում ոչ ռեզիդենտի կողմից իր գույքի կամ այլ ակտիվների ներդրմամբ (տրամադրելով) ՀՀ տարածքում բացառապես այլ անձանց գործունեությունից ստացված եկամուտները, այսինքն՝ շահաբաժիններ, տոկոսներ, ռոյալթիներ և այլ պասիվ եկամուտներ:

ՀՀ-ում ոչ ռեզիդենտի կողմից հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող եկամուտների հարկումը կատարում է հարկային գործակալը: ՀՀ-ում ոչ ռեզիդենտի ստացած եկամտից Հարկային օրենսգրքով սահմանված կարգով հարկային գործակալները շահութահարկը պահում են 10 (տասը) տոկոս դրույքաչափով:

ՀՀ հարկային օրենսգրքի 126-րդ հոդվածի համաձայն՝ Հայաստանի Հանրապետությունում գործող ֆոնդային բորսայում ցուցակված պարտատոմսերից տոկոսի կամ մարելիս զեղչի ձևով ստացվող եկամուտների, ինչպես նաև նշյալ պարտատոմսերի օտարումից, այլ արժեթղթերով փոխանակումից կամ նման այլ գործարքներից ստացվող եկամուտների մասով ոչ ռեզիդենտ կազմակերպությունները ազատվում են շահութահարկի վճարումից:

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձիք, Հայաստանի Հանրապետությունում գործող ֆոնդային բորսայում (կարգավորվող շուկայում) 2025 թվականի հունվարի 1-ից մինչև 2027 թվականի դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ ցուցակված (առևտրին թույլատրված) պարտատոմսերից մինչև 2027

թվականի դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ ստացված տոկոսների կամ մարելիս գեղջի ձևով ստացված, ներառյալ օտարումից եկամուտների մասով, ազատվում են շահութահարկի վճարումից:

Պարտատոմսերից ստացվող եկամտի եկամտային հարկման կարգը և նկարագիրը

ՀՀ-ում եկամտային հարկ են վճարում (հարկատու են) ՀՀ ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձինք: Ընդ որում, Հարկային օրենսգրքի համաձայն ռեզիդենտ է համարվում այն ֆիզիկական անձը, որը հարկային տարում (հունվարի 1-ից մինչև դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ) սկսվող կամ ավարտվող տասներկուամսյա ցանկացած ժամանակահատվածում գտնվել է «ՀՀ-ում ընդհանուր առմամբ 183 օր և ավելի, կամ ում կենսական շահերի կենտրոնը գտնվում է ՀՀ-ում, ինչպես նաև ՀՀ-ում պետական ծառայության մեջ գտնվող ժամանակավորապես «տարածքից դուրս աշխատող ֆիզիկական անձը: Կենսական շահերի կենտրոն է համարվում այն վայրը, որտեղ կենտրոնացված են անձի ընտանեկան կամ տնտեսական շահերը: Մասնավորապես, համարվում է, որ ֆիզիկական անձի կենսական շահերի կենտրոնը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետությունում, եթե Հայաստանի Հանրապետությունում է գտնվում նրա տունը կամ այլ բնակարանը, ընտանիքը, մասնագիտական կամ այլ գործունեության հիմնական վայրը:

- **Ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց հարկում**

Ռեզիդենտի համար հարկվող օբյեկտ է համարվում ՀՀ տարածքում և նրա սահմաններից դուրս ստացվող հարկվող եկամուտը:

Տոկոսագումարների համար եկամտային հարկը հաշվարկվում է 10 տոկոս դրույքաչափով: Ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց եկամուտներ վճարելիս եկամտային հարկը պահում (գանձում) է հարկային գործակալը: Եկամտային հարկի պահումը (գանձումը) իրականացվում է տոկոսագումարների յուրաքանչյուր վճարման դեպքում: 2025թ.-ի հունվարի 1-ից ուժի մեջ մտած «Հարկային օրենսգրքի» փոփոխությունների արդյունքում ռեզիդենտ ֆիզիկական անձինք ազատվում են մինչև 2027թ.-ի դեկտեմբերի 31-ը Բորսայում ցուցակված պարտատոմսերից՝ մինչև 2027 թվականի դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ ստացված եկամուտներից եկամտային հարկ վճարելու պարտավորությունից (բացառությամբ բանկերի թողարկած այն պարտատոմսերի, որոնց տեղաբաշխման պահից մինչև մարումն ընկած ժամկետը պակաս է երկու տարուց):

- **Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց հարկում**

Ոչ ռեզիդենտի համար հարկվող օբյեկտ է համարվում հայաստանյան աղքյուրներից ստացվող հարկվող եկամուտը: Հարկվող եկամուտը հարկատուի համախառն եկամտի և Հարկային օրենսգրքի դրույթներին համաձայն իրականացված նվազեցումների դրական տարբերությունն է:

Պարտատոմսերից ստացված եկամուտների հարկման կանոնները և եկամտային հարկի կիրառվող դրույքաչափը նույնն են ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց համար:

2.4. Առաջարկի ժամկետները և պայմանները

2.4.1 Առաջարկի պայմանները և վիճակագրությունը

Պարտատոմսերը տեղաբաշխվելու են Ֆոնդային բորսայից դուրս, ուղիղ վաճառքի միջոցով:

Թողարկողի որոշմամբ տեղաբաշխման կազմակերպման եղանակը սահմանվում է արտաբորսայական:

Տեղաբաշխման առաջարկից օգտվելու հետևյալ պայմանները.

Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար կատարվող վճարումը պետք է կատարվի պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի ներկայացման հիմքով, ոչ ուշ քան պարտատոմսերի ձեռքբերման օրվա 16:30-ը: Եթե համապատասխան գումարները վճարվում են պարտատոմսերի ձեռքբերման օրը 16:30-ից հետո, ապա դրանք մուտքագրված են համարվում վճարմանը հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը: Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար կատարվող վճարումը համարվում է պատշաճ կերպով կատարված հատուկ այդ նպատակով բացված տարանցիկ հաշվին դրամական միջոցների մուտքագրման պահից:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարական ներկայացնողները պետք է տեղյակ լինեն, որ իրենց հայտ-հանձնարարականները չբավարարվելու կամ մասնակի բավարարվելու դեպքում պարտատոմսերի ձեռքբերման համար վճարված գումարների՝ տարանցիկ բանկային հաշվի վրա մնալը մինչև պարտատոմսերի թողարկման պայմանների համաձայն դրանք իրենց վերադարձնելու պահը, միջոցների ապօրինի պահում կամ դրանք վերադարձնելուց խուսափել չի հանդիսանում և դրանց վրա տուկոսներ չեն հաշվարկվում:

Բանկային փոխանցման միջոցով պարտատոմսերի ձեռքբերման համար կատարվող վճարման դեպքում ներդրողները պարտավոր են իրենց հաշվին հոգալ հնարավոր բանկային միջնորդավճարների հետ կապված ծախսերը:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի ներկայացումից հետո սահմանված ժամկետում համապատասխան վճարում չիրականացրած ներդրողների հայտ-հանձնարարականները համարվում են անվավեր:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականում նշված քանակի պարտատոմսեր ձեռք բերելու դիմաց վճարման համար անհրաժեշտ դրամական միջոցների մեծությունը որոշվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$V = P \times Q,$$

որտեղ՝

- V-ն պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտում նշված քանակի պարտատոմսեր ձեռք բերելու դիմաց վճարման համար անհրաժեշտ դրամական միջոցների մեծությունն է,
- P-ն պարտատոմսերի ձեռք բերման հայտի ներկայացման օրվա դրությամբ պարտատոմսի գինն է, որը հաշվարկվում է Ազդագրի 2.4.3. բաժնի համաձայն,
- Q-ն պարտատոմսերի այն քանակն է, որը ներդրողը ցանկանում է ձեռք բերել:

2.4.1.1 Առաջարկի առավելագույն ծավալը

Պարտատոմսերի թողարկման (առաջարկի) ընդհանուր ծավալը կազմում է առավելագույնը 1,100,000,000 (մեկ միլիարդ մեկ հարյուր միլիոն) ՀՀ դրամ:

Պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի թողարկման և տեղաբաշխման ծավալը ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

2.4.1.2 Առաջարկի իրականացման սկիզբը և ավարտը

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման հստակ ժամանակահատվածը՝ ներառյալ տեղաբաշխումը սկսելու և ավարտելու օրը, ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի առաջարկը, ինչպես նաև տեղաբաշխումը կարող է հետաձգվել կամ չեղյալ հայտարարվել անհաղթահարելի ուժի ազդեցության դեպքում (Ֆորս մաժոր):

Եթե Թողարկողը տեղաբաշխման ընթացքում ներկայացնում է Ազդագրի լրացում, որը կապված է Ազդագրում ներառված տեղեկատվության էական փոփոխության, նոր էական հանգամանքի կամ

փաստի ի հայտ գալու հետ, ապա նա ներդրողի պահանջով պարտավոր է չեղյալ համարել ներդրողի տված ակցեյտը և հետ վերադարձնել տեղաբաշխման ընթացքում նրանից ստացված միջոցները կամ հետ գնել մինչև լրացման ներկայացումը ներդրողին վաճառված արժեթղթերը՝ առնվազն նրա կողմից արժեթղթերի ձեռքբերման գնով: Սահմանված հետգնման պահանջը պետք է Տեղաբաշխողին ներկայացվի գրավոր: Հետգնման պահանջի ներկայացման ժամկետը չի կարող ավելի կարճ լինել, քան 10 (տասը) աշխատանքային օրը՝ Ազդագրի լրացման հրապարակումից հետո:

Եթե առկա են հետ վերադարձման ենթակա դրամական միջոցներ, ապա դրանք վերադարձվում են Տեղաբաշխողի կողմից հետաձգման կամ չեղյալ հայտարարման որոշումն ընդունելուց հետո 3 (երեք) աշխատանքային օրվա ընթացքում՝ անկանխիկ եղանակով:

Տեղաբաշխումը դադարեցնելու մասին որոշման կայացման և տեղաբաշխման ընթացքում ստացված միջոցները ներդրողներին վերադարձվում են կուտակված արժեկտրոնային եկամուտների հետ միասին: Արժեկտրոնային եկամուտը նման դեպքում հաշվարկվում է տեղաբաշխման առաջին օրվա և այն դադարեցնելու մասին որոշման կայացման օրերի միջև ընկած ժամանակամիջոցի համար: ՀՀ ԿԲ-ն իր որոշմամբ կարող է կասեցնել պարտատոմսերի տեղաբաշխման ընթացքը՝ Օրենքի համաձայն:

Տեղաբաշխողի նախաձեռնությամբ տեղաբաշխման ընթացքը կարող է կասեցվել միայն ՀՀ ԿԲ համաձայնությամբ՝ առավելագույնը 10 (տասը) աշխատանքային օրով:

Եթե կասեցման ժամկետն ավարտվելու պահից մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում տեղաբաշխումը չի շարունակվում, ապա Տեղաբաշխողը պարտավոր է կայացնել տեղաբաշխումը դադարեցնելու մասին որոշում և վերադարձնել տեղաբաշխման ընթացքում ստացված միջոցներն արժեթղթերը ձեռք բերած անձանց Օրենքով սահմանված կարգով՝ կասեցման ժամկետի ավարտից 10 (տասը) աշխատանքային օրվա ընթացքում:

2.4.1.3 Առաջարկից օգտվելու համար դիմելու գործընթացը

Տեղաբաշխվող պարտատոմսերում ներդրում կատարելու համար պետք է կատարել հետևյալ քայլերը.

Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար ներդրողները սահմանված կարգով պետք է լրացնեն և պատշաճ կերպով Տեղաբաշխողին ներկայացնեն պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականը, որով կհավաստեն պարտատոմսերի թողարկման պայմաններն ընդունելու իրենց պատրաստակամությունը, և որով այդ պայմանները կդառնան ներդրողների համար պարտադիր:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի լրացումից և պատշաճ կերպով Տեղաբաշխողին առաքումից հետո, սակայն ոչ ուշ քան պարտատոմսերի ձեռքբերման օրվա ժամը 16:30-ը պարտատոմս ձեռք բերել ցանկացող անձը պետք է թողարկման նպատակով Տեղաբաշխողի կողմից բացված տարանցիկ հաշվեհամարին կատարի վճարում պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտում նշված քանակի պարտատոմսեր ձեռք բերելու դիմաց՝ վճարման համար անհրաժեշտ դրամական միջոցների մեծության հաշվարկային բանաձևի համաձայն:

Թողարկման նպատակով Տեղաբաշխողի կողմից բացված տարանցիկ հաշվեհամարին դրամական միջոցների ստացումից անմիջապես հետո Տեղաբաշխողը Դեպոզիտարիային ներկայացնում է պարտատոմսերի տեղաբաշխման հանձնարարագիր, որով արժեթղթերը հաշվեգրվում են ներդրողի կամ ներդրողի անվանատիրոջ արժեթղթերի հաշվին:

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման նախատեսված վերջնաժամկետից հետո թողարկման նպատակով բացված տարանցիկ հաշվեհամարին ստացված գումարները ենթակա են ետ վերադարձման, իսկ դրանց համապատասխան հայտ-հանձնարարականները չեն կարող բավարարվել անկախ դրանց առաքման և/կամ Տեղաբաշխողի կողմից ստացման ժամկետից:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականը կհամարվի պատշաճ կերպով առաքված Տեղաբաշխողին, եթե այն առաքվել է Տեղաբաշխողի հետ միայն ներքոնշյալ կապի միջոցներից որևէ մեկի միջոցով (կամ առձեռն՝ Տեղաբաշխողի գրասենյակ այցելելով) և ստացվել է հասցեատիրոջ կողմից առաքման ստացման հաստատում:

Տեղաբաշխողի հետ կապի միջոցներն են՝

- հասցե՝ ՀՀ, ք. Երևան, Վազգեն Սարգսյան 10 «Կուբ Ինվեսթ» ՓԲԸ,
- Էլեկտրոնային փոստ: info@cubeinvest.am,
- Հեռ. (+374 11) 800810,
- CBANet հասցե՝ CubeInvest@CBANet:

Իրավաբանական անձ ներդրողների համար հայտ-հանձնարարականի ձևը ներկայացված է [Հավելված 1](#)-ում: Ֆիզիկական անձ ներդրողների համար հայտ-հանձնարարականի ձևը ներկայացված է [Հավելված 2](#)-ում:

Պարտատոմսերի ձեռքբերմանը մասնակցել ցանկացող ֆիզիկական և/կամ իրավաբանական անձինք կարող են ներկայացնել մեկից ավելի հայտ-հանձնարարականներ:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար ֆիզիկական և/ կամ իրավաբանական անձինք լրացնում են հայտ-հանձնարարականում նշված դաշտերը, որոնց լրացումը պարտադիր է հայտ-հանձնարարականի վավերականությունն ապահովելու համար:

Հայտ-հանձնարարականում նշված «Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ձեռքբերման դիմաց վճարված ընդհանուր գումարը» դաշտում ներդրողները պետք է նշեն «Ձեռք բերվող պարտատոմսերի քանակը՝ հատ» դաշտում ամրագրված թվի և «Ձեռք բերվող պարտատոմսերի միավորի ձեռքբերման գինը» դաշտում ամրագրված թվի արտադրյալը:

2.4.1.4 Առաջարկի ընդհանուր ծավալի նվազեցման հնարավորությունը

Տեղաբաշխման ընթացքում առաջարկի ընդհանուր ծավալի նվազեցման հնարավորություն չի նախատեսվում:

Տեղաբաշխման կարգով պայմանավորված՝ հնարավոր է պարտատոմսերի ձեռքբերման որևէ հայտ-հանձնարարականի և/կամ հայտ-հանձնարարականների մասնակի բավարարում:

Մասնակի բավարարման դեպք կարող է առաջանալ, երբ հայտ-հանձնարարականում նշված ձեռքբերվող պարտատոմսերի քանակը գերազանցում է հայտ-հանձնարարականը ներկայացնելու պահին առկա տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի մնացորդային քանակը:

Միաժամանակ ներկայացված հայտ-հանձնարարականների դեպքում, եթե հայտ-հանձնարարականներում նշված ձեռքբերվող պարտատոմսերի ընդհանուր քանակը գերազանցում է տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի մնացորդային քանակը, ապա տվյալ հայտ-հանձնարարականները բավարարվում են համամասնորեն՝ ըստ հայտ-հանձնարարականներում նշված ձեռքբերվող պարտատոմսերի ընդհանուր քանակում յուրաքանչյուր հայտ-հանձնարարականով նշված ձեռքբերվող պարտատոմսերի քանակի մասնաբաժնի:

Հայտ-հանձնարարականի մասնակի բավարարման դեպքում, եթե առկա է լինում ներդրողին հետ վերադարձման ենթակա գումար, ապա տեղաբաշխման ավարտից հետո 3 (երեք) աշխատանքային օրվա ընթացքում նշված գումարը Թողարկողի կողմից ենթակա է վերադարձման, ինչն իրականացվում է անկանխիկ եղանակով՝ համապատասխան ներդրողի բանկային հաշվին փոխանցմամբ:

2.4.1.5 Հայտը հետ կանչելու ժամանակաշրջանը

Հայտ-հանձնարարականի ներկայացումից հետո սահմանված ժամկետում համապատասխան վճարում չիրականացրած ներդրողների հայտ-հանձնարարականները համարվում են անվավեր և չեն մասնակցում տեղաբաշխմանը:

Բացի վերոնշյալ դեպքերից, ներդրողները պարտատոմսերի հայտ-հանձնարարականները պատշաճ կերպով առաքելուց, Տեղաբաշխողի կողմից հայտ-հանձնարարականի ստացման հաստատումը/ծանուցումը ստանալուց և համապատասխան վճարումը կատարելուց հետո դրանք չեն կարող հետ կանչել:

2.4.1.6 Նվազագույն և առավելագույն գումարները

Յուրաքանչյուր տրանշի թողարկման ընթացքում կարող են լինել Պարտատոմսերի ձեռքբերման քանակական և գումարային սահմանափակումներ, նման որոշում կայացվի Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

2.4.1.7 Արժեթղթերի դիմաց վճարներ կատարելու մեթոդները

Թողարկողի կողմից թողարկվող պարտատոմսերի ձեռքբերման համար իրավաբանական և/կամ ֆիզիկական անձինք վճարումը կատարում են թողարկման նպատակով Տեղաբաշխողի կողմից բացված տարանցիկ հաշվեհամարին: Վճարումը համարվում է պատշաճ կերպով կատարված համապատասխան բանակային հաշվին դրամային միջոցների մուտքագրման պահից:

Համապատասխան հայտ-հանձնարարականները բավարարվելուց հետո ներդրողներն արժեթղթերի սեփականության վերաբերյալ քաղվածք կարող են ստանալ իրենց արժեթղթերի հաշիվը սպասարկող Պահառուից կամ Հաշվի Օպերատորից՝ Տեղաբաշխողից իրենց հայտ-հանձնարարականների բավարարման մասին տեղեկացվելուց հետո:

2.4.1.8 Առաջարկի արդյունքների հրապարակման ձևը և ժամկետները

Տեղաբաշխման արդյունքները կհրապարակվեն Օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և ժամկետներում: Հրապարակային տեղաբաշխումն սկսելու պահից յուրաքանչյուր 30-րդ օրվա ավարտից հետո ոչ ուշ, քան 15-րդ օրը, ինչպես նաև տեղաբաշխման ավարտից հետո՝ 30 օրվա ընթացքում, Թողարկողը պարտավոր է ՀՀ ԿԲ ներկայացնել հաշվետվություն՝ տեղաբաշխման ընթացքի և արդյունքների մասին՝ ՀՀ ԿԲ նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված ձևով և

կարգով: Տեղաբաշխման արդյունքները կիրառարակվեն տեղաբաշխման ավարտից 3 (երեք) աշխատանքային օրվա ընթացքում Տեղաբաշխողի և/կամ Թողարկողի պաշտոնական կայքում:

2.4.1.9 Նախապատվության իրավունքի իրականացման կարգը

Պարտատոմսերի տեղաբաշխումն իրականացվելու է ըստ պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականների և դրանց դիմաց կատարված վճարման ստացման հերթականության, այսինքն՝ առաջնահերթություն ունի այն ներդրողը, ում հայտ-հանձնարարականի համաձայն վճարումը թողարկման նպատակով Տեղաբաշխողի կողմից բացված տարանցիկ հաշվեհամարին ավելի վաղ է ստացվել:

Թողարկվող պարտատոմսերը ձեռք բերելու նախապատվության իրավունք ունեցող անձինք չկան:

2.4.2 Տեղաբաշխման պլանը

2.4.2.1 Ներդրողների խմբերը

Առաջարկն ուղղված է ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց, ներառյալ որակավորված և ինստիտուցիոնալ ներդրողների, ինչպես նաև անհատ ձեռնարկատերերի:

2.4.2.2 Հայտերի բավարարման մասին տեղեկացումը

Ներդրողները Տեղաբաշխողից տեղեկացվում են իրենց հայտ-հանձնարարականների բավարարման մասին մինչև հայտ-հանձնարարականի ներկայացման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրվա ավարտը: Հայտ-հանձնարարականների բավարարման մասին ներդրողին տեղեկացումը տրամադրվում է այն կապի միջոցով, որով ներդրողը Տեղաբաշխողին է ներկայացրել պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականը/երը:

2.4.3 Առաջարկի գինը

2.4.3.1 Արժեթղթերի գինը

Պարտատոմսերի լրիվ գինը յուրաքանչյուր 100 միավոր անվանական արժեքի դիմաց, տեղաբաշխման առաջին օրվանից սկսած հաշվարկվում է հետևյալ կերպ՝

$$DP = \frac{C}{f} \sum_{t=1}^N \frac{1}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{t-1+\tau}} + \frac{100}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{N-1+\tau}}$$

որտեղ՝

- $\tau = \frac{DSN}{DCC}$

- DP - Պարտատոմսի գինն է,
- DSN - գործարքի կատարման օրից (settlement/trade date) մինչև հաջորդ արժեկտրոնի վճարումը մնացած օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության դեպքում,
- DCC - գործարքին նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքին հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության դեպքում,
- F - արժեկտրոնի վճարման հաճախականությունն է,
- N - հաշվարկման պահին մնացած արժեկտրոնների վճարումների թիվը,
- C - տարեկան արժեկտրոնը մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքի դիմաց,
- Y - մինչև մարում եկամտաբերություն:

Մինչև տեղաբաշխման սկիզբը տեղաբաշխման ամբողջ ժամանակահատվածի համար՝ ըստ օրերի, պարտատոմսերի վաճառքի գինը կիրառարակվի առնվազն Տեղաբաշխողի ինտերնետային կայքում:

Բանկային փոխանցման միջոցով պարտատոմսերի ձեռքբերման համար կատարվող վճարման դեպքում ներդրողները պարտավոր են իրենց հաշվին հոգալ հնարավոր բանկային միջնորդավճարների հետ կապված ծախսերը:

Ներդրողները պարտավոր են նաև Դեպոզիտարիայում կամ լիցենզավորված որևէ այլ ենթապահառուի մոտ բացել արժեթղթերի հաշվառման անձնական արժեթղթերի հաշիվ և կրել վերջինիս հետ կապված ծախսերը:

2.4.4 Տեղաբաշխումը

2.4.4.1 Երաշխավորված տեղաբաշխում իրականացնողները

Ազդագրի հրապարակման պահին երաշխավորված տեղաբաշխում իրականացնելու մասին պայմանագիր որևէ տեղաբաշխողի հետ կնքված չէ: Սակայն պետք է հաշվի առնել, որ առանձին սերիաների վերջնական պայմաններով կարող է նախատեսվել Տեղաբաշխողի կողմից թողարկված պարտատոմսերի ամբողջական կամ մասնակի երաշխավորված տեղաբաշխում:

2.4.4.2 Չերաշխավորված տեղաբաշխում իրականացնողները

Չերաշխավորված տեղաբաշխում իրականացնելու կապակցությամբ Թողարկողը կնքել է «Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ծառայությունների մատուցման մասին» պայմանագիր «Կուբ Ինվեսթ» ՓԲԸ-ի հետ (<<, ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 10):

Համաձայն կնքված պայմանագրի՝ «Կուբ Ինվեսթ» ՓԲԸ-ն պարտավորվել է լավագույն ջանքերի գործադրմամբ, սակայն չերաշխավորված եղանակով տեղաբաշխել Թողարկողի կողմից թողարկվող անվանական, արժեկտրոնային, ոչ փաստաթղթային առավելագույնը 1,100,000,000 (մեկ միլիարդ մեկ հարյուր միլիոն) ՀՀ դրամ դրամային արտահայտությամբ ընդհանուր ծավալով պարտատոմսերը: Տեղաբաշխման առանձին տրանշերի համար «Կուբ Ինվեսթ» ՓԲԸ-ն կարող է ներգրավել համատեղաբաշխող(ներ) կամ տեղաբաշխմանն աջակցող անձ(ինք)՝ վերջիններիս հետ կնքված համապատասխան պայմանագրերի հիման վրա:

Ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ՝

- Չերաշխավորված տեղաբաշխման դեպքում տեղաբաշխման ավարտին պարտատոմսերի՝ հայտարարված տեղաբաշխման ծավալը կարող է ամբողջությամբ չտեղաբաշխվել, այսինքն կարող է տեղի ունենալ թերտեղաբաշխում,
- Անկախ տեղաբաշխման ավարտին պարտատոմսերի փաստացի տեղաբաշխված ծավալից՝ տեղաբաշխումը համարվում է կայացած:

2.4.4.3 Տեղաբաշխման պայմանները

Համաձայն Թողարկողի և Տեղաբաշխողի միջև կնքած «Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ծառայությունների մատուցման մասին» պայմանագրի՝ Թողարկողը պարտավորվում է Տեղաբաշխողին վճարել՝

- Ծառայությունների մատուցման վճար, որը կազմում է 3,000,000 ՀՀ դրամ:
- Տեղաբաշխման վճար, որը սահմանվում է 1.50%՝ յուրաքանչյուր սերիայի տեղաբաշխված անվանական ծավալից:

Այն դեպքում, երբ «Կուբ Ինվեսթ» ՓԲԸ-ն ներգրավում է համատեղաբաշխող կամ տեղաբաշխմանն աջակցող անձ, վերջիններիս կողմից մատուցվող ծառայությունների համառոտ նկարագիրը և համապատասխան վարձատրության մասին տեղեկատվությունը սահմանվելու և ներկայացվելու է Ազդագրի [2.6 կետով](#) ներկայացված պայմաններով:

2.4.4.4 Երաշխավորված տեղաբաշխման պայմանագիրը

Ազդագրի հրապարակման պահին երաշխավորված տեղաբաշխում իրականացնելու մասին պայմանագիր որևէ տեղաբաշխողի հետ կնքված չէ:

2.4.4.5 Վճարումներ ընդունող բանկերը և պահառուները

Պարտատոմսերի դիմաց անհրաժեշտ է վճարում կատարել թողարկման նպատակով Տեղաբաշխողի՝ «Կուբ Ինվեսթ» ՓԲԸ-ի կողմից բացված տարանցիկ հաշվեհամարին: Եթե ներդրողը պարտատոմսերի ձեռքբերումը իրականացնելու է իր բրոքերային ընկերության միջոցով, ապա հարկավոր է վճարման գործընթացի մանրամասները հստակեցնել ներդրողի բրոքերային ընկերության հետ:

Թողարկողի պարտատոմսերի նկատմամբ իրավունքների և պարտավորությունների հաշվառումն ու (կամ) գրանցումն (սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրի վարում) իրականացվելու է Դեպոզիտարիայի միջոցով, որը հանդես է գալու որպես անվանական արժեթղթերի սեփականատերերի (անվանատերերի) ռեեստրավար՝ վերջինիս համակարգում գործող որևէ Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ:

Պարտատոմսերը կարող են հաշվառվել նաև ՀՀ կոնտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ԿԲ) կողմից լիցենզավորված որևէ պահառուի կողմից (Դեպոզիտարիայի ենթապահառու)՝ այդ պահառուի մոտ պարտատոմսերի սեփականատիրոջ/անվանատիրոջ համար արժեթղթերի հաշիվ բացելու և վարելու միջոցով:

Դեպոզիտարիայի հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան, Վ. Սարգսյան 26/1, Էրեբունի Պլազա բիզնես կենտրոն, 5-րդ հարկ (հեռ.՝ +374 60 615 555, +374 10 543 321):

Պարտատոմսերի ռեեստրի վարման հաշվի օպերատոր հանդիսանում է «Կուբ Ինվեսթ» ՓԲԸ-ն:

Մինչև պարտատոմսերի ձեռքբերումը ներդրողները պարտավոր են Դեպոզիտարիայում կամ լիցենզավորված որևէ այլ ենթապահառուի մոտ բացել արժեթղթերի հաշիվ:

2.5. Առևտրի թույլտվությունը և առևտրի կազմակերպումը

2.5.1 Առևտրին թույլտվությունը

Սույն Ծրագրային Ազդագիրը ՀՀ ԿԲ կողմից գրանցելուց և պարտատոմսերը տեղաբաշխելուց հետո Թողարկողը պարտադիր դիմելու է Բորսային՝ պարտատոմսերի երկրորդային ցուցակում (Bbond) կամ պարտատոմսերի ազատ շուկայում (Cbond) պարտատոմսերը ցուցակելու և/կամ առևտրին թույլատրելու նպատակով: Ընդ որում պարտատոմսերը կարգավորվող շուկայում ցուցակելու և առևտրին թույլատրելու դիմումը կարող է չբավարարվել Բորսայի կողմից:

Պարտատոմսերի առևտրի թույլտվություն չստանալու դեպքում, տեղաբաշխումը կհամարվի չեղյալ և պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականների հիման վրա՝ պարտատոմսերի անվանական գումարը և մինչև վերադարձման օրը հաշվեգրված արժեկտրոնի գումարները

կվերադարձվեն՝ անկանխիկ եղանակով՝ պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականներում ներդրողների կողմից նշված բանկային հաշիվներին փոխանցելու միջոցով. առևտրի թույլտվություն չստանալու որորշման օրվանից հետո 10 (տասը) աշխատանքային օրվա ընթացքում: Բանկային հաշիվների բացակայության կամ ճիշգրիտ չլինելու դեպքում, տեղաբաշխողը կգործադրի բոլոր ողջամիտ ջանքերը ներդրողների հայտնաբերման ու գումարի վերադարձման համար:

2.5.2 Շուկաները

Թողարկողի կողմից սույն Ծրագրային Ազդագրով նախատեսվող պարտատոմսերը տեղաբաշխումից հետո պլանավորվում է ներկայացնել ցուցակման Ֆոնդային բորսայում՝ պարտատոմսերի երկրորդային ցուցակում (Bbond) կամ պարտատոմսերի ազատ շուկայում (Cbond) ցուցակներում:

2.5.3 Շուկա ստեղծողները

Թողարկողը մասնագիտացված անձանց հետ դեռ չի կնքել երկրորդային շուկայում շուկա ստեղծողի (մարքեթ մեյքերի) ծառայություններից օգտվելու վերաբերյալ պայմանագիր:

Բորսայի կողմից տեղաբաշխված պարտատոմսերը ցուցակելու և առևտրին թույլատրելու դեպքում (պարտատոմսերի երկրորդային ցուցակում (Bbond) կամ պարտատոմսերի ազատ շուկայում (Cbond)) Թողարկողը պարտավորվում է մասնագիտացված անձանց հետ կնքել երկրորդային շուկայում շուկա ստեղծողի պայմանագիր:

Թողարկողը պարտավորվում է մասնագիտացված անձանց հետ երկրորդային շուկայում շուկա ստեղծողի պայմանագրի կնքումից հետո ողջամիտ ժամկետում տեղեկացնել իր պարտատոմսերի սեփականատերերին և անվանատերերին նման պայմանագրի ուժի մեջ մտնելու վերաբերյալ:

2.6. Լրացուցիչ տեղեկատվություն

2.6.1 Խորհրդատուներ

Սույն Ծրագրային Ազդագրի պատրաստումն իրականացվել է Տեղաբաշխողի կողմից՝ Թողարկողի աշխատակիցների ներգրավվմաբ և տրամադրված տեղեկատվության հիման վրա: Թողարկողը Ազդագրի պատրաստման ընթացքում չի օգտվել այլ խորհրդատուների ծառայություններից:

2.6.2 Աուդիտորական եզրակացությունը

Բացի սույն Ազդագրում ներկայացված Թողարկողի պատմական ֆինանսական հաշվետվություններից (2023-2024թթ. համար), որոնք ենթարկվել են աուդիտի անկախ աուդիտորական ընկերությունների կողմից, սույն Ազդագրում ներկայացված այլ տեղեկատվություն չի ենթարկվել աուդիտի անկախ աուդիտորական ընկերությունների կողմից: Հաշվետվությունների և դրանց վերաբերյալ անկախ աուդիտորական կազմակերպությունների կողմից տրված եզրակացությունների պատճենները ներկայացված են [հավելված 6](#)-ում:

2.6.3 Թողարկողի վարկանիշը

Թողարկողը և թողարկվող պարտատոմսերը չեն ստացել վարկանիշ որևէ վարկանշող Ընկերության կողմից:

3 ԲԱԺԻՆ ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

3.1 Անկախ աուդիտորները

Թողարկողի 2023-2024 թվականների ֆինանսական գործունեության աուդիտն իրականացրել է «Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ն: Աուդիտորի գտնվելու վայրն է՝ ՀՀ, ք. Երևան 0015, Գրիգոր Լուսավորիչ 19, հեռ.՝ +(37410)500964, +(37410)500961, կայք՝ <https://www.grantthornton.am/>:

«Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ն հանդիսանում է համաշխարային առաջատարներից մեկը հանդիսացող Grant Thornton International Ltd. Հաշվապահական և աուդիտորական ընկերությունների ցանցի անդամ:

Պատմական ֆինանսական ժամանակաշրջանի անկախ աուդիտորական եզրակացությունները ներկայացված են [Հավելված 5-ում](#):

Թողարկողի 2025թ.-ի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտն իրականացրել է «ՔԵՅ-ՓԻ-ԷՄ-ՋԻ ԱՐՄԵՆԻԱ» ՍՊԸ-ն: Աուդիտորի գտնվելու վայրն է՝ ՀՀ, ք. Երևան 0010, Երևան Վազգեն Սարգսյան փող., 26/1 շենք, 8-րդ հարկ («Էրեբունի-Պլազա» բիզնես-կենտրոնի շենքում), Հեռ.՝ +374 (10) 59 59 99, Կայք՝ <http://www.kpmg.am> :

Ընկերությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտն իրականացնող ընկերությանը ընտրում է յուրաքանչյուր տարի մրցութային եղանակաով:

3.2. Ռիսկային գործոններ

Ցանկացած ներդրող մինչև Թողարկողի պարտատոմսերում ներդրում անելը պետք է ամբողջությամբ ուսումնասիրի Թողարկողի գործունեության հստակ ռիսկային գործոնները: Ըստորև ներկայացված են այն ռիսկերը, որոնք Թողարկողը Ազդագրի ներկայացման պահի դրությամբ համարում է էական, սակայն կարող են լինել լրացուցիչ ռիսկեր, որոնք Թողարկողին այս պահին հայտնի չեն կամ Թողարկողը դրանք համարում է ոչ էական. ստորև նկարագրված ռիսկային գործոնների ցանկը պետք է օգտագործվի միայն որպես ուղեցույց:

Մակրոտնտեսական ռիսկեր: Ընկերության գործունեության համար լրացուցիչ ռիսկեր կարող է առաջացնել ընդհանուր մակրոտնտեսական իրավիճակի վատթարացումը, որն էլ իր հերթին կարող է պայմանավորված լինել ինչպես ներքին, այնպես էլ տարածաշրջանային աշխարհաքաղաքական զարգացումներով: Անկախ պատճառից, մակրոտնտեսական վիճակի վատթարացումը շղթայական ռեակցիայով կրերի կապիտալ ներդրումների նվազմանը, բացասաբար կանդրադառնա հատուկ

տեխնիկայի վաճառքի, սպասարկման և վարձակալության ոլորտի վրա՝ նվազեցնելով Ընկերության եկամուտներն ու շահույթը:

Օրենսդրական դաշտի փոփոխության ռիսկ: Օրենսդրական դաշտի փոփոխությունները կարող են ազդել ինչպես Ընկերության գործունեության, այնպես էլ կապիտալ շինարարության, ճանապարհաշինարարության և հանքարդյունաբերությամբ զբաղվող ընկերությունների գործունեության վրա՝ ընդհուպ մինչև վերջիններից որոշների գործունեության դադարեցումը:

Մասնավորապես, «Նոր սարքավորումների լիզինգ պետական աջակցության ծրագրի» չեղարկումը կավելացնի նոր սարքավորումներ ձեռք բերելու արժեքն Ընկերության համար, ինչն էլ բացասական ազդեցություն կունենա վաճառքի ծավալների վրա:

Ընկերության հաճախորդների հիմնական սեգմենտը հանքերն ու կապիտալ շինարարությամբ զբաղվող ընկերություններն են: Կապիտալ շինարարությամբ զբաղվող ընկերությունների մեջ բնակարանաշինությամբ զբաղվող ընկերությունները կազմում են փոքրամասնություն, ինչի շնորհիվ տվյալ ոլորտում օրենսդրական դաշտի փոփոխության դեպքում բացասական ազդեցությունը Ընկերության վրա մեծ ֆինանսական հետևանքներ չի կարող ունենալ:

Ակնհայտ է, որ օրենսդրության խստացումը Ընկերության համար ենթադրելու է լրացուցիչ ծախսեր, ինչն էլ արտացոլվելու է նրա ֆինանսական ցուցանիշների վրա:

Մրցակցային ռիսկ: Չնայած այն հանգամանքին, որ Ազդագրի ներկյալ ցման պահին Թողարկողը հանդիսանում է հանքարդյունաբերության մեջ օգտագործվող տարբեր հատուկ տեխնիկաների պաշտոնական ներկայացուցիչ ՀՀ-ում, այնուամենայնիվ չի բացառվում շուկայում նոր մրցակիցների ի հայտ գալը: Բացի դրանից, հատուկ տեխնիկայի ոլորտում առկա մրցակցությունը՝ մասնավորապես հանրաճանաչ բրենդերի Հայաստանյան ներկայացուցիչների հետ, որոշակի ռիսկեր է ստեղծում Ընկերության հաջող ֆինանսատնտեսական գործունեության ապահովման տեսանկյունից: Հատուկ տեխնիկա ներմուծող ընկերությունները տիրապետում են մեծ ֆինանսական ռեսուրսների, ինչի շնորհիվ կարող են շուկա մուտք գործելու կամ շուկայում դիրքը ամրապնդման նպատակով իրագործել գների իջեցման քաղաքականություն, ինչի կարող է բերել Ընկերության եկամուտների նվազեցման: Նաև, ոչ պաշտոնական աղբյուրներից, ոչ օրիգինալ պահեստամասերի և քսուքների ներկրումը մատչելիության իմաստով կարող է գրավիչ լինել տեխնիկայի սեփականատերերի համար, ինչը ևս կարող է բերել Ընկերության եկամուտների նվազեցմանը:

Վարկային ռիսկ/դեֆոլտի ռիսկ: Այն առնչվում է Ընկերության կողմից իր վարկային պարտավորությունները ոչ պատշաճ կատարելուն կամ չկատարելուն:

Անհրաժեշտ է ի նկատի ունենալ, որ վարկային պարտավորություն են համարվում նաև Ընկերության կողմից թողարկված պարտատոմսերից առաջացած պարտավորությունները:

Ընկերության գնահատմամբ վերջինիս պարտքային բեռը Ծրագրային Ազդագրի ներկայացման պահին կառավարելի մակարդակում է, նաև նախատեսվում է պարտատոմսերի թողարկումից ներգրավված միջոցների մի մասը ուղղել գործող վարկերի վերաֆինանսավորմանը:

31.12.2025թ.-ի դրությամբ գործող վարկերի հանրագումարը կազմել է մոտ 2,200 մլն ՀՀ դրամ:

Ընկերությունն ունի Հայաստանում վաճառած իր կողմից ներկայացվող բրենդերի 500-ից ավել միավոր տեխնիկա, որոնց գերակշիռ մասը սպասարկվում է ընկերության կողմից:

Ընկերությունը բացի հատուկ տեխնիկայի վաճառքից իրականացնում է նաև տվյալ տեխնիկայի շարունակական սպասարկում: Սպասարկումից հասույթը 2025 թվականի արդյունքներով կազմել է 605.2 մլն ՀՀ դրամ:

Ընկերության կողմից պահեստամասերի վաճառքից 2025 թվականի արդյունքներով հասույթը կազմել է 2,947.5 մլն ՀՀ դրամ:

Հատուկ տեխնիկայի վաճառքից 2025 թվականի արդյունքներով հասույթը կազմել է 7,031 մլն ՀՀ դրամ:

Թողարկողի գնահատմամբ, հատուկ տեխնիկայի վաճառքի ցուցանիշների ընդհուպ մինչև 70% տոկոս նվազման պարագայում՝ մյուս եկամուտների ծավալի պահպանման դեպքում, ընկերությունը կկարողանա ժամանակին և ամբողջական չափով ապահովել բոլոր պարտավորությունների կատարումը:

Իրացվելիության ռիսկ: Ներկրման գործընթացը ենթադրում է դրամական հոսքեր, որոնք ինչպես մուտք են գործում Ընկերության հաշվեկշռին վաճառքներից ստացված գումարների տեսքով, այնպես էլ դուրս են գալիս ընկերությունից մատակարարներին և գործընկերներին կատարվող վճարների տեսքով: Այս համատեքստում ընկերության համար լուրջ իրացվելիության ռիսկեր կարող են ծագել այնպիսի իրավիճակներում, երբ խզում առաջանա ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության միջև, ինչի արդյունքում ի հայտ կգան պարտավորությունները ժամանակին մարելու խնդիրներ:

Վերը ներկայացված փաստերը առաջ են քաշում Ընկերության իրացվելիության կառավարման անհրաժեշտություն: Ընկերությունը կառավարում է իրացվելիության ռիսկը՝ շարունակաբար մոնիթորինգի ենթարկելով կանխատեսված և փաստացի դրամական հոսքերը, ինչպես նաև ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների մարման ժամկետներն իրար համապատասխանեցնելով:

Տոկոսադրույքի ռիսկ: Տոկոսադրույքի ռիսկը կապված է շուկայում տոկոսադրույքների ընդհանուր մակարդակի անսպասելի և կտրուկ փոփոխությունների հետ, որոնք կարող են անդրադառնալ ֆինանսական գործիքների գների և եկամտաբերության վրա: Սա իր հերթին կարող է արտացոլվել Ընկերության տոկոսային եկամուտների և ծախսերի, ինչպես նաև դրամական հոսքերի մեծության վրա: Որպես արդյունք կարող է արձանագրվել Ընկերության համախառն եկամուտների և ծախսերի բացասական փոփոխություն, որի հետևանքով կնվազի շահույթի մակարդակը: Ընկերության տնօրինությունը գործնական քայլեր է ձեռնարկում նաև ռիսկի այս տեսակի մշտադիտարկման, վերահսկման և մեղմման ուղղությամբ՝ հաշվի առնելով բոլոր հնարավոր սցենարները:

Ազդագրի ներկայացման պահին Ընկերության վարկային պարտավորությունները բոլորը ֆիքսված տոկոսադրույքով են, ինչը շնորհիվ շուկայում տոկոսադրույքի տատանումների ազդեցությունը հասցրված է նվազագույնի Ընկերության ֆինանսական վիճակի վրա:

Արտարժույթային ռիսկ: Արտարժույթի փոխարժեքի տատանումների ազդեցությունն է ընկերության գործունեության վրա, որը կարող է արտահայտվել մի քանի ուղղություններով: Առաջին, և թերևս ամենակարևոր ուղղությունը, վերաբերում է ներմուծվող տեխնիկայի և պահեստամասերի արժեքին: Վերջինների մի զգալի մասը լոգիստիկ տրանսպորտային ծախսերը, որոնք ևս կարող են աճել կախված արտարժույթի փոխարժեքից: Այսպիսով ՀՀ դրամի փոխարժեքի անկումը հանգեցնելու է դրանց գնի բարձրացմանը, հետևաբար նաև ընկերության ծախսերի աճին: Արտարժույթի ռիսկը նաև ազդում է պահանջարկի վրա՝ մասնավորապես, արտաքին և արտարժույթով եկամուտներով գնորդների և վարձակալների որոշումների վրա: Մեկ այլ ուղղություն էլ վերաբերում է ընկերության արտարժույթով պարտավորությունների կատարմանը: Փոխարժեքի անցանկալի փոփոխություններն ի վերջո հանգեցնելու են արտարժույթային պարտավորությունների սպասարկման թանկացմանը, քանզի միավոր արտարժույթի դիմաց պահանջվելու է ավելի շատ ծավալով ՀՀ դրամ՝ բերելով ընկերության ծախսերի մեծացմանն ու ֆինանսական ցուցանիշների վատթարացմանը: Ընկերության տնօրինությունը վերահսկում է արտարժույթային ռիսկը, հարկ եղած դեպքում դիմելով անհրաժեշտ

քայլերի՝ կնքելով ֆորվարդ գործարքներ՝ հնարավոր վատ սցենարներից խուսափելու և նվազագույն կորուստներով դուրս գալու նպատակով:

Գործառնական ռիսկ: Ընկերության հիմնական գործունեությունը ենթադրում է տարատեսակ գործառնական ռիսկեր, որոնք կապված են տոխնիկայի և պահեստամասերի ներմուծման, ինչպես նաև երաշխիքային և ետերաշխիքային սպասարկման իրականացման հետ: Ընկերությունը պայմանագրային հարաբերություններ ունի մատակարար գործընկերների հետ: Հենց վերջինների կողմից իրենց պարտավորությունների պատշաճ կատարումից է զգալիորեն կախված ընկերության բնականոն գործունեությունը և պայմանագրային պարտավորությունների ժամանակին և պատշաճ կատարումը: Մասնավորապես, անհրաժեշտ ապրանքների ոչ ժամանակին մատակարարումը կարող է հանգեցնել հաճախորդների հետ պայմանագրերով սահմանված ժամկետների խախտումների:

Բացի այդ, նման խնդիրներ կարող են առաջանալ նաև որակավորված տեխնիկական աշխատուժի պակասության մասով՝ պայմանավորված շուկայում առկա կոմպետենտ աշխատուժի առաջարկի սակավությամբ:

Նման ռիսկերից խուսափելու համար Թողարկողը առանձնակի ուշադրություն է դարձնում գործընկերների ընտրությանը, ապրանքների տեղափոխման ծառայություններ մատուցողներին, նաև համագործակցում ՀՀ բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների հետ մասնագետների պատրաստման և ներգրավման հարցով, ինչպես նաև կազմակերպում է աշխատակիցների շարունակական վերապատրաստում արտերկրում:

Գնաճի և գնանկման ռիսկ: Բարձր գնաճը կարող է բարձրացնել ներմուծվող ապրանքների ինքնարժեքի և նվազեցնել հնարավոր սպառողների իրական եկամուտները: Ընդ որում, Թողարկողի գործունեության վրա կարող են բացասաբար ազդել, ինչպես արտաքին, այնպես էլ ներքին շուկաների գների տատանումները:

3.3. Տեղեկություն Թողարկողի մասին

3.3.1 Թողարկողի պատմությունը և զարգացումը

3.3.1.1 Թողարկողի անվանումը և կազմակերպատիրավական ձևը

Թողարկողի անվանումն է՝

	Լրիվ ֆիրմային անվանումը	Կրճատ անվանումը
--	-------------------------	-----------------

հայերեն՝	«ԻԿՕ ՄԱՇԻՆԵՐԻ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն	«ԻԿՕ ՄԱՇԻՆԵՐԻ» ՍՊԸ
ռուսերեն՝	“ИКО МАШИНЕРИ” Общество с Ограниченной Ответственностью	“ИКО МАШИНЕРИ” ООО
անգլերեն՝	“IKO MACHINERY” Limited Liability Company	“IKO MACHINERY” LLC

Թողարկողի գրանցած ապրահրանիշը՝

3.3.1.2 Թողարկողի պետական գրանցման վայրը և համարը

Թողարկողի հիմնադրման երկիր	Հայաստանի Հանրապետություն
Թողարկողի պետական գրանցման վայր	ՀՀ, Քաղաք Երևան, 0061, Մասիսի նրբ. 3
Թողարկողի պետական գրանցման համար	286.110.61458
Թողարկողի պետական գրանցման ամսաթիվ	23.01.2012թ

3.3.1.3 Ստեղծման փաստացի գործունեություն տվյալներ

«ԻԿՕ ՄԱՇԻՆԵՐԻ» ՍՊ ընկերությունը փաստացի գործունեություն է ծավալում ՀՀ, Քաղաք Երևան, 0061, Մասիսի նրբ. 3 հասցեում: Ընկերության հանդիսանում է հատուկ տեխնիկայի KOMATSU, MANITOU և DYNAPAC բրենդերի պաշտոնական ներկայացուցիչը Հայաստանում: Ընկերությունը զբաղվում է հատուկ տեխնիկայի ներկրմամբ և վաճառքով, ինչպես նաև երաշխիքային և ետերաշխիքային սպասարկմամբ:

3.3.1.4 Գտնվելու վայրը և կապի միջոցները.

Թողարկողի գտնվելու վայրերը	ՀՀ, Քաղաք Երևան, 0061, Մասիսի նրբ. 3
Կապի միջոցներ	Հեռ՝ (+37498) 17 88 84 Էլ.-փոստ՝ office@iko-machinery.am Կայք՝ https://iko.group/

Թողարկողին առնչվող հարցերի դեպքում ներդրողները կարող են դիմել «ԻԿՕ ՄԱՇԻՆԵՐԻ» ՍՊ ընկերության տնօրեն Հայկ Մարտիրոսյանին (հեռ (+37498) 178884), էլեկտրոնային

հասցե MartirosyanHR@iko.group, կամ Տեղաբաշխողին («Կուբ Ինվեսթ» ՓԲԸ՝ հեռ. +374 11 800810, էլ.-փոստ՝ info@cubeinvest.am):

3.3.1.5 Թողարկողի զարգացման ընթացքում նշանակալի դեպքերը

«ԻԿՕ ՄԱՇԻՆԵՐԻ» ՍՊԸ-ն գրանցվել է 2012թ.-ի հունվարի 23-ին, Հայաստանի Հանրապետության Արդարադատության նախարարության աշխատակազմի իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի գործակալությունում: Ընկերության հանդիսանում է հատուկ տեխնիկայի KOMATSU, MANITOU և DYNAPAC բրենդերի պաշտոնական ներկայացուցիչը Հայաստանում: Ընկերությունը զբաղվում է հատուկ տեխնիկայի ներկրմամբ և վաճառքով, երաշխիքային և ետերաշխիքային սպասարկմամբ և հատուկ տեխնիկայի վարձակալությամբ:

2012թ.-ին Ընկերությունը բացել է իր գրասենյակը Մասիս նրբ. 3 հասցեում՝ 200քմ մակերեսով՝ միաժամանակ բացելով պահեստամասերի պահեստ՝ 300քմ մակերեսով ու վերանորոգման արհեստանոց՝ 800քմ մակերեսով: Ձևավորվել է 14 աշխատակիցներից բաղկացած թիմ (սպասարկման ինժեներներ, լոգիստիկայի մասնագետներ և ադմինիստրատիվ մասնագետներ): Հիմնադրման օրվանից ընկերությունը Komatsu-ի բացառիկ ներկայացուցիչն է Հայաստանում և ներկայացնում է նաև ֆրանսիական Manitou ապրանքանիշի սարքավորումները:

2015թ.-ին Ընկերությունը սկսել է համագործակցությունը Vallex Group-ի (Թեղուտի հանքավայր) հետ: Քարհանքի բեռնատարների և էքսկավատորների առաջին մատակարարումից հետո Ընկերությունը ընդլայնեց իր շինարարական սարքավորումների վարձակալության բիզնեսը՝ իր ավտոպարկը ընդլայնելով մինչև 30 միավոր: Ընկերությունը, միաժամանակ սկսել է համագործակցությունը Ագարակի պղնձամոլիբդենային և Կապանի լեռնահարստացման կոմբինատների հետ:

2019թ.-ին ՀՀ-ում շինարարական ոլորտի աճի ֆոնին Ընկերությունը հասել է զարգացման նոր մակարդակի՝ հաստատելով նոր համագործակցություններ կառուցապատման ոլորտում:

2022թ.-ին Զանգեզուրի պղնձամոլիբդենային կոմբինատի հետ կնքված պայմանագրի շրջանակներում՝ Ընկերությունը իրականացրել է սարքավորումների մինչ այդ իր ամենամեծ մատակարարումը:

2024թ.-ին ստացել է Cummins-ի շարժիչների վաճառքի ներկայացուցչի կարգավիճակ ՀՀ-ում և իրականացրել է Cummins շարժիչ վաճառք՝ մոտ 1 միլիոն դոլար ընդհանուր արժողությամբ:

2026թ.-ի սկզբին Ընկերությունը իրականացրել է Հայաստանում ամենամեծ՝ 410 տոննա քաշով, 22խմ տարողությամբ, Komatsu PC4000 հիդրավլիկ էքսկավատորի՝ առաջին մատակարարումը:

Հայաստանի հարավում գտնվող հաճախորդներին սպասարկելու համար, Սյունիքի մարզի Քաջարան քաղաքում Ընկերությունը բացվել է մասնաճյուղ՝ գրասենյակով և պահեստամասերի պահեստով, իսկ Ագրական քաղաքում՝ սպասարկման կետ:

Ազդագրի ներկայացման պահին Ընկերության կողմից Հայաստանում սպասարկվում է KOMATSU բրենդի ավելի քան 500 միավոր տեխնիկա:

Ընկերության տեխնիկական սպասարկման կենտրոնը ստացել է Silver որակավորում KOMATSU մակնիշի տեխնիկայի շարժիչների վերանորոգման համար:

Ընկերության կողմից մատակարարված Komatsu-ի հատուկ տեխնիկական օգտագործվում է կարևորագույն ազգային նախագծերում, այդ թվում՝ Վեդիի ջրամբարի շինարարությանը, Հյուսիս-Հարավ մայրուղու Ագարակ-Քաջարան հատվածի կառուցման, ինչպես նաև երկրի խոշորագույն հանքավայրերում աշխատանքների մեջ:

Ընկերության կարևորագույն նպատակներն է հանքարդյունաբերության ոլորտում ծառայությունների ցանցի ընդլայնումը և շինարարության հատվածում ներկայության ամրապնդումը (քաղաքացիական և արդյունաբերական շինարարություն, ճանապարհային, կոմունալ և ջրային կառավարում):

Ընկերությունը պլանավորում է ստանալ սպասարկման կենտրոնի Silver որակավորում նաև KOMATSU մակնիշի տեխնիկայի փոխանցման տուփերի վերանորոգման համար, և վերագինել տեխնիկական սպասարկման կենտրոնը:

Ընկերությունը շարունակում է կատարել կապիտալ ծախսեր տեխնիկական սպասարկման կենտրոնի վերագինման և տեխնոլոգիական հագեցվածության ուղղությամբ:

3.3.1.6 Ներդրումները

Ընկերությունը 2023 թ. իրականացրել է ավելի քան 103,2 մլն դրամ ներդրում, որից 44,5 մլն դրամը ուղղել է Քաջարանի հաճախորդների սպասարկման կենտրոնի համար գույքի և տեխնիկայի ձեռքբերմանը, 20,3մլն դրամ Ագարակի հաճախորդների սպասարկման կենտրոնի համար տրանսպորտային միջոցների ձեռքբերմանը, 32,2մլն դրամ շարժական սպասարկման անձնակազմի

համար տրանսպորտային միջոցների և տեխնիկայի ձեռքբերմանը և 6 մլն դրամ անձնակազմի վերապատրաստմանը:

2024 թ. ընկերությունը կատարել է 70,9 մլն դրամի ներդրում, որից 4մլն դրամը ուղղվել է Քաջարանի հաճախորդների սպասարկման կենտրոնի համար տեխնիկայի ձեռքբերմանը, 5,1մլն դրամ Ագարակի հաճախորդների սպասարկման կենտրոնի համար տեխնիկայի ձեռք բերմանը, 53,3մլն դրամ շարժական սպասարկման անձնակազմի համար տրանսպորտային միջոցների և տեխնիկայի ձեռքբերմանը, 2,4մլն դրամ սպասարկման կենտրոնի վերազինման և 6մլն դրամ անձնակազմի վերապատրաստմանը:

2025 թ. ընկերությունը կատարել է 73,7մլն դրամի ներդրում, որից 23,3մլն դրամը ուղղվել է Քաջարանի հաճախորդների սպասարկման կենտրոնի համար տրանսպորտային միջոցների և տեխնիկայի ձեռքբերմանը, 0,7մլն դրամ Ագարակի հաճախորդների սպասարկման կենտրոնի համար տեխնիկայի ձեռքբերմանը, 15,5մլն դրամ շարժական սպասարկման անձնակազմի համար տրանսպորտային միջոցների և տեխնիկայի ձեռքբերմանը, 18,2մլն դրամ սպասարկման կենտրոնի վերազինմանը և 8մլն դրամ անձնակազմի վերապատրաստմանը:

Թողարկողն առաջիկա երեք տարիների ընթացքում պլանավորում է կատարել ավելի քան 870 մլն ներդրում, որը կֆինանսավորվի երկու աղբյուրից՝

- Պարտատոմսերի վաճառք
- Վաճառքից հասույթ

Ներդրումներն ուղղված են լինելու 200 մլն դրամի չափով տեխնիկական սպասարկման ծառայության վերազինմանն ու արդիականացմանը, 450 մլն դրամի չափով առկա տեխնիկայի պարկի պաշարների համալրմանը, 220 մլն դրամի չափով առկա պահեստամասերի պաշարների ավելացմանը:

3.4. Բիզնեսի նկարագիրը

3.4.1 Հիմնական գործունեությունը

Ընկերության գործունեության հիմնական հասցեն է ՀՀ, քաղաք Երևան, 0061, Մասիսինրբ. 3-ը: Այդ հասցեում է գտնվում ընկերության գրասենյակը և հատուկ տեխնիկայի համար նախատեսված կայանատեղին, որտեղից իրականացվում է հատուկ տեխնիկայի վաճառքը: Ազդագրի ներկայացման պահին ընկերությունը ունի նաև սպասարկման կենտրոն ՀՀ, Սյունիքի մարզի Քաջարան և Ագարակ

քաղաքներում: Ընկերությունն ունի մեծ մրցակցային առավելություն, քանի որ հանդիսանում է հանքարդյունաբերության մեջ լայնորեն կիրառվող հատուկ տեխնիկայի՝ KOMATSU, MANITOU և DYNAPAC բրենդերի պաշտոնական ներկայացուցիչը Հայաստանում: Ընկերությունը զբաղվում է նշված տեխնիկայի ներկրմամբ և վաճառքով, երաշխիքային և ետերաշխիքային սպասարկմամբ և վարձակալությամբ, ինչպես նաև իրականացնում է անհրաժեշտ պահեստամասերի ներկրում և վաճառք:

Ընկերության հաճախորդների հիմնական սեգմենտը հանքերն ու կապիտալ շինարարությամբ զբաղվող ընկերություններն են: Ընկերության հաճախորդներն են այնպիսի կազմակերպություններ, ինչպիսիք են Ագարակի պղնձամոլիբդենային կոմբինատը, Զանգեզուրի պղնձամոլիբդենային կոմբինատը, Լիդիան Արմենիա հանքարդյունաբերական ընկերությունը, Թեղուտ ՓԲ ընկերությունը, առաջատար ճանապարհաշինարարական և շինարարական ընկերություններ:

Ընկերության տեխնիկական մասնագետները ուսուցում և վերապատրաստում են անցնում Իտալիայում, Ֆրանսիայում, Արաբական Միացյալ Էմիրություններում, Ռուսաստանում և Ղազախստանում:

Ընկերությունը համագործակցում է Հայաստանի Ազգային Ագրարային Համալսարանի և Հայաստանի Ազգային Պոլիտեխնիկական համալսարանի հետ, ինչի շրջանակներում երտասարդ մասնագետները անցնում են պրակտիկա և լավագույններն ընդունվում են աշխատանքի:

Ընկերության գործունեությունը մշտապես գտնվում է միակ մասնակցի ուշադրության ներքո և իրականացվում է համաձայն մասնակցի կողմից որդեգրված զարգացման ռազմավարական ծրագրի, ինչը հնարավորություն է տալիս անընդհատ վերահսկել կատարվող աշխատանքները՝ ներգրավելով և համագործակցելով շուկայում մասնագիտացված լավագույն մասնագետների և ընկերությունների հետ: Ընկերությունը մշտապես հետևում է շուկայում առկա միտումներին՝ վերջիններիս արագ հարմարվելու և պահանջարկ-առաջարկ հավասարակշռությունը պահելու համար: Ընկերության վաճառքի բաժինները մշտապես իրականացնում են շուկայի վերլուծություններ՝ շուկայում առկա պահանջարկը արագ և պատշաճ բավարարելու համար:

3.4.2 Հիմնական շուկաները և մրցակցային դիրքը

Ընկերությունը իր գործունեությունը ծավալում է ՀՀ շինարարության և հանքարդյունաբերությանը սպասարկող մեքենաների և տեխնիկայի մատակարարման և

սպասարկման ոլորտներում, որոնք դինամիկ զարգացող շուկաներ են, հատկապես հաշվի առնելով ֆինասական էֆեկտիվության բարձր մակարդակը:

Ընկերությունն ապահովում է շուկայում իր ուրույն տեղը, քանի որ հանդիսանում է ոլորտում ամենաշատը կիրառվող հատուկ տեխնիկայի պաշտոնական ներկայացուցիչը ՀՀ-ում: Նշված տեխնիկան՝ իր որակով և հագեցվածությամբ, իր ուրույն տեղը ունի նաև ամողջ աշխարհում:

Հիմնադրման պահից Ընկերության մասնաբաժինը շինարարական սարքավորումների շուկայում 5%-ից պակասից աճել է մինչև 40% 2025 թվականին: 2025 թ.-ի տարեվերջի դրությամբ Հայաստան ներմուծված բոլոր հիդրավլիկ էքսկավատորների կեսը Komatsu ապրանքանիշի էին, ինչը Ընկերությանը դարձնում է շուկայի առաջատարներից մեկը: 2023-ից 2025 թվականներին շինարարական սարքավորումների վաճառքի ծավալները հասել են տարեկան 70-110 միավորի, իսկ հաճախորդների բազան՝ մինչև 380 գործընկերների:

Բացի վերը նշվածից, Ընկերությունը նաև իրականացնում է հատուկ տեխնիկայի պահեստամասերի մատակարարում և երաշխիքային/հետերաշխիքային սպասարկում՝ պահպանելով հետևյալ սկզբունքները՝

- Գործընկերների հետ հարաբերություններում թափանցիկություն:
- Մատակարարվող տեխնիկայի և պահեստամասերի որակական հատկանիշներին մեծ ուշադրություն:
- Անհրաժեշտ տեխնիկայի և պահեստամասերի պատշաճ մատակարարում:
- Երաշխիքային/հետ երաշխիքային սպասարկում համար որակավորված մասնագետների առկայություն՝ սեղմ ժամկետներում ցանկացած տեխնիկական խափանում արագ լուծելու համար:
- Արդար գնային քաղաքականություն:

Նշված սկզբունքների պահպանումը հնարավորություն են տալիս ընկերությանը պահպանել իր ուրույն տեղը շուկայում և լինել առաջատարներից մեկը:

3.5 Թողարկողի կառուցվածքը

3.5.1 Խմբի կառուցվածքը

Ընկերության 100% բաժնեմասը պատկանում է միակ մասնակցին՝ ԻԿՕ ԽՈՒԴԻՆԳ ԳմբԽ (IKO Holding GmbH), գրանցված Ավստրիայի Հանրապետություն, Առևտրային դատարանի ընկերությունների գրանցամատյանում՝ FN 244460 a համարի ներքո, իրավաբանական հասցեն՝

Քաղաքական համայնք Վիեննա, Ֆրանց Յոզեֆ Կայ, շենք 33/7, բնակարան՝ 10, 1010, Վիեննա, Ավստրիա: ընկերության դուստր ընկերություն:

Ընկերության 100% բաժնեմասը պատկանում է միակ մասնակցին՝ ԻԿՕ ԽՈՒԼԴԻՆԳ ԳմբԽ (IKO Holding GmbH), գրանցված Ավստրիայի Հանրապետությունում:

ԻԿՕ ԽՈՒԼԴԻՆԳ ԳմբԽ-ի բաժնետերերն են՝ Comprea Privatstiftung ֆոնդը (76%), Ալեքսանդր Բելոգերովը (18%), Վալերի Ստոլբովը (6%): Comprea Privatstiftung ֆոնդի միակ փայատերը Վալերի Ստոլբովն է:

Թողարկողը չունի դուստր կամ կախյալ ընկերություն:

Փոխկապակցված բոլոր ընկերությունները հանդիսանում են մայր ընկերության դուստր ընկերությունները, որոնք են՝

Օտարերկրյա սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն «ԻԿՈ ՄԱՇԻՆԵՐԻ» Գտնվելու վայր՝ Բելառուսի Հանրապետություն, Մինսկի մարզ, Մինսկի շրջան, 223015, Դուբովյան գյուղ, Կենտրոնական փողոց, տուն 3: Վերահսկողության ձևը՝ ուղիղ, IKO Holding GmbH ընկերության մասնակցի իրավունքների իրականացմամբ, որն ունի 100% մասնակցություն «ԻԿՈ ՄԱՇԻՆԵՐԻ» ԱՍՊԸ-ի կանոնադրական կապիտալում:

Օտարերկրյա ձեռնարկություն սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության ձևով «IKO Machinery» Գտնվելու վայր՝ Ուզբեկստանի Հանրապետություն, 100167, Տաշքենթ, Միրբադի շրջան, Հ. Ալիևի փողոց, 313: Վերահսկողության ձևը՝ ուղիղ, IKO Holding GmbH ընկերության մասնակցի իրավունքների իրականացմամբ, որը ունի 100% մասնակցություն «IKO Machinery» ԱՍՊԸ-ի կանոնադրական կապիտալում:

Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն «ԻԿՈ Մաշինների» Գտնվելու վայր՝ Ղրղզստանի Հանրապետություն, 720065, Բիշքեկ քաղաք, Սվերդլովի շրջան, Լև Տոլստոյի փողոց 36կ/1, գրասենյակ 601: Վերահսկողության ձևը՝ ուղիղ, IKO Holding GmbH ընկերության մասնակցի իրավունքների իրականացմամբ, որն ունի 100% մասնակցություն «ԻԿՈ Մաշինների» ՍՊԸ-ի կանոնադրական կապիտալում:

Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն «ԻԿՈ Մաշինների» Գտնվելու վայր՝ Տաշիկստանի Հանրապետություն, 734019, Дышанбе, Ի. Սոմոնի շրջան, Բեհզոդ փողոց 118: Վերահսկողության ձևը՝ ուղիղ, IKO Holding GmbH ընկերության մասնակցի իրավունքների

իրականացմամբ, որն ունի 100% մասնակցություն «ԻԿՈ Մաշինների» ՍՊԸ-ի կանոնադրական կապիտալում:

Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերակցություն «Մայնինգ Մաշինների»
Գտնվելու վայր՝ Ղազախստանի Հանրապետություն, 010000, Աստանա, Սարյարքա շրջան, Ն. Տլենդիկի պողոտա, 4: Վերահսկողության ձևը՝ ուղիղ, IKO Holding GmbH ընկերության մասնակցի իրավունքների իրականացմամբ, որն ունի 100% մասնակցություն «Մայնինգ Մաշինների» ՍՊԸ-ի կանոնադրական կապիտալում:

3.6 Թողարկողի հիմնական միջոցները

3.6.1 Թողարկողի էական հիմնական միջոցների նկարագիր

Կիրառվող հիմնական միջոցները մեծամասամբ պատկանում են Ընկերությանը, ինչի շնորհիվ Ընկերությունը ստանում է ֆինանսական ճկունություն միջնաժամկետ և երկարաժամկետ հորիզոնում:

Հիմնական միջոցներ	Զուտ հաշվեկշռային արժեքը առ 31/12/2025թ. (հազար ՀՀ դրամ)	Զուտ հաշվեկշռային արժեքը առ 31/12/2024թ. (հազար ՀՀ դրամ)
Մեքենաներ և սարքավորումներ, տրանսպորտային միջոցներ	228,873	243,793
Արտադրատնտեսական գույք, գործիքներ և այլ	165,9398	163,439
Վարձակալված գույքի վրա կատարված կապիտալ ծախսեր	26,799	28,946
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ	31,395	53,283
Ընդամենը	453,005	489,461

*Հիմնական միջոցը համարվում է էական մեծություն կազմող, եթե դրա արժեքը գերազանցում է թողարկողի հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքի 10 և ավելի տոկոսը:

Ընկերության էական հիմնական միջոցները կազմում են ընդամենը հիմնական միջոցների 87.15%ը:

Թողարկողին պատկանող հիմնական միջոցների նկատմամբ սահմանափակումներ առկա չեն:

Թողարկողն առաջիկա երեք տարիների ընթացքում պլանավորում է կատարել ավելի քան 870 մլն ներդրում, որը կֆինանսավորվի երկու աղբյուրից՝

- Պարտատոմսերի վաճառք

- Վաճառքից հասույթ

Ներդրումներն ուղղված են լինելու 200 մլն դրամի չափով տեխնիկական սպասարկման ծառայության վերագինմանն ու արդիականացմանը, 450 մլն դրամի չափով առկա տեխնիկայի պարկի պաշարների համալրմանը, 220 մլն դրամի չափով առկա պահեստամասերի պաշարների ավելացմանը:

3.7 Զարգացման վերջին միտումները

Վերջին հաշվետու ֆինանսական ժամանակաշրջանի ավարտից մինչև Ծրագրային Ազդագրի ներկայացման օրն ընկած ժամանակահատվածը Ընկերության գործունեության այլ կարևոր տարերի վրա էական ազդեցություններ տեղի չեն ունեցել, որոնք ողջամիտ ներդրողը կկարևորեր ներդրումային որոշում կայացնելիս:

3.8 Շահույթի կանխատեսումը կամ գնահատումը

Վերապահում: Նախորդ ժամանակաշրջանների ֆինանսական արդյունքները չեն կարող երաշխավորել ապագա ցուցանիշների ստացումը/ձեռք բերումը: Թողարկողի կողմից արված եկամուտ, ծախս, շահույթ, դրամական հոսքեր, ֆինանսական վիճակի վերաբերյալ կանխատեսումը չպետք է դիտվի որպես ցուցում, հավաստիացում կամ համարվի հիմք նման հավաստիացման համար: Թողարկողը չի հավաստիացնում Ընկերության կողմից կանխատեսվող ֆինանսական արդյունքների ստացումը, քանի որ ծրագրված ֆինանսական արդյունքների ստացումը կախված է բազմաթիվ գործոններից, որոնք ամբողջությամբ վերահսկելի չեն Թողարկողի կողմից:

Հաշվի առնելով, մինչ սույն Ազդագրի ներկայացման պահը, իրականացված աշխատանքները, գործող պայմանագրերը և նախատեսվող ծրագրերի իրականացումը՝ Թողարկողի գնահատմամբ 2026թ.-ի համար ֆինանսական արդյունքները կունենան ստորև աղյուսակում ներկայացված տեսքը: Պետք է նկատի ունենալ, որ Թողարկողը կանխատեսումը իրականացրել է հիմնվելով շուկայի գործող զարգացման միտումների վրա, որոնք կարող են փոփոխվել և ազդել կանխատեսումների վրա:

Ցուցանիշի անվանումը	2026
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ	21,468,862
Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների ինքնարժեք	(17,443,675)
Համախառն շահույթ (վնաս)	4,025,187
Իրացման ծախսեր	(772,616)
Վարչական ծախսեր	(1,925,329)
Իրացումից շահույթ (վնաս)	1,327,242

Գործառնական այլ եկամուտներ	-
Գործառնական այլ ծախսեր	-
Գործառնական շահույթ (վնաս)	1,327,242
Ֆինանսական ծախսեր	(278,000)
Բաժնեմասնակցության մեթոդով հաշվառվող ներդրումների գծով շահույթ (վնաս)	-
Ընդհատվող գործառնականությունը վերագրելի ակտիվների վաճառքներից և պարտավորությունների մարումներից շահույթ (վնաս)	-
Այլ ոչ գործառնական շահույթ (վնաս)	(24,000)
Սովորական գործունեությունից շահույթ (վնաս)	1,025,242
Արտասովոր դեպքերից շահույթ (վնաս)	-
Զուտ շահույթ (վնաս) նախքան շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումը	1,025,242
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	(255,000)
Զուտ շահույթ (վնաս) շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	770,242

3.9 Թողարկողի կառավարման մարմինները և կառավարման մարմինների անդամները

3.9.1 Կառավարման մարմինների կառուցվածքը և յուրաքանչյուր մարմնի իրավասություններն ու պարտականությունները.

Ընկերության կառավարման մարմիններն են՝

- Մասնակիցը,
- Գլխավոր տնօրենը,

3.9.1.1 Ընկերության մասնակցի իրավասությունները

Ընկերության կառավարման բարձրագույն մարմինը Ընկերության Մասնակիցն է: Ընկերության Մասնակիցն իրավունք ունի ընդունել որոշումներ համաձայն Ընկերության կանոնադրությամբ և գործող օրենսդրությամբ նախատեսված բոլոր հարցերով:

Մասնակցի բացառիկ իրավասությանն են վերապահված հետևյալ հարցերը՝

1. Ընկերության գործունեության հիմնական ուղղությունների որոշումը, ինչպես նաև կազմակերպություններ հիմնադրելու և դրանց մասնակցելու հարցերը,
2. Ընկերության կանոնադրության փոփոխությունների հաստատումը, այդ թվում՝ Ընկերության կանոնադրական կապիտալի չափի փոփոխումը.
3. Ընկերության հաշվին նրա կանոնադրական կապիտալի ավելացման մասին որոշման ընդունումը,

4. Ընկերության գործադիր մարմինների ձևավորումը և դրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը, ինչպես նաև Ընկերության գործադիր մարմնի լիազորությունները առևտրային կազմակերպությանը կամ անհատ ձեռնարկատիրոջը (այսուհետ՝ Կաառավարիչ) փոխանցելու հարցերը,
5. Վերստուգիչ հանձանժողովի (Վերստուգողի) ընտրությունը և լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը,
6. Ընկերության գործունեության տարեկան արդյունքների հաստատումը, Ընկերության տարեկան հաշվետվությունների և տարեկան հաշվեկշռի հաստատումը (ֆինանսական) տարվա ավարտից ոչ շուտ քան 2 ամիս և ոչ ուշ քան 6 ամիս հետո, «Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունների մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդված),
7. Ընկերության մասնակիցների միջև Ընկերության զուտ շահույթի բաշխման մասին որոշման ընդունումը,
8. Ընկերության ներքին գործունեությունը կարգավորող փաստաթղթերի (ներքին փաստաթղթերի) ընդունումը (հաստատումը):
9. Ընկերության կողմից արժեթղթեր թողարկելու մասին որոշման ընդունելը,
10. Աուդիտորական ստուգում նշանակելու մասին որոշման ընդունումը, աուդիտորի հաստատումը, աուդիտորական ծառայությունների վճարման չափի և վճարման աղբյուրի որոշումը,
11. Ընկերության վերակազմակերպման և լուծարման մասին որոշման ընդունումը,
12. Լուծարման հաձնաժողովի նշանակումը և լուծարման հաշվեկշռի ընդունումը,
13. Ընկերության կողմից խոշոր գործարքի կամ 1,000,000 (մեկ միլիոն) և ավել եվրոյին համարժեք ՀՀ դրամի չափով արժեք ունեցող գույքի ուղղակի կամ անուղղակի ձեռք բերման, օտարման, կամ ուղղակի կամ անուղղակի օտարման հնարավորության հետ կապված մի քանի փոխկապակցված գործարքների կատարման մասին որոշման ընդունումը: Ընդ որում ՀՀ դրամով գումարը հաշվարկվում է միանձնյա գործադիր մարմնի կողմից գործարքի հաստատման մասին որոշման կայացման համար անհրաժեշտ առաջարկի և նյութերի պատրաստման օրվա դրությամբ գործող ՀՀ ԿԲ պաշտոնական փոխարժեքով: Խոշոր չեն ճանաչվում այն գործարքները, որոնք կատարվում են ընկերության առօրյա տնտեսական գործունեության ընթացքում: («Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունների մասին» ՀՀ օրենքի 48-րդ հոդված),

14. Գործարք կատարելու մասին որոշման ընդունումը, որի կատարման մեջ առկա է Ընկերության միանձնյա գործադիր մարմնի գործառույթներն իրականացնող անձի շահագրգռվածությունը («Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունների մասին» ՀՀ օրենքի 47-րդ հոդված),
15. Ընկերության կողմից մասնաճյուղեր և ներկայացուցչություններ ստեղծելու մասին որոշման կայացումը («Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունների մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդված),
16. Ընկերության մասնաճյուղերի և ներկայացուցչությունների մասին դրույթներն Ընկերության միանձնյա գործադիր մարմնի կողմից հաստատելը համաձայնեցնելու մասին որոշման ընդունումը,
17. Ընկերության կողմից 1,000,000 (մեկ միլիոն) և ավել եվրոյին համարժեք ՀՀ դրամի չափով արժեք ունեցող գույքի ուղղակի կամ անուղղակի ձեռքի բերմանը, օտարմանը, կամ օտարման հնարավորությանը հանգեցնող ցանկացած գործարք կամ մի քանի փոխկապակցված գործարքներ կատարելու մասին որոշման ընդունումը: Ընդ որում ՀՀ դրամով գումարը հաշվարկվում է միանձնյա գործադիր մարմնի կողմից գործարքի հաստատման մասին որոշման կայացման համար անհրաժեշտ առաջարկի և նյութերի պատրաստման օրվա դրությամբ գործող ՀՀ ԿԲ պաշտոնական փոխարժեքով:
18. Ընկերության կողմից ցանկացած վարկերի և փոխառությունների ներգարվման, ինչպես նաև ցանկացած փոխառությունների տրամադրման մասին որոշումների ընդունումը,
19. Ընկերության կողմից երաշխավորության պայմանագրեր կնքելու մասով որոշումների ընդունումը,
20. Ընկերության տարեկան բյուջեի հաստատումը և դրա կատարման վերահսկումը,
21. Ընկերության միանձնյա գործադիր մարմնի ներկայացմամբ Ընկերության գլխավոր հաշվապահի, Ընկերության մասնաճյուղի ղեկավարի, Ընկերության ներկայացուցչության ղեկավարի թեկնածուների հաստատման մասին որոշման ընդունումը,
22. Ընկերության ցանկացած գույքը գրավ դնելու, պարտավորությունների կատարման ապահովման ցանկացած այլ միջոցների տրամադրման մասին որոշումների ընդունումը՝ անկախ գումարի չափից,

23. Ընկերության կողմից ցանկացած այնպիսի գործարք կատարելու մասին որոշումների ընդունումը, որի կատարումն ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն իրականացվում է ոչ դրամական ձևով՝ անկախ գործարքի գումարի չափից,
24. ՍՊԸ-ների մասին, ՀՀ օրենքով և Ընկերության կանոնադրությամբ նախատեսված այլ հարցերի լուծումը:

3.9.1.2 Ընկերության Գործադիր մարմնի իրավասությունները

Ընկերության ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում է Ընկերության Գլխավոր տնօրենը (Ընկերության միանձնյա գործադիր մարմինը): Ընկերության միանձնյա գործադիր մարմինը հաշվետու է Ընկերության միակ մասնակցին: Գլխավոր տնօրենը ընտրվում է Ընկերության մասնակցի որոշմամբ մեկից մինչև հինգ տարի ժամկետով և իրավունք ունի անսահմանափակ թվով անգամ վերընտրվելու: Գլխավոր տնօրենի լիազորությունները կարող են դադարեցվել ցանկացած ժամանակ Ընկերության մասնակցի որոշմամբ: Ընկերության Գլխավոր տնօրենի գործունեության և իր կողմից որոշումների ընդունման կարգը սահմանվում է Ընկերության կանոնադրությամբ, Ընկերության մասնակցի որոշմամբ, ինչպես նաև մասնակցի և Գլխավոր տնօրենի միջև կնքված աշխատանքային պայմանագրով:

Գլխավոր տնօրենն ունի հետևյալ լիազորությունները,

1. Առանց լիազորագրի գործում է Ընկերության անունից, այդ թվում՝ ներկայացնում է նրա շահերը և գործարքներ է կնքում,
2. Տալիս է լիազորագրեր՝ Ընկերության անունից ներկայացուցչություն կատարելու իրավունքի համար, այդ թվում՝ վերալիազորման իրավունքով լիազորագրեր,
3. Կայացնում է Ընկերության աշխատողներին պաշտոնների նշանակման, տեղափոխման, հեռացման մասին հրամաններ, կիրառում է խրախուսման միջոցներ և նշանակում է կարգապահական տյուժեր,
4. Պատասխանատու է Ընկերության հաշվապահական հաշվառման կազմակերպման և վարման, Ընկերության փաստաթղթերի պահպանման, ինչպես նաև Ընկերության գործունեության մասին մասնակցին տեղեկատվություն տրամադրելու համար,
5. Մշակում և հաստատում է Ընկերության ներքին փաստաթղթերը,

6. Մշակում է Ընկերության գործունեությանը վերաբերող առևտրային գաղտնիք կազմող տեղեկատվության ցանկը և նման տեղեկատվության հասանելիությունը թույլատրելու կանոնները,
7. Բացում է հաշվարկային և այլ հաշիվներ բանկերում, օգտվում է Ընկերության դրամական միջոցները տնօրինելու իրավունքից,
8. Ծանուցում է Ընկերության պարտատերերին Ընկերության վերակազմակերպման կամ լուծարման, Ընկերության կանոնադրական կապիտալի սպասվող նվազեցման և ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված այլ դեպքերում,
9. Կանոնավոր (առնվազն տարեին մեկ անգամ) հաշվետվություն է ներկայացնում Ընկերության միակ մասնակցին, ինչպես նաև տրամադրում է Ընկերության գործունեությանը վերաբերող փաստաթղթերը և տեղեկատվությունը, Ընկերության մասնակցի կողմից որոշվող կարգով,
10. ՀՀ օրենսդրությանը համապատասխան, կազմակերպում և վարում է Ընկերության մասնակիցների ցուցակը, պատասխանատու է տեղեկատվության պահպանման համար,
11. Ընկերության մասնակցի նախնական գրավոր հաստատմամբ, հաստատում է մասնաճյուղերի և ներկայացուցչությունների մասին դրույթները,
12. Ընկերության մասնակցի նախնական գրավոր հաստատմամբ, կնքում է Ընկերության կողմից 1,000,000 (մեկ միլիոն) և ավել եվրոյին համարժեք ՀՀ դրամի չափով արժեք ունեցող գույքի ուղղակի կամ անուղղակի ձեռքի բերմանը, օտարմանը, կամ օտարման հնարավորությանը հանգեցնող ցանկացած գործարք կամ մի քանի փոխկապակցված գործարքներ: Ընդ որում ՀՀ դրամով գումարը հաշվարկվում է միանձնյա գործադիր մարմնի կողմից գործարքի հաստատման մասին որոշման կայացման համար անհրաժեշտ առաջարկի և նյութերի պատրաստման օրվա դրությամբ գործող ՀՀ ԿԲ պաշտոնական փոխարժեքով:
13. Ընկերության մասնակցի նախնական գրավոր հաստատմամբ, ընդունում է Ընկերության կողմից ցանկացած վարկերի և փոխառությունների ներգրավման, ինչպես նաև ցանկացած փոխառությունների տրամադրման մասին որոշումներ:
14. Ընկերության մասնակցի նախնական գրավոր հաստատմամբ, ընդունում է երաշխավորության պայմանագրերի կնքման մասին որոշումներ:
15. Ընկերության մասնակցի նախնական գրավոր հաստատմամբ, ընդունում է Ընկերության կողմից ցանկացած այնպիսի գործարք կատարելու մասին որոշումը, որի կատարումը

իրականացվում է ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն ոչ դրամական ձևով՝ անկախ գործարքի գումարի չափից:

16. Ընկերության մասնակցի նախնական գրավոր հաստատմամբ, ընդունում է Ընկերության կողմից ցանկացած գույք գրավ դնելու, ցանկացած պարտավորությունների կատարումն ապահովող այլ միջոցներ տրամադրելու մասին որոշում՝ անկախ գործարքի գումարի չափից:
17. Ընկերության մասնակցի հաստատմանն է ներկայացնում Ընկերության տարեկան բյուջեն և կազմակերպում է դրա կատարումը,
18. Ընկերության մասնակցի նախնական գրավոր հաստատմամբ, ընդունում է մասնագետներին Ընկերության մասնաճյուղի ղեկավարի, Ընկերության ներկայացուցչության ղեկավարի պաշտոններում,
19. Ընկերության մասնակցի նախնական գրավոր հաստատմամբ, ընդունում է Ընկերության մասին որոշումներ բռնագանձման համար անհուսալի պարտքերի, պակասորդի և կորուստների, այլ ոչ արդյունավետ ծախսերի հաշվեկշռից հանելու մասին որոշումները,
20. Կազմակերպում է Ընկերության մասնակիցների ընդհանուր ժողովի անձանագրության վարումը և ապահովում է դրա կատարումը,
21. Իրականացնում է ՀՀ օրենսդրությամբ կամ Ընկերության կանոնադրությամբ միակ մասնակցի իրավասությանը չվերապահված այլ իրավունքներ,

3.9.2 Թողարկողի կառավարման մարմինների անդամները

Թողարկողի Մասնակից

Թողարկողի մասնակիցը՝ ԻԿՕ ԽՈԼԴԻՆԳ ԳմբԽ (IKO Holding GmbH), գրանցված Ավստրիայի Հանրապետություն, Առևտրային դատարանի ընկերությունների գրանցամատյանում՝ FN 244460 a համարի ներքո, իրավաբանական հասցեն՝ Քաղաքական համայնք Վիեննա, Ֆրանց Յոզեֆ Կայ, շենք 33/7, բնակարան՝ 10, Վիեննա, Ավստրիա:

Թողարկողի Ղեկավարները

Անունը, ազգանունը	Բնակության վայրը/ Գրանցման հասցեն	Զբաղեցրած պաշտոնը	Թողարկողի կազմից դուրս գործունեությունը	Փորձառությունը
Հայկ Մարտիրոսյան	ՀՀ, ք. Երևան	տնօրեն	-	Ավելի քան 18 տարի
Բարսեղյան Գայանե	ՀՀ, ք. Երևան	Գլխավոր հաշվապահ	-	Ավելի քան 15 տարի

3.8.3 Շահերի բախումը

Թողարկողի մոտ բացակայում է որևէ տեղեկատվություն, որը թույլ կտար եզրակացնել Թողարկողի և Թողարկողի կառավարմանը մասնակցող անձանց շահերի բախման վերաբերյալ: Կառավարմանը մասնակցող որևէ անձ չի հայտնել շահերի բախման մասին տեղեկատվություն:

3.8.4. Կորպորատիվ կառավարման սկզբունքները

Թողարկողը ունի արդյունավետ կորպորատիվ կառավարման միջավայր, որը ապահովում է իր մասնակիցների իրավունքների իրականացումը և հավասար վերաբերմունքը վերջիններիս նկատմամբ: Ընկերության կառավարման համակարգը մշակված է ՀՀ օրենսդրության շրջանակում:

3.10 Հսկող անձիք

Արժեթղթերի շուկայի մասին օրենքի իմաստով հսկող անձիք են Վալերի Ստոյլովն ու Ալեքսանդր Բելոզերովը:

Արժեթղթերի շուկայի մասին օրենքի իմաստով այլ հսկող անձինք առկա չեն:

3.11 Ակտիվներ և պարտավորություններ, ֆինանսական վիճակ

3.11.1 Պատմական ֆինանսական տեղեկատվություն

Ընկերության 2024-2025թթ. աուդիտորական եզրակացությամբ հաստատված ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են [հավելված 5](#)-ում:

3.12 Մասնագիտական կարծիք

Բացի ֆինանսական աուդիտի ենթարկված և Ազդագրում ներկայացված ֆինանսական հաշվետվություններից, Ազդագրի որևէ մասում չի օգտագործվել հաշվապահի, գնահատողի, խորհրդատուի կամ ցանկացած այլ փորձագետի մասնագիտական կարծիք:

3.13 Այլ տեղեկատվություն

Ազդագրի կիրառության ողջ ժամկետի ընթացքում ներքոհիշյալ տեղեկատվությունը և փաստաթղթերը (կամ դրանց պատճենը) մշտապես մատչելի են հանրությանը.

1) Ընկերության կանոնադրությունը,

2) 2024-2025 թվականների տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները և դրանց վերաբերյալ աուդիտորական եզրակացությունները:

Նշված փաստաթղթերի թղթային (պատճենները) կամ էլեկտրոնային տարբերակները կարող են ձեռք բերվել Ընկերության գտնվելու վայրի հետևյալ հասցեից՝ ՀՀ, ք.Երևան, Մասիսի նրբ. 3: Դրանք հրապարակված են նաև https://iko.group/en/about/iko_group/armenia/ կայքում:

Բաժին 4. ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1: Հայտ-հանձնարարականի օրինակելի ձև (իրավաբանական անձանց համար)

«ԻԿՕ ՄԱՇԻՆԵՐԻ» ՍՊԸ թողարկված դրամային արժեկտրոնային պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի օրինակելի ձև

(իրավաբանական անձանց համար)

Հայտ-հանձնարարականի ներկայացման
ամսաթիվը և ժամանակը

Իրավաբանական անձի անվանումը

(օր, ամիս, ժամ, րոպե)

Պետոճգիստորի գրանցման տվյալները

(ֆիրմային անվանումը, կազմակերպչական ձև)

Գրանցման վայրի հասցեն

(գրանցման վկայականի համար, ամսաթիվ)

ՀՎՀՀ

Ռեզիդենտությունը

Պարտատոմսերի ձեռքբերման սույն հայտ-հանձնարարականով ցանկություն ենք հայտնում ձեռք բերել «ԻԿՕ ՄԱՇԻՆԵՐԻ» ՍՊԸ կողմից թողարկված կորպորատիվ պարտատոմսեր հետևյալ/ներքոնշյալ պայմաններով՝

Պարտատոմսերի ձեռքբերման ամսաթիվը

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի քանակը՝
հատ

(օր, ամիս, տարի)

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի միավորի
ձեռքբերման գինը

քանակը թվերով (տառերով)

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի
ձեռքբերման դիմաց վճարված ընդհանուր
գումարը

գինը թվերով

Անձի ՀՀ դրամով բանկային հաշվի
համարը

Ընդհանուր գումարը թվերով (տառերով)

Բանկի անվանումը

Արժեթղթերի հաշիվը հաշվառող անձի
անունը

Արժեթղթերի հաշվի համարը

Սույն հայտ-հանձնարարականով, հավաստում ենք, որ հայտ-հանձնարարականը ներկայացնելուց առաջ ծանոթացել ենք պարտատոմսերի թողարկման որոշմանը և Ազդագրին, ինչպես նաև սույն հայտ-հանձնարարականի կից ներկայացված Տեղեկատվական Թերթիկին, համաձայն ենք դրանցում նշված պայմաններին և պատրաստական ենք ստանձնել «ԻԿՕ ՄԱՇԻՆԵՐԻ» ՍՊԸ թողարկված պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված հնարավոր ռիսկերը:

Հաստատում ենք, որ ֆինանսական միջոցները, որոնք փոխանցվում են բանկ ստացված են օրինական ճանապարհով և ոչ մի կերպ կապված չեն ահաբեկչության ֆինանսավորման, թմրանյութերի վաճառքի, մարդկանց վաճառքի, հարկերի վճարումից խուսափելու և այլ հանցավոր գործունեության հետ:

Հաստատում ենք, որ սույն հայտ-հանձնարարականի բավարարման դեպքում հայտ-հանձնարարականը կհանդիսանա մեր և «ԻԿՕ ՄԱՇԻՆԵՐԻ» ՍՊԸ միջև պատշաճ ձևակերպված և վավեր պայմանագիր՝ «ԻԿՕ ՄԱՇԻՆԵՐԻ» ՍՊԸ թողարկված պարտատոմսերի՝ մեր կողմից ձեռքբերման (առքի) վերաբերյալ:

Լրացվում է Տեղաբաշխողի կողմից

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ԱՄՏԾ

Թողարկված պարտատոմսերի ընդհանուր քանակ

քանակը թվերով (տառերով)

Ստորագրություն

Անուն Ազգանուն

(իրավաբանական անձի ներկայացուցչի կամ լիազորված անձի անուն, ազգանուն)

Հիշեցում: Եթե ներդրողի կողմից պարտավորումների ձեռքբերման համար դրամական միջոցները այդ նպատակով բացված հաշվեհամարին են մուտքագրվում մինչև պարտավորումների ձեռքբերման օրվա ժամը 16:30, ապա այդ դրամական միջոցները մուտքագրված են համարվում դրանց վճարման օրը, իսկ եթե համապատասխան գումարները վճարվում են տվյալ աշխատանքային օրը 16:30-ից հետո, ապա դրանք մուտքագրված են համարվում վճարմանը հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2: Հայտ-հանձնարարականի օրինակելի ձև (ֆիզիկական անձանց կամ անհատ ձեռնարկատերերի համար)

«ԻԿՕ ՄԱՇԻՆԵՐԻ» ՍՊԸ թողարկված դրամային արժեկտրոնային պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի օրինակելի ձև

(ֆիզիկական անձանց կամ անհատ ձեռնարկատերերի համար)

Հայտ-հանձնարարականի ներկայացման ամսաթիվը
և ժամանակը

Հայտ-հանձնարարական ներկայացնողի անվանումը (օր, ամիս, ժամ, րոպե)

Անձը հաստատող փաստաթղթի տվյալները (անուն, ազգանուն)

Անձը հաստատող փաստաթղթի տրման ամսաթիվը (փաստաթղթի համար)

Գրանցման վայրի հասցեն (օր, ամիս, տարի)

Ռեզիդենտությունը

Պարտատոմսերի ձեռքբերման սույն հայտ-հանձնարարականով ցանկություն ենք հայտնում ձեռք բերել «ԻԿՕ ՄԱՇԻՆԵՐԻ» ՍՊԸ կողմից թողարկված կորպորատիվ պարտատոմսեր հետևյալ/ներքոնշյալ պայմաններով՝

Պարտատոմսերի ձեռքբերման ամսաթիվը

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի քանակը՝ հատ (օր, ամիս, տարի)

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի միավորի քանակը թվերով (տառերով)

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ձեռքբերման դիմաց
վճարված ընդհանուր գումարը գինը թվերով

Անձի ՀՀ դրամով բանկային հաշվի համարը Ընդհանուր գումարը թվերով (տառերով)

Բանկի անվանումը

Արժեթղթերի հաշիվը հաշվառող անձի անունը

Արժեթղթերի հաշվի համարը

Սույն հայտ-հանձնարարականով, ըստ էության, հավաստում եմ, որ հայտ-հանձնարարականը ներկայացնելուց առաջ ծանոթացել եմ պարտատոմսերի թողարկման որոշման և Ազդագրի,

ինչպես նաև սույն հայտ-հանձնարարականի կից ներկայացված Տեղեկատվական Թերթիկի հետ, համաձայն եմ դրանցում նշված պայմաններին և պատրաստական եմ ստանձնել «ԻԿՕ ՄԱՇԻՆԵՐԻ» ՍՊԸ թողարկված պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված ռիսկերը:

Հաստատում եմ, որ ֆինանսական միջոցները, որոնք փոխանցվում են բանկ ստացված են օրինական ճանապարհով և ոչ մի կերպ կապված չեն ահաբեկչության ֆինանսավորման, թմրանյութերի վաճառքի, մարդկանց վաճառքի, հարկերի վճարումից խուսափելու և այլ հանցավոր գործունեության հետ:

Տեղյակ եմ, որ արժեթղթերում կատարվող ներդրումները երաշխավորված չեն ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի միջոցներով:

Հաստատում եմ, որ սույն հայտ-հանձնարարականի բավարարման դեպքում հայտ-հանձնարարականը կհանդիսանա իմ և «ԻԿՕ ՄԱՇԻՆԵՐԻ» ՍՊԸ միջև պատշաճ ձևակերպված և վավեր պայմանագիր՝ «ԻԿՕ ՄԱՇԻՆԵՐԻ» ՍՊԸ թողարկված պարտատոմսերի՝ իմ կողմից ձեռքբերման (առքի) վերաբերյալ:

Լրացվում է Տեղաբաշխողի կողմից

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ԱՄՏԾ

Թողարկված պարտատոմսերի ընդհանուր քանակ

քանակը թվերով (տառերով)

Ստորագրություն

Անուն Ազգանուն

(ստորագրող անձի անուն, ազգանուն)

Հիշեցում: Եթե ներդրողի կողմից պարտատոմսերի ձեռքբերման համար դրամական միջոցները այդ նպատակով բացված հաշվեհամարին են մուտքագրվում մինչև պարտատոմսերի ձեռքբերման օրվա ժամը 16:30, ապա այդ դրամական միջոցները **մուտքագրված են համարվում դրանց վճարման օրը, իսկ եթե համապատասխան գումարները վճարվում են տվյալ աշխատանքային օրը 16:30-ից հետո, ապա դրանք մուտքագրված են համարվում վճարմանը հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:**

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3: Ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևերը

Զուտ շահույթը մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS) = Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Բաժնետոմսերի միջին կշռված թիվը

Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE) = Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Սեփական կապիտալի միջին մեծություն

Ակտիվների շահութաբերություն (ROA) = Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն

Զուտ շահույթի մարժա (NPM) = Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ

Կապիտալի համարժեքության գործակից = Սեփական կապիտալ / Ընդհանուր ակտիվներ

Ֆինանսական կախվածության գործակից = Ընդամենը պարտավորություններ / Սեփական կապիտալ
Բացարձակ իրացվելիության գործակից = (Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ + Ընթացիկ ֆինանսական ներդրումներ) / Ընթացիկ պարտավորություններ

Ընթացիկ իրացվելիության գործակից = (Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ + Ընթացիկ ֆինանսական ներդրումներ + Ընթացիկ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ) / Ընթացիկ պարտավորություններ

Ընդհանուր իրացվելիության գործակից = Ընթացիկ ակտիվներ / Ընթացիկ պարտավորություններ

Դեբիտորական պարտքերի շրջանառելիության գործակից = Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ / Վաճառքների գծով դեբիտորական պարտքերի միջին արժեքը

Դեբիտորական պարտքերի շրջապտույտի տևողությունն օրերով = 365 / (Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ / Վաճառքների գծով դեբիտորական պարտքերի միջին արժեքը)

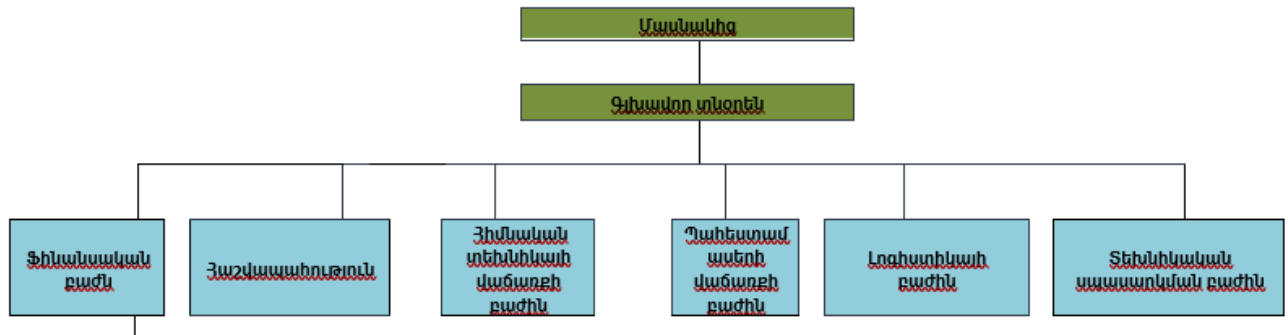
Պաշարների շրջանառելիության գործակից = Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների ինքնարժեք / Պաշարների միջին արժեքը

Պաշարների շրջապտույտի տևողությունն օրերով = 365 / (Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների ինքնարժեք / Պաշարների միջին արժեքը)

Կրեդիտորական պարտքերի շրջանառելիության գործակից = Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների ինքնարժեք / Կրեդիտորական պարտքերի միջին արժեքը

Կրեդիտորական պարտքերի շրջապտույտի տևողությունն օրերով = 365 / (Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների ինքնարժեք / Կրեդիտորական պարտքերի միջին արժեքը):

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4: Թողարկողի վարչակառավարչական կառուցվածքը

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5: Թողարկման վերջնական պայմաններ

2026թ.

«ԻԿՕ ՄԱՇԻՆԵՐԻ» ՍՊԸ

անվանական, արժեկտրոնային, ոչ փաստաթղթային, ոչ փոխարկելի պարտատոմս

Թողարկողի և թողարկվող արժեթղթերի վերաբերյալ ամբողջական տեղեկատվության ձեռքբերման համար անհրաժեշտ է համատեղ դիտարկել Ծրագրային Ազդագիրը (գրանցված է— —20—թ.), դրա լրացումները և սույն թողարկման վերջնական պայմանները: Ազդագիրը, դրա լրացումները գտնվում են «ԿՈՒԲ ԻՆՎԵՍՏ» ՓԲԸ-ում ՀՀ, Երևան 0010, Վ. Սարգսյան փող. 10 հասցեում:

Ընդհանուր տեղեկություններ (Այն տեղեկությունները, որոնք կիրառելի չեն, նշվում է «ոչ կիրառելի»: Եթե միևնույն սերիայի ներքո տարբեր հիմնական պայմաններով (թողարկման արժույթ, առաջարկի գին, անվանական արժեք և այլն) արժեթղթերն են թողարկվում, ապա յուրաքանչյուր պայմանին բավարարող արժեթղթերի խմբի համար տարբերվող պայմանները ներկայացվում են տարանջատված):		
1	Թողարկողը (թողարկողի անվանումը)	«ԻԿՕ ՄԱՇԻՆԵՐԻ» ՍՊԸ
2	Երաշխավորողը	Թողարկողը չի նախատեսում ներգրավել երաշխավոր
3	Սերիան (տվյալ Ազդագրի հիման վրա իրականացվող հերթական թողարկման համարը և տարեթիվը)	
4	Տվյալ սերիայի թողարկման ընդհանուր ծավալը	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
5	Արժեթղթերի դասակարգման մասին տեղեկատվություն՝ թողարկողի պարտավորությունների մարման հերթականության տեսանկյունից (ստորադասությունը), ներառյալ՝ տվյալ սերիայի ներքո յուրաքանչյուր	Ամենայն մանրամասնությամբ ներկայացված է Ազդագրի 2.2.6 կետում

	թողարկման ծավալը՝ ստորադասության ըստ	
6	Թողարկման արժույթը	ՀՀ դրամ
7	Առաջարկի գինը	հաշվարկելու է հետևյալ կերպ՝ $DP = \frac{C}{f} \sum_{t=1}^N \frac{1}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{i-1+\tau}} + \frac{100}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{N-1+\tau}}$ Որտեղ՝ $\tau = \frac{DSN}{DCC}$ DP - Պարտատոմսի գինն է, DSN - գործարքի կատարման օրից (settlement/trade date) մինչև հաջորդ արժեկտրոնի վճարումը մնացած օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության դեպքում, DCC - գործարքին նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքին հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության դեպքում, f - արժեկտրոնի վճարման հաճախականությունն է (4-եռամսյակային վճարումների համար), Անվանական արժեք N - հաշվարկման պահին մնացած արժեկտրոնների վճարումների թիվը,

		C - տարեկան արժեկտրոնը մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքի դիմաց, γ - մինչև մարում եկամտաբերություն: Տեղաբաշխման ընթացքում պարտատոմսի լրիվ գինը յուրաքանչյուր օրվա համար հրապարակվում է Թողարկողի կայքում:
8	Անվանական արժեքը	100,000 (մեկ հարյուր հազար) ՀՀ դրամ
9	Քանակը	Համապատասխան Թողարկման ծավալի ու անվանական արժեքի, այսինքն Թողարկման ծավալի հարաբերությունը անվանական արժեքին:
10	Առաջարկի իրականացման սկիզբը (ներառյալ՝ ժամկետի ցանկացած հնարավոր փոփոխությունները)	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
11	Առաջարկի իրականացման ավարտը (ներառյալ՝ ժամկետի ցանկացած հնարավոր փոփոխությունները)	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
12	Արժեթղթերի տարբերակիչ ծածկագիրը (ISIN) կամ այլ նմանատիպ տարբերակիչ ծածկագիր	
13	Թողարկման և տեղաբաշխման վերաբերյալ որոշում ընդունած իրավասու մարմինը և որոշման ամսաթիվը (լրացվում է այն դեպքում,	

	Եթե տվյալ հրապարակային առաջարկի համար առանձին որոշում է ընդունվել, հակառակ դեպքում նշվում է «ոչ կիրառելի»)	
Արժեկտրոնի վերաբերյալ տեղեկություններ		
14	Արժեկտրոնի հաշվարկման առաջին օրը	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
15	Արժեկտրոնի տոկոսադրույքը և վճարման պարբերականությունը, եթե արժեկտրոնի տոկոսադրույքը լողացող է, ապա ներկայացնել տեղեկատվություն, թե ինչ ցուցանիշից (դրա փոփոխությունից) է կախված տոկոսադրույքի մեծությունը, և որտեղ կարելի է ստանալ այդ ցուցանիշի/դրա փոփոխության մասին տեղեկատվություն	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
16	Արժեկտրոնի վճարման հստակ օրերը (օր, ամիս, տարի)	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
17	Արժեկտրոնի օրերի հաշվարկման կարգը (օրինակ 30/360, Act/Act, Act/360 և այլն)	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ

18	Լողացող արժեկտրոնի հաշվարկն իրականացնողը	ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
19	Արժեկտրոնի հաշվարկման այլ էական պայմաններ	ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
20	Զրոյական արժեկտրոնով (զեղչատոկոսային) արժեթղթերի վերաբերյալ դրույթ (նշվում է «կիրառելի» կամ «ոչ կիրառելի»)	«ոչ կիրառելի»
Մայր գումարի մարման վերաբերյալ տեղեկություններ		
21	Մարման ժամկետը	ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
22	Մարման արժեքը, եթե հնարավոր չէ, ապա նշվում է հաշվարկման մեթոդաբանությունը	100,000 (մեկ հարյուր հազար) ՀՀ դրամ
23	Մարման արժեքի փոփոխությունը (լրացվում է այն բոլոր պայմանները, որոնց դեպքում հնարավոր է մարման արժեքի փոփոխություն)	«ոչ կիրառելի»
24	Վաղաժամկետ մարման հնարավորություն թողարկողի նախաձեռնությամբ/քոլ օպցիոն (նշվում է «կիրառելի» կամ «ոչ կիրառելի»)	«ոչ կիրառելի»

	Ժամկետ(ներ)ը	ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
	Օպցիոնի իրականացման գինը, դրա հաշվարկման մեթոդը (առկայության դեպքում)	«ոչ կիրառելի»
	Մասնակի մարման հնարավորության դեպքում՝ նվազագույն և առավելագույն մարման արժեքը	«ոչ կիրառելի»
	Այլ տեղեկություններ	
25	Վաղաժամկետ մարման հնարավորություն ներդրողի նախաձեռնությամբ/փութ օպցիոն (նշվում է «կիրառելի» կամ «ոչ կիրառելի»)	«ոչ կիրառելի»
Տեղաբաշխման վերաբերյալ տեղեկություններ		
26	Տեղաբաշխողի անվանումը, գտնվելու վայրը	«ԿՈՒԲ ԻՆՎԵՍԹ» ՓԲԸ Երևան 0010, Վ. Սարգսյան փող. 10
27	Տեղաբաշխման այլ պայմաններ (որոնք ներառված չեն Ազդագրում)	ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
Այլ տեղեկություններ		
28	Տվյալ դասի արժեթղթերի կարգավորվող շուկայում առևտրի թույլտվության առկայություն (նշվում է համապատասխան կարգավորվող	Արժեթղթերը դեռ չեն թույլատրված կարգավորվող շուկայում առևտրի

	շուկաների անվանումները, թույլտվության ամսաթիվը)	
29	Եթե առաջարկվող արժեթղթերի մասով հետագայում հայցվելու է կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլտվություն, ապա նշվում է տեղեկություններ այդ մասին (շուկայի անվանումը, նաև դրույթ, որ առևտրին թույլտվության հայցը կարող է չբավարարվել, առևտրին թույլտվության սպասվող ամսաթիվը (հնարավորության դեպքում))	Թողարկողը դիմելու է պարտատոմսերը կարգավորվող շուկայում ցուցակելու և առևտրի թույլտվություն ստանալու համար, և համաձայն ՀՀ գործող օրենսդրության պարտատոմսերի ցուցակման դեպքում վերջիններիս հետագա շրջանառությունը կարող է իրականացվել միայն կարգավորվող շուկայում (բացառությամբ անհատույց գործարքների): Կարգավորվող շուկա ասելով Թողարկողը նկատի ունի «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲ ընկերությունը: Բորսայում պարտատոմսերի ցուցակման և առևտրի թույլտվության հայտի մերժման դեպքում, տեղաբաշխումը համարվելու է չեղյալ, և գումարները հետ են վերադարձվելու ներդրողներին:
30	Արժեթղթի վարկանիշը	Արժեթղթերը վարկանշված չեն
31	Արժեթղթերի դիմաց վճարներ կատարելու մեթոդները (պարբերականությունը, բանկային հաշիվները և այլն) և ժամկետները, ինչպես նաև արժեթղթերը ստանալու մեթոդները և ժամկետները, արժեթղթերի սեփականության վերաբերյալ քաղվածք ստանալու ձևը	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ

Թողարկողը պատասխանատու է սույն «Թողարկման վերջնական պայմաններում» ներառված տեղեկությունների համար: Թողարկողը հավաստիացնում է, որ սույն փաստաթղթում ներառված տեղեկությունները համապատասխանում են այն տեղեկություններին (ներկայացված ընդհանուր մեթոդաբանությանը), որոնք ներառված են Ազդագրում, դրա լրացումներում, ինչպես նաև ճշգրիտ են (այնքանով, որքանով հայտնի են), և որևէ փաստ բաց չի թողնվել կամ խեղաթյուրվել:

Ստորագրող անձինք՝

ԻԿՕ ԽՈԼԴԻՆԳ ԳմբԽ Լիազորված անձ Ալեքսանդր Բելոզերով անուն ազգանուն	Մասնակից պաշտոն	ստորագրություն	ամսաթիվ
Հայկ Մարտիրոսյան անուն ազգանուն	Գլխավոր տնօրեն պաշտոն	ստորագրություն	ամսաթիվ
Բարսեղյան Գայանե անուն ազգանուն	Գլխավոր հաշվապահ պաշտոն	ստորագրություն	ամսաթիվ
«Կուբ Ինվեսթ» ՓԲԸ՝ Գլխավոր տնօրեն – Տնօրինության նախագահ՝ Միքայել Մարգարյան անուն ազգանուն	Գլխավոր տեղաբաշխող պաշտոն	ստորագրություն	ամսաթիվ

Ստորագրությունները հավաստում են՝

Հայկ Մարտիրոսյան անուն ազգանուն	Գլխավոր տնօրեն պաշտոն	ստորագրություն	ամսաթիվ
---	---	-----------------------------	----------------------

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6: Ֆինանսական հաշվետվություններ

«ԻԿՕ Մաշիների» ՍՊԸ

**Ֆինանսական հաշվետվություններ
2025թ. համար**

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	6
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	7
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	8
Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն	9
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	10

«Զեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ
Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010
Վ. Սարգսյան փ. 26/1
«Էրեբունի Պլազա» բիզնես կենտրոն, 8-րդ հարկ
Հեռախոս + 374 (10) 595 999
Կայք www.kpmg.am

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«ԻԿՕ Մաշիների» ՍՊԸ-ի միակ մասնակցին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «ԻԿՕ Մաշիների» ՍՊԸ-ի (Ընկերություն) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության Էական մասերը և այլ բացատրական տեղեկատվություն:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր Էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Ընկերության ֆինանսական վիճակը 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքները և դրամական հոսքերը՝ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված ՖՀՄՍ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների (ՖՀՄՍ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներ) համաձայն:

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ ներկայացված է մեր եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների Էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների Էթիկայի միջազգային կանոնագրքի (ներառյալ՝ Անկախության միջազգային ստանդարտները) (ՀԷՄՍԻ կանոնագիրք) և Էթիկայի համապատասխան պահանջների, որոնք կիրառելի են ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի նկատմամբ Հայաստանի Հանրապետությունում, և կատարել ենք Էթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ այդ պահանջների և ՀԷՄՍԻ կանոնագրքի համաձայն: Մենք գտնում ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Այլ հանգամանք

Ընկերության 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և այդ ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտն իրականացվել է այլ աուդիտորական կազմակերպության կողմից, որը 2025թ. մայիսի 16-ի եզրակացությունում արտահայտել է չձևափոխված կարծիք այդ ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Ընկերությունը լուծարելու կամ Ընկերության գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չվարվելու իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են Ընկերության ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները՝ որպես մեկ ամբողջություն, զերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտի ընթացքում միշտ կհայտնաբերվի էական խեղաթյուրումը, երբ առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով և համարվում են էական, երբ խելամուտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Որպես ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացվող աուդիտի մաս, աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- որոշակիացնում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկն ավելի մեծ է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի շրջանցում:
- ձեռք ենք բերում պատկերացում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու և ոչ թե Ընկերության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- գնահատում ենք կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղին լինելը և ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների ողջամտությունը:

- եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք, արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է նշանակալի կասկած հարուցել Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, մեզնից պահանջվում է մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են միևնույն մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ հանգամանքները կարող են հանգեցնել Ընկերության կողմից անընդհատության հիմունքով գործունեությունը շարունակելու դադարեցմանը:
- գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների և դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, տեղեկացնում ենք աուդիտի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Աուդիտորական առաջադրանքի ղեկավարը, որի արդյունքում ներկայացվում է այս աուդիտորական եզրակացությունը, Լուսինե Սարգսյանն է:

Լուսինե Սարգսյան
Աուդիտորական առաջադրանքի
ղեկավար

Իրինա Գևորգյան
«ԶԵՅ-ՓԻ-ԷՄ-ՋԻ Արմենիա» ՍՊԸ-ի տնօրեն,
Ղեկավար գործընկեր

KPMG Armenia

«ԶԵՅ-ՓԻ-ԷՄ-ՋԻ Արմենիա» ՍՊԸ
2 հուլիսի 2026թ.

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

հազ. դրամ	Ծնթգ.	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	11	453,005	489,461
Ոչ նյութական ակտիվներ		1,495	1,955
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	10	33,325	85,983
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ		487,825	577,399
Պաշարներ	12	3,867,451	2,670,669
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	13	1,169,518	728,590
Տրամադրված փոխառություններ		-	12,000
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	14	373,067	605,598
Օգտագործման սահմանափակումով հաշիվների մնացորդներ	14	65,117	65,117
Ընթացիկ ակտիվներ		5,475,153	4,081,974
Ընդամենը ակտիվներ		5,962,978	4,659,373
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ			
Կանոնադրական կապիտալ	15	3,600	3,600
Զբաղիված շահույթ		1,632,496	1,202,539
Ընդամենը սեփական կապիտալ		1,636,096	1,206,139
Պարտավորություններ			
Բանկերից ստացված վարկեր	17	1,322,841	351,785
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	16	12,293	39,531
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		1,335,134	391,316
Բանկերից ստացված վարկեր	17	911,529	476,398
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	16	26,475	24,318
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	18	1,987,810	2,561,202
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն		65,934	-
Ընթացիկ պարտավորություններ		2,991,748	3,061,918
Ընդամենը պարտավորություններ		4,326,882	3,453,234
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		5,962,978	4,659,373

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի 10-ից 39-րդ էջերում ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն 2025թ. համար

հազ. դրամ	Ծնթգ.	2025թ.	2024թ.
Հասույթ	5	10,583,662	10,129,986
Վաճառքի ինքնարժեք	6	(9,097,509)	(8,697,764)
Համախառն շահույթ		1,486,153	1,432,222
Այլ եկամուտ		111,604	29,744
Վաճառքի ծախսեր	7	(335,868)	(347,303)
Վարչական ծախսեր	8	(540,288)	(524,845)
Այլ ծախսեր		(111,291)	(59,021)
Առևտրային դերիտորական պարտքերի արժեզրկումից կորուստ		(16,570)	(36,723)
Գործառնական գործունեության արդյունքներ		593,740	494,074
Ֆինանսական եկամուտ	9	59,573	67,817
Ֆինանսական ծախսեր	9	(104,764)	(139,693)
Զուտ ֆինանսական ծախսեր		(45,191)	(71,876)
Շահույթ մինչև շահութահարկով հարկումը		548,549	422,198
Շահութահարկի գծով (ծախս)/վերականգնում	10	(118,592)	119,853
Տարվա շահույթ և ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք		429,957	542,051

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2026թ. հուլիսի 2-ին և ստորագրվել են վերջինիս անունից:

Հայկ Մարտիրոսյան
Գլխավոր տնօրեն

Գայանե Բարսեղյան
Գլխավոր հաշվապահ

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի 10-ից 39-րդ էջերում ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

**Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին
հաշվետվություն 2025թ. համար**

հազ. դրամ	Կանոնադրական կապիտալ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը սեփական կապիտալ
Մնացորդը 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	3,600	660,488	664,088
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք			
Տարվա շահույթ	-	542,051	542,051
Տարվա ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	542,051	542,051
Մնացորդը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,600	1,202,539	1,206,139
 Մնացորդը 2025թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	 3,600	 1,202,539	 1,206,139
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք			
Տարվա շահույթ	-	429,957	429,957
Տարվա ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	429,957	429,957
Մնացորդը 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,600	1,632,496	1,636,096

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն 2025թ. համար

հազ. դրամ	Ծնագ.	2025թ.	2024թ.
Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Տարվա շահույթ		429,957	542,051
Ճշգրտումներ հետևյալ հոդվածների գծով.			
Մաշվածություն և ամորտիզացիա		99,209	97,314
Առևտրային դեբիտորական պարտքերի արժեզրկումից			
կորուստ		11,775	41,518
Պաշարների դուրսգրում		57,800	-
Օգուտ հիմնական միջոցների օտարումից		(3,485)	(5,223)
Չուտ ֆինանսական ծախսեր	9	45,191	71,876
Ծախսերի հարկի գծով (ծախս)/վերականգնում	10	118,592	(119,853)
<i>Փոփոխություններ հետևյալ հոդվածներում.</i>			
Պաշարներ		(1,303,046)	697,911
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր		(453,979)	165,515
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր		(153,950)	337,342
Օգտագործման սահմանափակումով հաշիվների մնացորդներ		-	(65,117)
Գործառնական գործունեության համար (օգտագործված)/ գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական հոսքեր մինչև շահութահարկի և տոկոսների վճարումը		(1,151,936)	1,763,334
Վճարված շահութահարկ		-	49,369
Բանկային հաշիվների գծով տոկոսային եկամտի մուտքեր		5,996	4,781
Վճարված տոկոսներ		(95,371)	(140,223)
Գործառնական գործունեության համար (օգտագործված)/ գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ		(1,241,311)	1,677,261
Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(46,866)	(119,049)
Մուտքեր հիմնական միջոցների վաճառքից		36,522	15,229
Փոխառությունների մարում		12,000	-
Տրամադրված փոխառություններ		-	(12,000)
Ներդրումային գործունեությունից ստացված/ ներդրումային գործունեության համար (օգտագործված) զուտ դրամական միջոցներ		1,656	(115,820)
Դրամական հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից			
Մուտքեր բանկային վարկերից		2,346,173	1,300,196
Բանկային վարկերի մարում		(911,902)	(2,037,085)
Վարձակալության գծով պարտավորությունների մարում		(25,081)	(21,680)
Վճարված շահաբաժիններ		(401,180)	(246,750)
Ֆինանսավորման գործունեության համար (օգտագործված)/ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ		1,008,010	(1,005,319)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ (նվազում)/ան		(231,645)	556,122
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հունվարի 1-ի դրությամբ		605,598	46,397
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		(886)	3,079
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	14	373,067	605,598

2025թ. ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ծանոթագրություն	Էջ	Ծանոթագրություն	Էջ
1. Հաշվետու ընկերություն	11	15. Կապիտալ	19
2. Հաշվապահական հաշվառման հիմունքներ	11	16. Վարձակալության գծով պարտավորություններ	19
3. Փունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ	12	17. Բանկերից ստացված վարկեր	20
4. Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում	12	18. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	20
5. Հասույթ	12	19. Ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող պարտավորությունների համադրում	21
6. Վաճառքի ինքնարժեք	14	20. Իրական արժեք և ռիսկերի կառավարում	22
7. Վաճառքի ծախսեր	14	21. Կապիտալի կառավարում	27
8. Վարչական ծախսեր	14	22. Պայմանական դեպքեր	28
9. Չուտ ֆինանսական ծախսեր	15	23. Կապակցված կողմեր	29
10. Ծախսերի հարկ	15	24. Չափման հիմունքներ	29
11. Հիմնական միջոցներ	17	25. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական մասեր	30
12. Պաշարներ	18	26. Դեռևս չկիրառվող նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ	39
13. Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	18		
14. Բանկային հաշիվների մնացորդներ	18		

1. Հաշվետու ընկերություն

(բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Ընկերությունն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Համապատասխանաբար, Ընկերության գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որին բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն դրանց պահանջները կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա լինել հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական և ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործունեություն իրականացնող կազմակերպությունների համար:

Բացի այդ, շարունակական բնույթ կրող ռազմական հակամարտությունը Հայաստանի և Ադրբեջանի միջև, որի ավարտին Լեռնային Ղարաբաղի տարածքն անցավ Ադրբեջանի վերահսկողության ներքո 2023թ. սեպտեմբերին, և Ռուսաստանի Դաշնության և Ուկրաինայի միջև շարունակվող ռազմական հակամարտությունը մեծացրել են անորոշությունը գործարար միջավայրում: 2025թ. օգոստոսին Հայաստանը և Ադրբեջանը ստորագրեցին համատեղ հռչակագիր, որով արտահայտեցին երկկողմ հարաբերությունները կարգավորելու փոխադարձ մտադրություն և հանձնառություններ ուղղված լարվածության նվազեցմանը, սահմանազատման շուրջ քննարկումների առաջխաղացմանը և տարածաշրջանում կայունության խթանմանը: Այնուամենայնիվ, հռչակագրի գործնական իրականացումը և երկարաժամկետ ազդեցությունը տնտեսական գործունեության վրա մնում են անորոշ:

Միևնույն ժամանակ, Ռուսաստանի Դաշնության և Ուկրաինայի միջև շարունակվող ռազմական հակամարտությունը և աշխարհաքաղաքական լարվածությունը Մերձավոր Արևելքում մեծացրել են անորոշությունը գործարար միջավայրում:

Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

(բ) Կառուցվածքը և գործունեությունը

«ԻԿՕ Մաշիների» ՍՊԸ-ն (այսուհետ՝ Ընկերություն) մասնագիտացված է ճանապարհաշինական և հանքարդյունաբերական սարքավորումների, ճանկավոր բեռնիչների վաճառքի և սպասարկման ոլորտում: Ընկերությունը գրանցվել է 2012թ. հունվարի 23-ին Իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի կողմից:

Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0061, Մասիսի նրբանցք 3:

Ընկերության միակ մասնակիցը «ԻԿՕ Հոլդինգ» ՍՊԸ-ն է:

2. Հաշվապահական հաշվառման հիմունքներ

(ա) Համապատասխանության հավաստում

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված ՖՀՄՍ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների (ՖՀՄՍ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներ) համաձայն:

(բ) Անընդհատություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են անընդհատության հիմունքով, քանի որ ղեկավարությունը գտնում է, որ Ընկերությունն ունի բավարար ռեսուրսներ տեսանելի ապագայում գործունեությունն անընդհատության հիմունքով շարունակելու համար: Այս գնահատումն իրականացնելիս ղեկավարությունը դիտարկել է տեղեկատվության լայն շրջանակ, ներառյալ

կանխատեսվող շահութաբերությունը և պահանջվող ֆինանսական միջոցները: Գնահատումն իրականացնելիս դիտարկվել են նաև ողջամտորեն հնարավոր բացասական տնտեսական սցենարները և դրանց հնարավոր ազդեցությունն Ընկերության շահութաբերության, կապիտալի և իրացվելիության վրա:

3. Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը ՀՀ դրամն է («դրամ»), որը Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթն է և այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը: Ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

4. Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունից պահանջվում է կատարել մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամուտների և ծախսերի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և դրանց հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Գնահատումների փոփոխությունները ճանաչվում են առաջընթաց:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված այն կարևոր դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնք նշանակալի ազդեցություն ունեն ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա, ինչպես նաև այն ենթադրությունների և գնահատման անորոշության վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնց դեպքում առկա է նշանակալի ռիսկ, որ դրանք հաջորդ ֆինանսական տարում կարող են հանգեցնել ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների էական ճշգրտումների, ներկայացված է ներկայացված է Ծանոթագրություն 20(բ) (ii) կետում՝ առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով ակնկալվող պարտքայի կորուստների պահուստի չափման հետ կապված:

5. Հասույթ

հազ. դրամ	2025թ.	2024թ.
Հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից		
Ապրանքների վաճառք	9,978,741	9,667,240
Ծառայությունների մատուցում	604,921	458,346
Այլ հասույթ		
Եկամուտ վարձակալությունից	-	4,400
Ընդամենը	10,583,662	10,129,986

Ստորև ներկայացված է Ընկերության՝ հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթն ըստ ճանաչման ժամկետների:

հազ. դրամ	2025թ.	2024թ.
Ժամանակի որոշակի պահին փոխանցված ապրանքներ	9,978,741	9,667,240
Ժամանակի ընթացքում փոխանցված ծառայություններ	604,921	458,346
	10,583,662	10,125,586

(բ) Պայմանագրերի գծով մնացորդներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքերի վերաբերյալ:

հազ. դրամ	Ծնթգ.	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
«Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի» կազմում ներառված դեբիտորական պարտքեր	13	829,879	547,037
Ստացված կանխավճարներ	18	71,856	131,014

(դ) Կատարման պարտականություններ և հասույթի ճանաչման քաղաքականություն

Հասույթը չափվում է հաճախորդի հետ պայմանագրում սահմանված հատուցման հիման վրա: Ընկերությունը ճանաչում է հասույթը, երբ հաճախորդին է փոխանցում ապրանքի կամ ծառայության նկատմամբ հսկողությունը:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդների հետ պայմանագրերի կատարման պարտականությունների բնույթի և կատարման ժամկետների, այդ թվում՝ վճարման նշանակալի պայմանների և հասույթի ճանաչման համապատասխան քաղաքականության վերաբերյալ:

Ծառայության/ ապրանքի տեսակը	Կատարման պարտականությունների բնույթը և կատարման ժամկետները, ներառյալ՝ վճարման նշանակալի պայմանները	Հասույթի ճանաչում քաղաքականություն
Ապրանքների վաճառք	Հաճախորդները ձեռք են բերում հսկողություն մատակարարված ապրանքների նկատմամբ այն պահին, երբ ապրանքները մատակարարվում են և դրանց հետ կապված ռիսկերն անցնում են հաճախորդին՝ պայմանագրով սահմանված մատակարարման պայմաններին համապատասխան: Այդ պահին դուրս են գրվում հաշիվները և ճանաչվում է հասույթը: Հաշիվները սովորաբար ենթակա են վճարման 30 օրվա ընթացքում:	Հասույթը ճանաչվում է այն պահին, երբ հաճախորդը ձեռք է բերում հսկողություն ապրանքների նկատմամբ:
Ծառայությունների մատուցում	Ընկերությունն իրականացնում է ճանապարհաշինական և հանքարդյունաբերական սարքավորումների և ճանկավոր բեռնիչների սպասարկում: Յուրաքանչյուր սպասարկման տևողությունը կախված է աշխատանքների բարդությունից, սակայն, որպես կանոն, այն չի գերազանցում երկու ամիսը: Հաշիվները սովորաբար ենթակա են վճարման 30 օրվա ընթացքում:	Հասույթը ճանաչվում է ժամանակի ընթացքում՝ ավարտվածության աստիճանի մեթոդով: Համապատասխան ծախսերը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, երբ կատարվում են:

6. Վաճառքի ինքնարժեք

հազ. դրամ	2025թ.	2024թ.
Վաճառված ապրանքների ինքնարժեք	8,456,971	8,152,888
Անձնակազմի գծով ծախսեր	383,438	319,021
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	72,531	74,489
Պաշարներ	45,012	104,689
Այլ	139,557	46,677
	9,097,509	8,697,764

հազ. դրամ	2025թ.	2024թ.
Վաճառված ապրանքների ինքնարժեք	8,456,971	8,152,888
Մատուցված ծառայությունների ինքնարժեք	640,538	544,876
	9,097,509	8,697,764

7. Վաճառքի ծախսեր

հազ. դրամ	2025թ.	2024թ.
Աշխատակիցների հատուցումներ	257,725	273,429
Շուկայավարման և գովազդի ծախսեր	4,705	9,216
Այլ	73,438	64,658
	335,868	347,303

8. Վարչական ծախսեր

հազ. դրամ	2025թ.	2024թ.
Աշխատակիցների հատուցումներ	270,997	225,269
Ներկայացուցչական և գործուղման ծախսեր	108,378	96,387
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	26,860	22,030
Իրավաբանական և խորհրդատվական ծառայություններ	20,222	16,660
Երաշխիքային պահուստի գծով ծախս	19,500	25,375
Կոմունալ, փոստային և հաղորդակցության ծառայությունների ծախսեր	13,579	11,750
Չփոխհատուցվող հարկային ծախսեր	13,056	32,298
Բանկային ծառայությունների վճարներ	11,246	9,491
Այլ	56,450	85,585
	540,288	524,845

9. Զուտ ֆինանսական ծախսեր

հազ. դրամ	2025թ.	2024թ.
Տոկոսային եկամուտ բանկային հաշիվների մնացորդների գծով	5,996	4,781
Զուտ օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից	53,577	63,036
Ֆինանսական եկամուտ	59,573	67,817
Տոկոսային ծախս վարկերի գծով	(99,014)	(131,087)
Տոկոսային ծախս վարձակալության գծով	(5,750)	(8,606)
Ֆինանսական ծախսեր	(104,764)	(139,693)
Շահույթում կամ վնասում ճանաչված գուտ ֆինանսական ծախսեր	(45,191)	(71,876)

10. Շահութահարկ

(ա) Շահույթում կամ վնասում ճանաչված գումարներ

Ընկերությունը շահութահարկը վճարում է հայկական ընկերությունների համար կիրառելի 18% դրույքաչափով (2024թ-ին՝ 18%):

հազ. դրամ	2025թ.	2024թ.
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս		
Ընթացիկ տարվա շահութահարկ	(65,934)	-
Ավել ներկայացված նախորդ տարիներում	-	49,369
Հետաձգված հարկի գծով ծախս		
Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և մարում	(52,658)	70,484
	(118,592)	119,853

Հարկի արդյունավետ դրույքաչափի համադրում

	2025թ.		2024թ.	
	հազ. դրամ	%	հազ. դրամ	%
Շահույթ մինչև հարկումը	548,549		422,198	
Շահութահարկ՝ հաշվարկված հարկի կիրառելի դրույքաչափով	(98,739)	(18)	(75,996)	(18)
Ավել ներկայացված նախորդ տարիներում	-	-	49,369	12
Նախկինում չճանաչված հարկային վնաս	-	-	116,853	28
(Զհարկվող եկամուտ)/չնվազեցվող ծախսեր	(19,853)	(4)	29,627	7
	(118,592)	(22)	119,853	28

(բ) Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Հետաձգված հարկը ճանաչվել է հետևյալ հոդվածների գծով.

հազ. դրամ	1 հունվարի 2025թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	31 դեկտեմբերի 2025թ.
Հիմնական միջոցներ	(9,591)	3,939	(5,652)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	11,493	(5,842)	5,651
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	13,899	2,119	16,018
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	16,351	957	17,308
Հաջորդ ժամանակաշրջան փոխանցված հարկային վնաս	53,831	(53,831)	-
Չուտ հետաձգված հարկային ակտիվներ	85,983	(52,658)	33,325

հազ. դրամ	1 հունվարի 2024թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Հիմնական միջոցներ	(13,531)	3,940	(9,591)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	15,395	(3,902)	11,493
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	6,425	7,474	13,899
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	7,210	9,141	16,351
Հաջորդ ժամանակաշրջան փոխանցված հարկային վնաս	-	53,831	53,831
Չուտ հետաձգված հարկային ակտիվներ	15,499	70,484	85,983

11. Հիմնական միջոցներ

հազ. դրամ	Մեքենաներ, սարքավորումներ, ավտոմեքենաներ	Տնտեսական գույք, գործիքներ և այլ հիմնական միջոցներ	Վարձակալ- ված գույքի բարելավումներ	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
Մկզբնական արժեք					
Մնացորդը 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	585,973	424,427	43,119	135,145	1,188,664
Ավելացումներ	92,950	24,074	70	-	117,094
Օտարումներ	(356,865)	(75,388)	-	-	(432,253)
Տեղափոխում պաշարներից	99,064	18,014	-	-	117,078
Մնացորդը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	421,122	391,127	43,189	135,145	990,583
Մնացորդը 2025թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	421,122	391,127	43,189	135,145	990,583
Ավելացումներ	64,397	40,333	-	-	104,730
Օտարումներ	(49,864)	(3,364)	-	-	(53,228)
Տեղափոխում պաշարներ	-	(9,401)	-	-	(9,401)
Մնացորդը 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	435,655	418,695	43,189	135,145	1,032,684
Մաշվածություն					
Մնացորդը 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	388,526	222,427	12,096	59,974	683,023
Տարվա մաշվածություն	44,414	28,865	2,147	21,888	97,314
Օտարումներ	(255,611)	(23,604)	-	-	(279,215)
Մնացորդը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	177,329	227,688	14,243	81,862	501,122
Մնացորդը 2025թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	177,329	227,688	14,243	81,862	501,122
Տարվա մաշվածություն	46,281	28,432	2,147	21,888	98,748
Օտարումներ	(16,828)	(3,363)	-	-	(20,191)
Մնացորդը 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	206,782	252,757	16,390	103,750	579,679
Հաշվեկշռային արժեք					
2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	197,447	202,000	31,023	75,171	505,641
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	243,793	163,439	28,946	53,283	489,461
2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	228,873	165,938	26,799	31,395	453,005

Որպես ապահովություն ծառայող միջոցներ

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 163,769 հազար դրամ (2024թ-ին՝ 49,395 հազար դրամ) հաշվեկշռային արժեքով հիմնական միջոցները գրավադրված են գրավով ապահովված բանկային վարկերի դիմաց (Ծանոթագրություն 17):

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները, որոնք վերաբերում են վարձակալված գույքին և չեն համապատասխանում ներդրումային գույքի սահմանմանը, ներկայացվում են որպես հիմնական միջոցներ:

72,531 հազար դրամ գումարով մաշվածության ծախսը ճանաչվել է վաճառքի ինքնարժեքի կազմում (2024թ-ին՝ 74,489 հազար դրամ) և 26,860 հազար դրամ գումարով մաշվածության ծախսը՝ վարչական ծախսերի կազմում (2024թ-ին՝ 22,030 հազար դրամ):

12. Պաշարներ

հազ. դրամ	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Ծինարարական սարքավորումներ	2,610,680	1,539,861
Պահեստամասեր	1,256,453	1,130,264
Այլ	318	544
	3,867,451	2,670,669

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 3,210,974 հազար դրամ (2024թ-ին՝ 1,760,236 հազար դրամ) հաշվեկշռային արժեքով պաշարները գրավադրված են գրավով ապահովված բանկային վարկերի դիմաց (Ծանոթագրություն 17):

13. Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

հազ. դրամ	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Ֆինանսական ակտիվներ		
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	918,868	624,251
Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(88,989)	(77,214)
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	829,879	547,037
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ		
Կանխավճարներ	307,418	145,967
Կանխավճարներ հարկերի գծով	32,221	35,586
Ընդամենը ոչ ֆինանսական ակտիվներ	339,639	181,553
Ընդամենը առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	1,169,518	728,590

Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի գծով արժեզրկումից կորուստների և դրանց հետ կապված պարտքային և արժույթային ռիսկերին Ընկերության ենթարկվածության վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 20-ում:

14. Բանկային հաշիվների մնացորդներ

հազ. դրամ	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Բանկային հաշիվների մնացորդներ	373,067	605,598
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում և դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունում	373,067	605,598
Օգտագործման սահմանափակումով հաշիվների մնացորդներ	65,117	65,117
	438,184	670,715

Օգտագործման սահմանափակումով հաշիվների մնացորդներն իրենցից ներկայացնում է վաճառված սարքավորումների դիմաց գրավադրված միջոցները, որոնք Ընկերությունը չի կարող օգտագործել մինչև սարքավորումների երաշխիքային ժամկետի ավարտը:

15. Կապիտալ

(ա) Կանոնադրական կապիտալ

Ընկերության կանոնադրական կապիտալը կազմում է 3,600 հազար դրամ և բաղկացած է մեկ բաժնետոմսից:

Ընկերության միակ մասնակիցն Ավստրիայի Հանրապետությունում գրանցված «ԻԿՕ Հոլդինգ» ՍՊԸ-ն է:

(բ) Ծախսեր

Կանոնադրական կապիտալի սեփականատերերն իրավունք ունեն ստանալ ժամանակ առ ժամանակ հայտարարվող ծախսեր: Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն՝ Ընկերության բաշխման ենթակա պահուստները սահմանափակվում են ՖՀՄՍ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների համաձայն պատրաստված Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններում գրանցված չբաշխված շահույթի մնացորդով: 2025թ-ին և 2024թ-ին ծախսեր չեն հայտարարվել: 2025թ-ին Ընկերության մասնակցին վճարվել են 401,180 հազար դրամ (2024թ-ին՝ 246,750 հազար դրամ) գումարով ծախսեր 2022թ. հայտարարված՝ վճարման ենթակա ծախսերից:

16. Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Ընկերությունը վարձակալում է գրասենյակային շենք, պահեստ և այլ տարածքներ: Յուրաքանչյուր վարձակալություն ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլվում է որպես օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն:

Վարձակալության գծով պարտավորությունները գեղջեղու նպատակով Ընկերության կողմից կիրառվող փոխառության կշռված միջին դրույքաչափը կազմում է 12%:

հազ. դրամ	2025թ.	2024թ.
Հունվարի 1-ի դրությամբ	63,849	85,529
Վարձավճարներ	(25,081)	(21,680)
Տոկոսների վճարումներ	(5,750)	(8,606)
Տոկոսային ծախս	5,750	8,606
Գեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	38,768	63,849

17. Բանկերից ստացված վարկեր

հազ. դրամ	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		
Գրավով ապահովված բանկային վարկեր	1,322,841	351,785
	1,322,841	351,785
Ընթացիկ պարտավորություններ		
Գրավով ապահովված բանկային վարկերի ընթացիկ մաս	911,529	476,398
	911,529	476,398

(ա) Պայմանները և մարման ժամանակացույցը

Ստորև ներկայացված են վարկերի պայմանները:

հազ. դրամ	Արժույթ	Անվանակ. տոկոսադր.	Մարման տարի	31 դեկտեմբերի 2025թ.		31 դեկտեմբերի 2024թ.	
				Անվանակ. արժեք	Հաշվեկշռ. արժեք	Անվանակ. արժեք	Հաշվեկշռ. արժեք
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	8.5%	2025	-	-	442,129	442,129
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	8.5%	2026	411,793	411,793	372,889	372,889
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	8.5%	2027	7,734	7,734	13,165	13,165
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	8.5%	2028	1,814,843	1,814,843	-	-
Ընդամենը				2,234,370	2,234,370	828,183	828,183

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գրավով ապահովված բանկային վարկերի դիմաց գրավադրված են 3,210,974 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքով պաշարները (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,760,236 հազար դրամ) (Ծանոթագրություն 12) և 163,769 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքով հիմնական միջոցները (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 49,395 հազար դրամ) (Ծանոթագրություն 11):

Բանկերից ստացված վարկերի հետ կապված արժույթային և իրացվելիության ռիսկերին Ընկերության ենթարկվածության վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 20-ում:

18. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

հազ. դրամ	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	942,107	1,175,878
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	942,107	1,175,878
Վճարվելիք շահաբաժիններ	358,820	760,000
Աշխատակիցներին վճարվելիք գումարներ	242,456	209,172
Վճարվելիք հարկեր և տուրքեր	349,097	259,763
Ստացված կանխավճարներ	71,856	131,014
Երաշխիքային պահուստ*	23,474	25,375
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	1,045,703	1,385,324
	1,987,810	2,561,202

* 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հետաձգված եկամուտը վերանվանվել է երաշխիքային պահուստի՝ պարտավորության բնույթն ավելի լավ արտացոլելու նպատակով:

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի հետ կապված արժույթային և իրացվելիության ռիսկերին Ընկերության ենթարկվածության վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 20-ում:

19. Ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող պարտավորությունների համադրում

	Բանկերից ստացված վարկեր	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	Ընդամենը
Ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող պարտավորություններ 2025թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	828,183	63,849	892,032
Դրամական հոսքեր			
Մուտքեր	2,346,173	-	2,346,173
Կանխավճարներ	(911,902)	(25,081)	(936,983)
Տոկոսների վճարումներ	(89,621)	(5,750)	(95,371)
Ոչ դրամական փոփոխություններ			
Տոկոսների հաշվեգրում	99,014	5,750	104,764
Արտարժույթի փոխարժեքի գծով ճշգրտումներ	(37,477)	-	(37,477)
Ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող պարտավորություններ 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,234,370	38,768	2,273,138

	Բանկերից ստացված վարկեր	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	Ընդամենը
Ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող պարտավորություններ 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,615,884	85,529	1,701,413
Դրամական հոսքեր			
Մուտքեր	1,300,196	-	1,300,196
Կանխավճարներ	(2,037,085)	(21,680)	(2,058,765)
Տոկոսների վճարումներ	(131,617)	(8,606)	(140,223)
Ոչ դրամական փոփոխություններ			
Հաշվեգրված տոկոսներ	131,087	8,606	139,693
Արտարժույթի փոխարժեքի գծով ճշգրտումներ	(50,282)	-	(50,282)
Ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող պարտավորություններ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	828,183	63,849	892,032

20. Իրական արժեք և ռիսկերի կառավարում

(ա) Հաշվապահական հաշվառման դասակարգումներ և իրական արժեք

Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մի շարք դրույթներ և բացահայտումներ պահանջում են իրական արժեքի չափում թե՛ ֆինանսական, թե՛ ոչ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար:

Ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափելիս Ընկերությունը հնարավորության սահմաններում օգտագործում է դիտելի շուկայական տվյալները: Իրական արժեքները դասակարգվում են ըստ իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների՝ հիմք ընդունելով գնահատման մեթոդներում օգտագործված ելակետային տվյալները, ինչպես ներկայացված է ստորև:

- *1-ին մակարդակ.* նույնական ակտիվների կամ պարտավորությունների համար ակտիվ շուկաներում գնանշվող գները (չճշգրտված):
- *2-րդ մակարդակ.* 1-ին մակարդակում ներառվող գնանշվող գներից տարբեր ելակետային տվյալները, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության համար դիտելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գներից ստացվող):
- *3-րդ մակարդակ.* ակտիվի կամ պարտավորության ելակետային տվյալները, որոնք հիմնված չեն դիտելի շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ):

Եթե ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափելու համար օգտագործված ելակետային տվյալները կարող են դասակարգվել իրական արժեքի հիերարխիայի տարբեր մակարդակներում, իրական արժեքի չափումն որպես մեկ ամբողջություն դասակարգվում է իրական արժեքի հիերարխիայի այն նույն մակարդակում, որտեղ դասակարգվում են ամենացածր մակարդակի տվյալները, որոնք նշանակալի են ամբողջ չափման համար:

Իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների միջև տեղափոխումներն Ընկերությունը ճանաչում է այն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, որի ընթացքում տեղի է ունեցել փոփոխությունը:

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի չափում

Բոլոր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գնահատված իրական արժեքը մոտավորապես համապատասխանում է դրանց հաշվեկշռային արժեքին: Առևտրային դերիտորական և կրեդիտորական պարտքերը, բանկային հաշիվների մնացորդները կամ իրացվելի են, կամ կարճաժամկետ, հետևաբար ենթադրվում է, որ հաշվեկշռային արժեքը մոտ է դրանց իրական արժեքին:

(բ) Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում

Ֆինանսական գործիքներն օգտագործելիս Ընկերությունը ենթարկվում է հետևյալ ռիսկերին.

- պարտքային ռիսկ,
- իրացվելիության ռիսկ,
- շուկայական ռիսկ:

(i) Ռիսկերի կառավարման հիմունքներ

Ընկերության ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության ռիսկերի կառավարման համակարգի ստեղծման և վերահսկողության համար: Դեկավարությունը կանոնավոր կերպով հաշվետվություն է ներկայացնում միակ մասնակցին իր գործունեության վերաբերյալ:

Ընկերության ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել և վերլուծել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Ընկերությունը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և հսկողության մեխանիզմներ, հսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը սահմանված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների և Ընկերության գործունեության փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով: Դասընթացների և կառավարման ստանդարտների և ընթացակարգերի միջոցով Ընկերությունը նպատակ ունի ձևավորել կանոնակարգված և արդյունավետ հսկողության միջավայր, որտեղ բոլոր աշխատակիցները հստակ պատկերացում ունեն իրենց դերերի և պարտականությունների մասին:

(ii) **Պարտքային ռիսկ**

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական կորուստ կրելու ռիսկն է, երբ հաճախորդը կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրի կողմը չի կատարում իր պայմանագրային պարտականությունները: Պարտքային ռիսկն առաջանում է հիմնականում հաճախորդներից ստացվելիք գումարների և դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների հետ կապված:

Ընկերությունը չի պահանջում գրավ ֆինանսական ակտիվների համար: Պարտքային ռիսկի գնահատումներն իրականացվում են բոլոր պայմանագրի կողմերի համար, բացառությամբ կապակցված կողմերի:

Ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին

Ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը ներկայացնում է առավելագույն ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին: Ստորև ներկայացված են ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

հազ. դրամ	2025թ.	2024թ.
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր (Ծնթզ. 13)	918,868	624,251
Տրամադրված փոխառություններ	-	12,000
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (Ծնթզ. 14)	373,067	605,598
Օգտագործման սահմանափակումով հաշվի մնացորդներ (Ծնթզ. 14)	65,117	65,117
Ընդամենը հաշվեկշռային ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին	1,357,052	1,306,966

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ և օգտագործման սահմանափակումով հաշվի մնացորդներ

Ստորև ներկայացված է դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների և օգտագործման սահմանափակումով հաշվի մնացորդների պարտքային որակի մասին տեղեկատվությունը 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	2025թ.	2024թ.
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ		
- Ba3	364,028	413,659
- B1	8,258	191,067
- Վարկանիշ չունեցող	781	872
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	373,067	605,598
Օգտագործման սահմանափակումով հաշվի մնացորդներ		
- Ba3	65,117	65,117
Ընդամենը օգտագործման սահմանափակումով հաշվի մնացորդներ	65,117	65,117

Վարկանիշները հիմնված են «Moody's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշային համակարգի վրա: Այլ գործակալությունների կողմից տրված վարկանիշները փոխարկվում են «Moody's» վարկանիշային գործակալության համարժեք վարկանիշների: Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ժամկետանց չեն:

Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Ընկերությունը կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ի պարզեցված մոդելը՝ բոլոր առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչելու համար, քանի որ այդ հոդվածները չունեն նշանակալի ֆինանսավորման բաղադրիչ:

Ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս՝ առևտրային դեբիտորական պարտքերը գնահատվել են խմբային հիմունքով, քանի որ ունեն պարտքային ռիսկի ընդհանուր բնութագրեր: Առևտրային դեբիտորական պարտքերը խմբավորվել են ըստ ժամկետանց օրերի:

Առևտրային դեբիտորական պարտքերը դուրս են գրվում, երբ Ընկերությունը չունի դրանց վերադարձման ողջամիտ ակնկալիք: Պայմանագրով սահմանված վճարման ամսաթվից 360 օրվա ընթացքում վճարումներ չկատարելը և վճարման այլընտրանքային տարբերակների շուրջ Ընկերության հետ պայմանավորվածության բացակայությունը, ի թիվս այլ հանգամանքների, դիտարկվում են որպես վերադարձման ողջամիտ ակնկալիքի բացակայության ցուցանիշներ:

Առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ որոշվել են հետևյալ կերպ.

հազ. դրամ	Ոչ ժամկետանց և 1-ից 30 օր ժամկետանց	31-ից 90 օր	91-ից 180 օր	181-ից 360 օր	Ավելի քան 360 օր	Ընդամենը
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	659,836	104,776	76,428	52,740	25,088	918,868
Դրույք	0%	5%	25%	75%	100%	
Ակնկալվող պարտքային կորուստներ	-	5,239	19,107	39,555	25,088	88,989

Առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ որոշվել են հետևյալ կերպ.

հազ. դրամ	Ոչ ժամկետանց և 1-ից 30 օր ժամկետանց	31-ից 90 օր	91-ից 180 օր	181-ից 360 օր	Ավելի քան 360 օր	Ընդամենը
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	351,766	107,464	110,135	42,315	12,571	624,251
Դրույք	0%	5%	25%	75%	100%	
Ակնկալվող պարտքային կորուստներ	-	5,373	27,534	31,736	12,571	77,214

Առևտրային դեբիտորական պարտքերի պարտքային որակը

Ընկերությունն ունի մեկ խոշոր պայմանագրի կողմ, որն ունի «Moody's» վարկանիշային գործակալության B2 վարկանիշ և որի մնացորդը 2025թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 416,099 հազար դրամ (2024թ-ին՝ 100,022 հազար դրամ):

Մնացած պայմանագրային կողմերը չունեն հրապարակայնորեն հասանելի վարկանիշներ: Ղեկավարության գնահատմամբ նրանց պարտքային որակը մոտավորապես համապատասխանում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության B1-ից B3 վարկանիշին:

(iii) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Ընկերությունը կունենա դժվարություններ ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված իր պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվելու են դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելով: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման հարցում Ընկերության մոտեցումն է ապահովել, որքանով հնարավոր է, բավարար իրացվելիություն սովորական և արտասովոր պայմաններում պարտավորությունները սահմանված ժամկետներում կատարելու համար՝ առանց անընդունելի կորուստներ կրելու կամ Ընկերության հեղինակությունը վտանգելու:

Ընկերությունը մշտադիտարկում է առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերից ակնկալվող դրամական ներհոսքի մակարդակը՝ առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի գծով ակնկալվող դրամական արտահոսքի հետ մեկտեղ:

Ենթարկվածությունն իրացվելիության ռիսկին

Ստորև ներկայացված են ֆինանսական պարտավորությունների պայմանագրային մարման ժամկետները, որոնք ներառում են հաշվարկված տոկոսների վճարումները և առանց հաշվի առնելու հաշվանցման պայմանագրերի ազդեցությունը:

հազ. դրամ

31 դեկտեմբերի 2025թ.	Հաշվեկշռային արժեք	Մինչև 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	12 ամսից 5 տարի	Ընդամենը
Բանկերից ստացված վարկեր	2,234,370	84,285	971,323	1,423,017	2,478,625
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	942,107	942,107	-	-	942,107
Վճարվելիք շահաբաժիններ	358,820	-	358,820	-	358,820
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	38,768	7,517	22,552	10,037	40,106
Ընդամենը ապագա վճարումները, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների ապագա վճարումները	3,574,065	1,033,909	1,352,695	1,433,054	3,819,658

հազ. դրամ

31 դեկտեմբերի 2024թ.	Հաշվեկշռային արժեք	Մինչև 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	12 ամսից 5 տարի	Ընդամենը
Բանկերից ստացված վարկեր	828,183	47,086	304,522	566,719	918,327
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	1,175,878	1,175,878	-	-	1,175,878
Վճարվելիք շահաբաժիններ	760,000	-	760,000	-	760,000
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	63,849	7,517	22,552	40,106	70,175
Ընդամենը ապագա վճարումները, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների ապագա վճարումները	2,827,910	1,230,481	1,087,074	606,825	2,924,380

Չի ակնկալվում, որ մարման ժամկետների վերլուծությունում ներառված դրամական հոսքերը կարող են առաջանալ նշվածից նշանակալիորեն ավելի վաղ կամ նշանակալիորեն տարբեր գումարներով:

(iv) Ծուկայական ռիսկ

Ծուկայական ռիսկո Ընկերության եկամտի կամ ֆինանսական գործիքների արժեքի տատանման ռիսկն է շուկայական գների, օրինակ՝ արտարժույթի փոխարժեքների, տոկոսադրույքների և բաժնետոմսերի գների փոփոխությունների հետևանքով: Ծուկայական ռիսկի կառավարման նպատակն է կառավարել և հսկել շուկայական ռիսկին ենթարկվածությունը և պահպանել այն ընդունելի սահմանաչափերում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց օպտիմալ եկամտաբերություն:

Արժույթային ռիսկ

Ընկերությունը ենթարկվում է արժույթային ռիսկին այնքանով որքանով արժույթը, որով արտահայտված են վաճառքները, գնումները և վարկերը, չեն համապատասխանում Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթին: Այդ գործառնություններն հիմնականում իրականացվում են ԱՄՆ դոլարով:

Վարկերի գծով տոկոսները արտահայտված են վարկերի արժույթով: Որպես կանոն, վարկերն արտահայտված են այն արժույթներով, որոնք համապատասխանում են Ընկերության հիմնական գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերին՝ հիմնականում ԱՄՆ դոլարով: Դա ապահովում է տնտեսական հեջավորում՝ առանց անհրաժեշտության կնքելու անհրաժեշտության:

Ենթարկվածությունն արժույթային ռիսկին

Ստորև ներկայացված է Ընկերության ենթարկվածությունն արժույթային ռիսկին:

	ԱՄՆ դոլարով արտահայտված 2025թ.	Եվրոյով արտահայտված 2025թ.	ԱՄՆ դոլարով արտահայտված 2024թ.	Եվրոյով արտահայտված 2024թ.
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	2	-	191,208	-
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	33,508	71	103,012	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	(802,976)	(100,061)	(837,094)	(305,114)
Վարկեր	(2,234,370)	-	(828,183)	-
Զուտ ենթարկվածություն	(3,003,836)	(99,990)	(1,371,057)	(305,114)

ՀՀ դրամով	Միջին փոխարժեք		Սփյուռ փոխարժեքը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ	
	2025թ.	2024թ.	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
1 ԱՄՆ դոլար	386.82	392.66	381.36	396.56
1 եվրո	437.42	424.88	449.01	413.89

Զգայնության վերլուծություն

Ստորև ներկայացված դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի ողջամտորեն հնարավոր արժևորումը (արժեզրկումը) ԱՄՆ դոլարի և եվրոյի նկատմամբ կավելացներ (կնվազեցներ) շահույթը կամ վնասը ստորև ներկայացված գումարների չափով: Արտարժույթի փոխարժեքի վերազնափաստումից առաջացած օգուտը/(կորուստը) հարկման նպատակներով համարվում են չհարկվող/(չնվազեցվող): Այս վերլուծությունը հիմնված է արտարժույթի փոխարժեքների այն փոփոխությունների վրա, որոնք Ընկերությունը համարում է որպես ողջամտորեն հնարավոր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ: Վերլուծությունն իրականացնելիս ենթադրվում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ:

հազ. դրամ	Արժևորում Շահույթ կամ վնաս	Արժեզրկում Շահույթ կամ վնաս
31 դեկտեմբերի 2025թ.		
ՀՀ դրամի փոխարժեքի 10% փոփոխություն ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ	300,383	(300,383)
ՀՀ դրամի փոխարժեքի 10% փոփոխություն եվրոյի նկատմամբ	9,999	(9,999)
31 դեկտեմբերի 2024թ.		
ՀՀ դրամի փոխարժեքի 10% փոփոխություն ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ	136,942	(136,942)
ՀՀ դրամի փոխարժեքի 10% փոփոխություն եվրոյի նկատմամբ	30,511	(30,511)

Տոկոսադրույքային ռիսկ

Տոկոսադրույքների փոփոխություններն ազդեցություն են ունենում հիմնականում վարկերի և փոխառությունների վրա՝ փոխելով կամ դրանց իրական արժեքը (ֆիքսված տոկոսադրույքով պարտք) կամ ապագա դրամական հոսքերը (փոփոխուն տոկոսադրույքով պարտք): Ղեկավարությունը չունի պաշտոնապես ձևակերպված քաղաքականություն ֆիքսված կամ փոփոխուն տոկոսադրույքների

նկատմամբ Ընկերության ենթարկվածությունը որոշելու համար: Այնուամենայնիվ, նոր վարկերի կամ փոխառությունների դեպքում դեկավարությունը հիմնվում է իր դատողությունների վրա որոշելու համար, թե որ տոկոսադրույքը՝ ֆիքսվածը թե փոփոխունը, ավելի բարենպաստ կլինի Ընկերության համար մինչև մարման ժամկետն ակնկալվող ժամանակաշրջանի ընթացքում:

Կառուցվածք

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության տոկոսակիր ֆինանսական գործիքների տոկոսադրույքների կառուցվածքը հետևյալն էր.

հազ. դրամ	Հաշվեկշռային արժեք	
	2025թ.	2024թ.
Ֆիքսված տոկոսադրույքով գործիքներ		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	74,119	66,156
Բանկերից ստացված վարկեր	(2,234,370)	(828,183)
	(2,160,251)	(762,027)

2025թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը չունի փոփոխուն տոկոսադրույքով ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ:

21. Կապիտալի կառավարում

Ընկերությունը կառավարում է իր կապիտալն այնպես, որպեսզի կարողանա շարունակել գործունեությունը անընդհատության հիմունքով և ապահովել բավարար եկամտաբերություն շահառուների համար:

Ընկերության կապիտալի կառուցվածքը բաղկացած է սեփական կապիտալից, որը ներառում է կանոնադրական կապիտալը, չբաշխված շահույթը և պարտքային պարտավորությունները:

Ղեկավարությունը գնահատում է Ընկերության կապիտալի պահանջները՝ նպատակ ունենալով պահպանել ֆինանսավորման արդյունավետ ընդհանուր կառուցվածք՝ միաժամանակ խուսափելով չափազանց մեծ պարտքային բեռից: Ընկերությունը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և անհրաժեշտության դեպքում կատարում է համապատասխան ճշգրտումներ՝ հաշվի առնելով տնտեսական պայմանների փոփոխությունները և հիմքում ընկած ակտիվներին բնորոշ ռիսկերը: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու նպատակով Ընկերությունը կարող է փոխել մասնակցին վճարվող շահաբաժինների չափը, վերադարձնել կապիտալ մասնակցին, ավելացնել կանոնադրական կապիտալը կամ վաճառել ակտիվները՝ պարտքը նվազեցնելու համար:

Ընկերությունը վերահսկում է կապիտալը՝ կիրառելով «զուտ պարտք/ճշգրտված սեփական կապիտալ» հարաբերակցությունը:

հազ. դրամ	31 դեկտեմբերի 2025թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Զուտ պարտք		
Վարկեր և փոխառություններ	2,234,370	828,183
Հանած՝ բանկային հաշիվների մնացորդները	(373,067)	(605,598)
	1,861,303	222,585
Ընդամենը սեփական կապիտալ	1,636,096	1,206,139
Զուտ պարտք/ճշգրտված սեփական կապիտալ հարաբերակցություն	1.14	0.18

22. Պայմանական դեպքեր

(ա) Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական ծառայությունների ոլորտը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են այլ երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանում: Ընկերությունը չունի իր տարածքների և գործունեության ընդհատման ռիսկի ամբողջական ապահովագրական ծածկույթ: Քանի դեռ Ընկերությունը չունի համապատասխան ապահովագրական ծածկույթ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է նշանակալի անբարենպաստ ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

(գ) Պայմանական հարկային պարտավորությունները Հայաստանում

Հայաստանի հարկային համակարգը, լինելով համեմատաբար նոր, բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատարանի որոշումների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք երբեմն հստակ չեն, հակասական են, ինչը ենթադրում է տարբեր մեկնաբանություններ: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են սահմանել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Հայաստանի Հանրապետությունում գործում է տրանսֆերային գնագոյացման օրենսդրությունը: Տրանսֆերային գնագոյացման տեղական կանոններ համանման են ՏՀԶԿ-ի ուղեցույցներին, սակայն որոշակի հանգամանքներում առկա է անորոշություն հարկային օրենսդրության գործնական կիրառման հետ կապված:

Տրանսֆերային գնագոյացման կանոնները պարտադրում են հարկ վճարողներին պատրաստել տրանսֆերային գնագոյացման փաստաթղթեր վերահսկվող գործարքների համար և սահմանում են լրացուցիչ հարկերի և տոկոսների հաշվեգրման հիմքեր և մեխանիզմներ, եթե վերահսկվող գործարքների գները տարբերվեն շուկայական գներից:

Տրանսֆերային գնագոյացման կանոնները կիրառելի են ստորև ներկայացված գործարքների նկատմամբ, եթե վերահսկվող գործարքի հանրագումարը գերազանցում 200 միլիոն դրամը հարկային տարում:

- միջպետական գործարքներ կապակցված կողմերի միջև,
- միջպետական գործարքներ օֆշորային գոտիներում գրանցված ընկերությունների հետ՝ անկախ կապակցված կողմ լինելու հանգամանքից,
- կապակցված կողմերի միջև երկրի ներսում իրականացվող գործարքներ, որոնք սահմանված են ՀՀ հարկային օրենսգրքով:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել այլ երկրների ռիսկերի համեմատ շատ ավելի մեծ ռիսկեր: Ղեկավարությունը գտնում է, որ համարժեքորեն է ճանաչել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի կիրառելի հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների իր մեկնաբանությունների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

23. Կապակցված կողմեր

Ընկերության կապակցված կողմերն են մասնակիցը, համատեղ հսկողության ներքո գտնվող կազմակերպությունները և առանցքային կառավարչական անձնակազմը:

(ա) Հսկողություն

Ընկերության անմիջական մայրը ընկերությունը Ավստրիայում գրանցված «ԻԿՕ Հոլդինգ» ՍՊԸ-ն է: Ընկերության վերջնական մայր ընկերությունն է «Կոմպրեա Փրայվիթ Ֆանդ» (Comprea Private Fund) և Ընկերության վերջնական հսկող անձն է Վալերի Ստոյբովը:

Ընկերության վերջնական մայր ընկերությունը և այլ միջանկյալ մայր ընկերություն չեն հրապարակում ֆինանսական հաշվետվություններ:

(բ) Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Հաշվետու տարվա ընթացքում Ընկերությունը կապակցված կողմերի հետ իրականացրել է ստորև ներկայացված գործարքները, որոնց գծով մնացորդները հաշվետու ամսաթվի դրությամբ հետևյալն են.

հազ. դրամ	2025թ.	2024թ.
Գործարքներ		
Անմիջական մայրը ընկերություն		
Ծառայությունների մատուցում	22,353	37,282
Ապրանքների վաճառք	2,973	-
Այլ եկամուտ	75,249	1,030
Ապրանքների ձեռք բերում	6,155,328	5,192,131
Առանցքային կառավարչական անձնակազմ		
Վարձատրություն	201,130	166,188

հազ. դրամ	2025թ.	2024թ.
Մնացորդներ		
Անմիջական մայրը ընկերություն		
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	32,520	33,816
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	404,614	1,028,242
Վճարվելիք շահաբաժիններ	358,820	760,000
Առանցքային կառավարչական անձնակազմ		
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	98,166	61,748

24. Զափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով:

25. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական մասեր

Ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվել է այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

(ա) Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական մասերի փոփոխություններ

Ընկերությունը ժամանակից շուտ չի կիրառել հրապարակված, սակայն դեռևս ուժի մեջ չմտած նոր ստանդարտները, մեկնաբանությունները կամ փոփոխություններն այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս:

2025թ-ից ուժի մեջ են մտել գործող ստանդարտների որոշ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք սակայն նշանակալի ազդեցություն չունեն Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների և հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վրա:

(բ) Հասույթ

Հաճախորդների հետ պայմանագրերին վերաբերող Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մասին տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 5 (դ)-ում:

(գ) Արտարժույթով գործառնություններ

Արտարժույթով գործառնությունները վերահաշվարկվում են ՀՀ դրամի գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթով այդ ամսաթվի փոխարժեքով:

Իրական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով: Փոխարժեքային տարբերությունները սովորաբար ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

(դ) Աշխատակիցների հատուցումներ

Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումները ծախսագրվում են համապատասխան ծառայությունը մատուցելիս: Պարտավորությունը ճանաչվում է այն գումարի չափով, որն ակնկալվում է վճարել, եթե Ընկերությունն ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն այդ գումարը վճարել որպես աշխատակցի անցյալ ծառայության արդյունք և կարող է արժանահավատորեն գնահատել պարտականությունը:

(ե) Հարկում

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված հոդվածներին:

(i) Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ հարկը հարկի այն գումարն է, որն ակնկալվում է վճարել կամ ստանալ տարվա հարկվող եկամտի կամ վնասի գծով՝ կիրառելով հարկի այն դրույքաչափերը, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և ներառում է նախորդ տարիների համար վճարման ենթակա հարկի գծով ճշգրտումները: Վճարման կամ ստացման ենթակա ընթացիկ հարկի գումարն իրենից ներկայացնում է վճարման կամ ստացման ենթակա հարկի գումարի լավագույն գնահատականը, որն արտացոլում է շահութահարկի հետ կապված անորոշությունը՝ վերջինիս ամփայտության դեպքում:

(ii) Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլվելու նպատակով որոշվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերությունների համար: Հետաձգված հարկ չի ճանաչվում այն ժամանակավոր տարբերությունների համար, որոնք առաջանում են ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման պահին՝ բիզնեսի միավորում չհանդիսացող գործարքի արդյունքում և գործարքի ամսաթվի դրությամբ չեն ազդում ո՛չ հաշվապահական և ո՛չ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա և չեն առաջացնում հավասար գումարով հարկվող և նվազեցվող տարբերություններ:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ ճանաչվում են չօգտագործված հարկային վնասների, չօգտագործված հարկային զեղչերի և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով այն չափով, որով հավանական է, որ Ընկերությունն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց դրանք կարող են օգտագործվել: Ապագա հարկվող շահույթը որոշվում է հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների մարումից առաջացող գումարի հիման վրա: Եթե հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գումարը բավարար չէ հետաձգված հարկային ակտիվն ամբողջությամբ ճանաչելու համար, դիտարկվում է գոյություն ունեցող ժամանակավոր տարբերությունների մարումներով ճշգրտված ապագա հարկվող շահույթը: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ համապատասխան հարկային օգուտը կիրացվի: Այդ նվազեցումները վերականգնվում են, եթե մեծանում է ապագա հարկվող շահույթ ստանալու հավանականությունը:

Չճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվները վերագնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և ճանաչվում են այն չափով, որով հավանական է, որ Ընկերությունն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող է դրանք օգտագործվել:

Հետաձգված հարկի չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կառաջանան կախված այն եղանակից, որով Ընկերությունը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

Ընթացիկ և հետաձգված հարկի գումարը որոշելիս՝ Ընկերությունը հաշվի է առնում անորոշ հարկային դիրքերի ազդեցությունը և լրացուցիչ հարկերի, տուգանքների և վճարումների ուշացման համար տոկոսների վճարման հնարավորությունը: Ընկերությունը գտնում է, որ հարկային պարտավորությունների գծով հաշվեգրումները բավարար են բոլոր չստուգված հարկային տարիների համար՝ հիմք ընդունելով բազմաթիվ գործոնների իր գնահատականը՝ այդ թվում հարկային օրենսդրության մեկնաբանությունները և նախկին տարիների փորձը: Այս գնահատականը հիմնված է գնահատումների և ենթադրությունների վրա և կարող է ներառել մի շարք դատողություններ ապագա իրադարձությունների վերաբերյալ: Կարող է ի հայտ գալ նոր տեղեկատվություն, որի հիման վրա Ընկերությանը կարող է փոխել իր դիրքորոշումը գոյություն ունեցող հարկային պարտավորությունների բավարար լինելու մասին: Հարկային պարտավորությունների նման փոփոխություններն ազդեցություն կունենան հարկի գծով ծախսի վրա այն ժամանակաշրջանում, որում կատարվել է այդ գնահատումը:

(գ) Պաշարներ

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով: Պաշարների ինքնարժեքը որոշվում է «առաջինը մուտք՝ առաջինը ելք» սկզբունքով և ներառում է պաշարների ձեռքբերման, արտադրության կամ վերամշակման ծախսումները և պաշարները ներկայիս վայր և առկա վիճակի բերելու հետ կապված բոլոր այլ ծախսումները: Արտադրված պաշարների և անավարտ արտադրանքի դեպքում, սկզբնական արժեքը ներառում է արտադրական վերադիր ծախսումների համապատասխան մասը՝ հիմք ընդունելով արտադրական նորմատիվային հզորությունը:

(Է) Հիմնական միջոցներ

(i) Ճանաչում և չափում

Հիմնական միջոցների միավորների սկզբնական ճանաչումն իրականացվում է սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և կուտակված արժեզրկումից կորուստները:

Եթե հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետ ունեցող նշանակալի բաղկացուցիչներից, այդ բաղկացուցիչները հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ (խոշոր բաղկացուցիչներ):

Հիմնական միջոցի միավորի օտարումից ստացված օգուտը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

(ii) Հետագա ծախսումներ

Հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն դեպքում, երբ հավանական է, որ Ընկերություն կհոսեն այդ ծախսումների հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները:

(iii) Մաշվածություն

Հիմնական միջոցների միավորների մաշվածության հաշվարկը սկսվում է դրանց տեղադրման և շահագործման հանձնելու պահից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններիս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա՝ հանած դրա գնահատված մնացորդային արժեքը:

Մաշվածությունը որպես կանոն ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցների միավորի յուրաքանչյուր մասի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում, քանի որ այս մեթոդն առավել ճշգրիտ է արտացոլում ակտիվի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտների օգտագործման մոդելը:

Ստորև ներկայացված են հիմնական միջոցների խոշոր բաղկացուցիչների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետներն ընթացիկ և համադրելի ժամանակաշրջանների համար.

– Մեքենաներ և սարքավորումներ, ավտոմեքենաներ	5-8 տարի
– Տնտեսական գույք, գործիքներ և այլ հիմնական միջոցներ	8 տարի
– Վարձակալված գույքի բարելավումներ	20 տարի

Մաշվածության հաշվարկի մեթոդները, օգտակար ծառայության ժամկետները և մնացորդային արժեքները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և անհրաժեշտության դեպքում՝ ճշգրտվում:

(ը) Վարձակալություն

Պայմանագրի սկզբում Ընկերությունը գնահատում է, արդյոք պայմանագիրը հանդիսանում է վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալություն: Պայմանագիրը հանդիսանում է վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալություն, եթե այդ պայմանագրով հատուցման դիմաց՝ որպես փոխանակում որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում փոխանցվում է որոշակիացված ակտիվի օգտագործման հսկողության իրավունքը:

(i) Ընկերությունը՝ որպես վարձակալ

Ընկերությունը ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ներառում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական գումարը՝ ճշգրտված վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին կամ դրանից առաջ կատարված վարձավճարների մասով, գումարած կրած սկզբնավորման ցանկացած ուղղակի ծախսումները և հիմքում ընկած ակտիվի ապատեղակայման և քանդման կամ վերջինիս վերականգնման կամ դրա զբաղեցրած տեղանքի վերականգնման գնահատված ծախսումները՝ հանած ստացված ցանկացած վարձակալության խրախուսումները:

Հետագայում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային հիմունքով՝ վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև ժամկետի ավարտը, եթե վարձակալությամբ Ընկերությանը չի փոխանցվում հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության իրավունքը վարձակալության ժամկետի ավարտին, կամ եթե ակտիվի օգտագործման իրավունքի արժեքը չի արտացոլում, որ Ընկերությունը կիրառործի գնման օպցիոնը: Այդ դեպքում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկվում է հիմքում ընկած ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում, որը որոշվում է նույն հիմունքով, որը կիրառվում է հիմնական միջոցների համար: Բացի այդ, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը պարբերաբար նվազեցվում է արժեզրկումից կորուստների չափով, վերջիններիս առկայության դեպքում, և ճշգրտվում է վարձակալության գծով պարտավորության որոշ վերաչափումների մասով:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է այն վարձավճարների ներկա արժեքով, որոնք չեն վճարվել մեկնարկի ամսաթվին՝ զեղչված վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքով, կամ Ընկերության լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքով, եթե այդ դրույքը չի կարելի հեշտությամբ որոշել: Որպես կանոն, Ընկերությունը որպես զեղչման դրույք կիրառում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Ընկերությունը որոշում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը, հիմք ընդունելով տարբեր արտաքին ֆինանսական աղբյուրներից ստացված տոկոսադրույքները, և կատարում է որոշ ճշգրտումներ արտացոլելու համար վարձակալության պայմանները և վարձակալված ակտիվի տեսակը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվում են հետևյալ վարձավճարները.

- հաստատուն վճարումները, ներառյալ՝ ըստ էության հաստատուն վճարումները,
- վարձակալության փոփոխուն վճարումները, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, և որոնք սկզբնապես չափվել են՝ կիրառելով մեկնարկի ամսաթվին գործող ինդեքսը կամ դրույքը,
- գումարները, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և
- գնման օպցիոնի իրագործման գինը, եթե Ընկերությունը խելամտորեն համոզված է, որ կիրառործի այդ օպցիոնը, վարձավճարներն օպցիոնով նախատեսված նորացման ժամանակաշրջանի համար, եթե Ընկերությունը խելամտորեն համոզված է, որ կիրառործի այդ երկարաձգման օպցիոնը, ինչպես նաև վարձակալությունը դադարեցնելու հետ կապված տուգանքները, եթե Ընկերությունը խելամտորեն համոզված է, որ վաղաժամ չի դադարեցնի վարձակալությունը:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը չափվում է ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Այն վերաչափվում է, եթե առկա է ապագա վարձավճարների փոփոխություն՝ որպես ինդեքսի կամ դրույքի փոփոխության արդյունք, առկա է մնացորդային արժեքի երաշխիքի շրջանակներում վճարման ենթակա գումարների Ընկերության գնահատականի փոփոխություն, եթե Ընկերությունը փոխում է գնման, երկարաձգման կամ դադարեցման օպցիոնն իրագործելու իր գնահատականը կամ եթե առկա է վերանայված ըստ էության հաստատուն վարձավճար:

Եթե վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է այս եղանակով, կատարվում է համապատասխան ճշգրտում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի գծով, կամ գրանցվում է շահույթում կամ վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև զրո:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները, որոնք չեն համապատասխանում ներդրումային գույքի սահմանմանը, Ընկերությունը ներկայացնում է հիմնական միջոցների կազմում, իսկ վարձակալության գծով պարտավորությունները՝ առանձին՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Ընկերությունը որոշել է չճանաչել օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ և վարձակալության գծով պարտավորություններ փոքրարժեք ակտիվների և կարճաժամկետ վարձակալությունների, այդ թվում՝ փոխադրամիջոցների վարձակալության համար: Այդ վարձակալությունների հետ կապված վարձավճարներն Ընկերությունը ճանաչում է գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում:

(թ) Ֆինանսական գործիքներ

(i) Ճանաչում և սկզբնական չափում

Առևտրային դեբիտորական պարտքերը սկզբնապես ճանաչվում են սկզբնավորման ժամանակ: Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են, երբ Ընկերությունը դառնում է գործիքի պայմանագրի կողմ:

Ֆինանսական ակտիվը (եթե այն առևտրային դեբիտորական պարտք չէ, որը չի պարունակում նշանակալի ֆինանսավորման բաղադրիչ) կամ ֆինանսական պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է իրական արժեքով՝ գումարած, շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող հոդվածի դեպքում, գործարքի գծով այն ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը: Նշանակալի ֆինանսավորման բաղադրիչ չպարունակող առևտրային դեբիտորական պարտքը սկզբնապես չափվում է գործարքի գնով:

(ii) Դասակարգում և հետագա չափում

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը դասակարգում է որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող՝ պարտքային ներդրումների համար, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող՝ բաժնային ներդրումների համար կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Ընկերությունը փոխում է ակտիվների կառավարման իր բիզնես մոդելը, որի դեպքում փոփոխության ազդեցությունը կրող բոլոր ֆինանսական ակտիվները վերադասակարգվում են բիզնես մոդելի փոփոխությանը հաջորդող առաջին հաշվետու ժամանակաշրջանի առաջին օրը:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է պահել ակտիվները պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելու համար և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով տոկոսների վճարումներ են:

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները, որոնք դասակարգված չեն որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող, ինչպես ներկայացված է վերը, չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: Այս ակտիվները ներառում են բոլոր ածանցյալ ֆինանսական ակտիվները: Սկզբնական ճանաչման պահին Ընկերությունը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որն այլապես բավարարում է ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվելու պահանջները, որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, եթե դա թույլ կտա վերացնել կամ էականորեն նվազեցնել հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը հակառակ դեպքում կառաջանա:

Ֆինանսական ակտիվներ. բիզնես մոդելի գնահատում

Ընկերությունը պորտֆելի մակարդակով գնահատում է բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանի որ այդ գնահատումը լավագույնս արտացոլում է, թե ինչպես է գործունեությունը կառավարվում և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը տրամադրվում ղեկավարությանը: Դիտարկվող տեղեկատվությունը ներառում է.

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը և նպատակները և այդ քաղաքականության գործնական կիրառումը: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարության նպատակն է ապահովել պայմանագրով նախատեսված տոկոսային եկամտի ստացումը,

տոկոսային եկամտաբերության որոշակի մակարդակը, համապատասխանեցնել ֆինանսական ակտիվների ժամկետներն այն պարտավորությունների ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են տվյալ ակտիվներով կամ դրամական միջոցների ակնկալվող արտահոսքին կամ իրացնել դրամական հոսքերն ակտիվների վաճառքի միջոցով:

- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի կատարողականը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը հաղորդվում Ընկերության ղեկավարությանը:
- ռիսկերը, որոնք ազդում են բիզնես մոդելի վրա (և այդ բիզնես մոդելում պահվող ֆինանսական ակտիվների վրա) և ինչպես են այդ ռիսկերը կառավարվում:
- ինչպես են վարձատրվում բիզնեսը կառավարող մենեջերները (օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը հիմնված է կառավարվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի, թե՛ հավաքագրված դրամական հոսքերի վրա):
- նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և ապագա վաճառքների հետ կապված ակնկալիքները:

Ֆինանսական ակտիվների փոխանցումը երրորդ կողմերին այնպիսի գործարքներում, որոնք չեն բավարարում ապահանջման պայմանները, չի դիտարկվում որպես վաճառք այս նպատակի համար, և Ընկերությունը շարունակում է ճանաչել այդ ակտիվները:

Ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են առևտրական նպատակների համար կամ կառավարվում են և որոնց ստեղծած արդյունքը գնահատվում է իրական արժեքի հիմունքով, չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Ֆինանսական ակտիվներ. գնահատում, արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ

Այդ գնահատման նպատակների համար «մայր գումարը» սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեք սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» բաղկացած է փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխառվողական հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի և ծախսերի (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկի և վարչական ծախսերի) համար փոխհատուցումից, ինչպես նաև շահույթի մարժայից:

Գնահատելիս, արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ, Ընկերությունը դիտարկում է գործիքի պայմանագրային պայմանները: Այս դեպքում գնահատվում է, արդյոք ֆինանսական ակտիվը պարունակում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է այնպես փոխել պայմանագրային դրամական հոսքերի ժամկետները կամ գումարը, որ ֆինանսական ակտիվը չբավարարի այդ պայմանը: Այդ գնահատումն իրականացնելիս Ընկերությունը դիտարկում է հետևյալը.

- պայմանական դեպքերը, որոնք կարող են փոխել դրամական հոսքերի գումարը կամ ժամկետները,
- պայմանները, որոնք կարող են ճշգրտել պայմանագրային արժեկտրոնային տոկոսադրույքը, այդ թվում՝ փոփոխական տոկոսադրույքի պայմանները,
- վաղաժամ մարման և ժամկետի երկարաձգման պայմանները,
- պայմանները, որոնք սահմանափակում են Ընկերության պահանջը որոշակի ակտիվներից առաջացող դրամական հոսքերով (օրինակ՝ առանց ռեգրեսի իրավունքի ֆինանսական ակտիվ):

Վաղաժամ մարման պայմանը համապատասխանում է միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարում հանդիսանալու չափանիշին, եթե վաղաժամարման գումարն ըստ էության իրենից ներկայացնում է մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով տոկոսների չվճարված գումարները, որոնք կարող են ներառել պայմանագրի վաղաժամ դադարեցման համար ողջամիտ փոխհատուցումը: Բացի այդ, պայմանագրի անվանական արժեքի նկատմամբ գեղչով կամ հավելագնով ձեռքբերված ֆինանսական ակտիվի համար վաղաժամ մարումը թույլատրող կամ պահանջող պայմանն այն գումարով, որն ըստ էության իրենից ներկայացնում է պայմանագրային անվանական արժեքը գումարած հաշվեգրված (սակայն չվճարված) պայմանագրային տոկոսը (որը կարող է ներառել լրացուցիչ ողջամիտ փոխհատուցումը պայմանագրի վաղաժամ դադարեցման համար), դիտարկվում է որպես նշված չափանիշին համապատասխանող, եթե վաղաժամ մարման հատկանիշի իրական արժեքն աննշան է սկզբնական ճանաչման պահին:

Ֆինանսական ակտիվներ, հետագա չափում, օգուտներ և կորուստներ

Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	Այս ակտիվները հետագայում չափվում են իրական արժեքով: Չուտ օգուտները և կորուստները, այդ թվում՝ տոկոսները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	Այս ակտիվները հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ամորտիզացված արժեքը նվազեցվում է արժեզրկումից կորուստների չափով: Տոկոսային եկամուտը, փոխարժեքային տարբերություններից առաջացող օգուտը և կորուստը և արժեզրկումը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: Ապաճանաչումից առաջացող օգուտը կամ կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Ֆինանսական պարտավորություններ, դասակարգում, հետագա չափում, օգուտներ և կորուստներ

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող: Ֆինանսական պարտավորությունը դասակարգում է որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, եթե այն դասվում է առևտրական նպատակներով պահվող գործիքների դասին, հանդիսանում է ածանցյալ գործիք կամ նախորդված է որպես այդպիսին սկզբնական ճանաչման պահին: Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են իրական արժեքով, իսկ դրանց գծով գուտ օգուտը և կորուստները, ներառյալ տոկոսային ծախսը, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: Այլ ֆինանսական պարտավորությունները հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Տոկոսային ծախսը և փոխարժեքային տարբերություններից առաջացող օգուտը և կորուստը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: Ապաճանաչումից առաջացող ցանկացած օգուտը կամ կորուստը նույնպես ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

(iii) Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Ընկերությունն իրականացնում է գործարքներ, որոնց շրջանակում փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված կամ բոլոր, կամ, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում:

(iv) Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են և ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում է գուտ գումարն միայն այն դեպքում, երբ Ընկերությունը տվյալ պահին ունի գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և մտադիր է կամ հաշվարկն իրականացնել գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

(d) Կանոնադրական կապիտալ

Կանոնադրական կապիտալի սեփականատերերն իրավունք ունեն ստանալ ժամանակ առ ժամանակ հայտարարվող շահաբաժինները: Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն՝ Ընկերության բաշխման ենթակա պահուստները սահմանափակվում են Ընկերության ՖՀՄՍ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների համաձայն պատրաստված ֆինանսական հաշվետվություններում գրանցված չբաշխված շահույթի մնացորդով:

Ընկերության բաժնետոմսերը ենթակա են հետգնման մասնակցի ցանկությամբ՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն: Ընկերությունը պարտավոր է դուրս եկող մասնակցին կանխիկ դրամով վճարել դուրս գալու տարվա արդյունքներով Ընկերության գուտ ակտիվների նրա բաժնեմասը, կամ, մասնակցի համաձայնությամբ, վճարումը կատարել ակտիվների ոչ դրամային փոխանցման միջոցով:

ՀՀՄՄ 32 «Ֆինանսական գործիքներ. ներկայացումը» համաձայն՝ մասնակիցներին վերագրվող գուտակտիվները դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջաններում, քանի որ դեկլարությունը գտնում է, որ Ընկերության վերադարձնելի ֆինանսական գործիքները բավարարում են սեփական կապիտալում վերադարձնելի գործիքները ներկայացնելու ՀՀՄՄ 32-ի պահանջները:

(h) Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Ընկերությունը՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, ներկա պահին ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն, որը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Պահուստները որոշվում են զեղչելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերը զեղչման մինչև հարկումը դրույքով, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումները և այդ պարտավորությանը հատուկ ռիսկերը: Չեղչի ծախսագրումը ճանաչվում է որպես ֆինանսական ծախս:

(i) Երաշխիքներ

Երաշխիքների գծով պահուստը ճանաչվում է այն պահին, երբ վաճառվում են համապատասխան ապրանքները կամ մատուցվում են ծառայությունները: Պահուստը հիմնվում է երաշխիքների գծով նախորդ ժամանակաշրջանների տվյալների վրա՝ կշռելով բոլոր հնարավոր արդյունքները դրանց համապատասխան հավանականությամբ:

(l) Արժեզրկում

(i) Ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ

Ընկերությունը ճանաչում է կորստի պահուստ ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներից ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով:

Ընկերությունը կորստի պահուստը չափում է ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարով: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի և պայմանագրի գծով ակտիվների գծով կորստի պահուստը միշտ չափվում է ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարով:

Երբ Ընկերությունը որոշում է, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի գծով պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր և երբ գնահատում է ակնկալվող պարտքային կորուստները, այն դիտարկում է ողջամիտ և հիմնավորված տեղեկատվությունը, որը տեղին է և հասանելի առանց անհարկի ծախսումների կամ ջանքերի: Գնահատումը ներառում է քանակական և որակական տվյալները, ինչպես նաև Ընկերության անցյալ ժամանակաշրջանների փորձի և պարտքի հիմնավորված գնահատման վրա հիմնված վերլուծությունը և ներառում է ապագայամետ տեղեկատվությունը:

Ընկերությունը ենթադրում է, որ տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի գծով պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ, եթե այն ավելի քան 30 օր ժամկետանց է:

Ընկերությունը համարում է, որ ֆինանսական ակտիվի գծով տեղի է ունեցել պարտագանցում, եթե՝

- հավանական չէ, որ փոխառուն ամբողջությամբ կկատարի պարտքի հետ կապված իր պարտականություններն Ընկերության նկատմամբ, եթե Ընկերությունը չձեռնարկի այնպիսի գործողություններ, ինչպիսին գրավի իրացումն է (վերջինիս առկայության դեպքում), կամ
- ֆինանսական ակտիվն ավելի քան 90 օր ժամկետանց է:

Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներն այն ակնկալվող պարտքային կորուստներն են, որոնք առաջանում են բոլոր հնարավոր պարտագանցման դեպքերից ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի ընթացքում: Առավելագույն ժամկետը, որը դիտարկվում է ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս, պայմանագրի առավելագույն ժամկետն է, որի ընթացքում կազմակերպությունը ենթարկված է պարտքային ռիսկին:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են պարտքային կորուստների հավանականությամբ կշռված պարտքային կորուստների գնահատականը: Պարտքային կորուստները չափվում են որպես բոլոր դրամական պակասուրդների ներկա արժեք (պայմանագրին համապատասխան Ընկերությանը հասանելիք դրամական հոսքերի և Ընկերության կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերությունը):

Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունը գնահատում է ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները պարտքային առումով արժեզրկված լինելու տեսանկյունից: Ֆինանսական ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված է, երբ տեղի են ունեցել մեկ կամ մի քանի դեպքեր, որոնք բացասական ազդեցություն ունեն այդ ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական հոսքերի վրա:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով կորստի պահուստը նվազեցվում է այդ ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից:

Դուրսգրում

Ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը դուրս է գրվում, երբ Ընկերությունը չունի ֆինանսական ակտիվն ամբողջությամբ կամ դրա մի մասը փոխհատուցելու հիմնավոր ակնկալիք: Իր հաճախորդների համար Ընկերությունը կիրառում է համախառն հաշվեկշռային արժեքը դուրս գրելու քաղաքականություն ֆինանսական ակտիվի ավելի քան 360 օր ժամկետանց լինելու դեպքում՝ հիմք ընդունելով նմանատիպ ակտիվների գծով գումարների փոխհատուցման անցյալ ժամանակաշրջանների փորձը: Ընկերությունը չի ակնկալում դուրսգրված գումարների էական փոխհատուցում: Այնուամենայնիվ, դուրսգրված ֆինանսական ակտիվները կարող են դեռևս հանդիսանալ կատարողական գործողությունների առարկա՝ հասանելի գումարների փոխհատուցման հետ կապված Ընկերության ընթացակարգերի հետ համապատասխանությունն ապահովելու համար:

Ոչ ֆինանսական ակտիվներ

Ընկերության ոչ ֆինանսական ակտիվների և պաշարների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝ որոշելու համար, արդյոք առկա է որևէ հայտանիշ, ըստ որի ակտիվը կարող է արժեզրկված համարվել: Այդպիսի հայտանիշի առկայության դեպքում գնահատվում են ակտիվի փոխհատուցվող գումարը:

26. Դեռևս չկիրառվող նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Մի շարք նոր ստանդարտներ գործում են 2025թ. հունվարի 1-ին կամ հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, և թույլատրվում է այդ ստանդարտների վաղաժամ կիրառումը: Այնուամենայնիվ, այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս Ընկերությունը ժամկետից շուտ չի կիրառել նոր կամ փոփոխված ստանդարտները:

(ա) **ՖՀՄՍ 18 «Տեղեկատվության ներկայացում և բացահայտում ֆինանսական հաշվետվություններում»**

ՖՀՄՍ 18-ը կփոխարինի ՀՀՄՍ 1 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» և կկիրառվի 2027թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Նոր ստանդարտը ներկայացնում է հետևյալ հիմնական նոր պահանջները.

- Կազմակերպություններից պահանջվում է շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում բոլոր եկամուտները և ծախսերը դասակարգել ըստ հինգ դասերի՝ գործառնական, ներդրումային, ֆինանսավորման, ընդհատված գործառնություններ և շահութահարկ: Կազմակերպություններից նաև պահանջվում է ներկայացնել նոր սահմանված գործառնական շահույթի ենթագումարը: Կազմակերպության գուտ շահույթը չի փոխվում:
- Դեկավարության կողմից սահմանված կատարողականի չափորոշիչները բացահայտվում են ֆինանսական հաշվետվություններին կից մեկ ծանոթագրությունում:
- Տրամադրվում է ընդլայնված ուղեցույց ֆինանսական հաշվետվություններում տեղեկատվությունը խմբավորելու վերաբերյալ:

Բացի այդ բոլոր կազմակերպություններից պահանջվում է օգտագործել գործառնական շահույթի ենթագումարը որպես մեկնարկային կետ դրամական հոսքերի մասին հաշվետվության համար՝ անուղղակի մեթոդով գործառնական գործունեության դրամական հոսքերը ներկայացնելիս:

Ներկայումս Ընկերությունը գնահատում է նոր ստանդարտի ազդեցությունը, մասնավորապես, շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվության, դրամական հոսքերի մասին հաշվետվության կառուցվածքի և դեկավարության կողմից սահմանված կատարողականի չափորոշիչների համար պահանջվող լրացուցիչ բացահայտումների հետ կապված: Ընկերությունը նաև գնահատում է ազդեցությունը ֆինանսական հաշվետվություններում տեղեկատվության խմբավորման վրա, այդ թվում՝ այն հոդվածների համար, որոնք ներկայումս նշվում են որպես «այլ»:

(բ) **Այլ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներ**

Ստորև ներկայացված նոր և փոփոխված ստանդարտներն ըստ ակնկալիքների նշանակալի ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- Բնական աղբյուրներից ստացվող էլեկտրաէներգիայի առուվաճառքի պայմանագրեր (ՖՀՄՍ 9-ի և ՖՀՄՍ 7-ի փոփոխություններ)
- Ֆինանսական գործիքների դասակարգում և չափում (ՖՀՄՍ 9-ի և ՖՀՄՍ 7-ի փոփոխություններ)

Ֆինանսական հաշվետվություններ և Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

«ԻԿՕ Մաշիների» ՍՊԸ

31 դեկտեմբերի 2024թ.

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	6
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	7
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	9
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	10
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	12

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

Grant Thornton CJSC
Yerevan Plaza Business Center
9 Grigor Lusavorich Street
Yerevan 0015
Republic of Armenia

T +374 10 50 09 64/61

Գրանթ Թորնթոն ՓԲԸ
Երևան Պլազա բիզնես
կենտրոն
ՀՀ, ք. Երևան 0015
Գրիգոր Լուսավորչի 9

Հեռ.՝ +374 10 50 09 64/61

«ԻԿՕ Մաշիների» ՍՊԸ-ի մասնակցին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «ԻԿՕ Մաշիների» ՍՊԸ-ի (Ընկերություն) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը, սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը և դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման էական քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով՝ կից ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են Ընկերության՝ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների ու դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված «Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի» (ՀԷՄՍԽ կանոնագրք) և էթիկայի համապատասխան պահանջների, որոնք կիրառելի են ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի նկատմամբ Հայաստանի Հանրապետությունում, և կատարել ենք էթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ նշված պահանջների և ՀԷՄՍԽ կանոնագրքի համաձայն: Համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության՝ անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության

հիմունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Ընկերությունը լուծարելու կամ Ընկերության գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձիք պատասխանատու են Ընկերության ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած կազմեցն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի լրումն՝

- Հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար ու համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության պատճառով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության չարաշահում:
- Ձեռք ենք բերում պատկերացում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե Ընկերության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:
- Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա, գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որը կարող է նշանակալի կասկած հարուցել Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևավորել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Ընկերությանը դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:
- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կահավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Արմեն Հովհաննիսյան

«Գրանթ Թորնթոն» ՓԲԸ-ի տնօրեն

Նարինե Աճեմյան, FCCA

Առաջադրանքի պատասխանատու

16 մայիսի 2025թ.

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	2024թ.	2023թ.
Հասույթ	5	10,129,986	9,432,664
Վաճառքի ինքնարժեք	6	(8,697,764)	(8,527,041)
Համախառն շահույթ		1,432,222	905,623
Այլ եկամուտ		29,744	105,853
Իրացման ծախսեր	7	(347,303)	(295,118)
Վարչական ծախսեր	8	(524,845)	(415,631)
Այլ ծախսեր	9	(95,744)	(1,280,821)
Գործառնական գործունեությունից արդյունք		494,074	(980,094)
Ֆինանսական եկամուտ		4,781	235
Ֆինանսական ծախսեր	10	(139,694)	(128,513)
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերությունից զուտ օգուտ (վնաս)	11	63,036	(107,336)
Արդյունք մինչև հարկերը		422,197	(1,215,708)
Շահութահարկի գծով (ծախս) փոխհատուցում	12	119,853	(45,776)
Տարվա շահույթ (վնաս)		542,051	(1,261,484)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք		542,051	(1,261,484)

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 12-ից մինչև 38-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ակտիվներ			
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	13	489,461	505,641
Ոչ նյութական ակտիվներ		1,955	-
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	16	85,983	15,499
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		577,399	521,140
Ընթացիկ ակտիվներ			
Պաշարներ	17	2,670,669	3,342,625
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	18	728,590	935,555
Տրամադրված փոխառություններ		12,000	-
Մնացորդներ բանկերում	19	605,598	46,397
Օգտագործման սահմանափակումով հաշիվների մնացորդներ	19	65,117	-
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		4,081,974	4,324,577
Ընդամենը ակտիվներ		4,659,373	4,845,717

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծանոթ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ			
Կապիտալ և պահուստներ	20		
Կանոնադրական կապիտալ		3,600	3,600
Կուտակված շահույթ		1,202,539	660,488
Ընդամենը սեփական կապիտալ		1,206,139	664,088
Պարտավորություններ			
Ոչ ընթացիկ			
Երկարաժամկետ վարկեր ֆինանսական կազմակերպություններից	21	351,785	1,216,386
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	14	39,531	63,848
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		391,316	1,280,234
Ընթացիկ			
Երկարաժամկետ վարկերի կարճաժամկետ մաս	21	476,398	399,498
Վարձակալության գծով պարտավորությունների կարճաժամկետ մաս	14	24,318	21,681
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	22	2,561,202	2,480,216
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		3,061,918	2,901,395
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		4,659,373	4,845,717

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են 2025թ. մայիսի 16-ին:

Հայկ Մարտիրոսյան
Գլխավոր տնօրեն

[Signature]

Գայանե Բարսեղյան
Գլխավոր հաշվապահ

[Signature]

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների
բաղկացուցիչ մասը կազմող 12-ից մինչև 38-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	Կանոնա- դրական կապիտալ	Կուտակված շահույթ	Ընդամենը
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ մնացորդ	3,600	1,921,972	1,925,572
Տարվա վնաս	-	(1,261,484)	(1,261,484)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	(1,261,484)	(1,261,484)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,600	660,488	664,088
Տարվա շահույթ	-	542,051	542,051
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	542,051	542,051
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,600	1,202,539	1,206,139

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 12-ից մինչև 38-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար ՀՀ դրամ

	2024թ.	2023թ.
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Տարվա շահույթ (վնաս)	542,051	(1,261,484)
Ճշգրտումներ՝		
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	97,314	144,444
Հիմնական միջոցների օտարումից օգուտ	(5,223)	(6,908)
Հիմնական միջոցների և պաշարների արժեզրկում	-	1,222,519
Ֆինանսական ծախս	139,694	128,513
Ֆինանսական եկամուտ	(4,781)	(235)
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	(119,853)	45,776
Փոխարժեքային տարբերությունից (օգուտ) վնաս	(63,036)	107,336
Գործառնական շահույթ նախքան շրջանառու կապիտալի փոփոխությունները	586,166	379,961
Պաշարների փոփոխություն	697,910	(435,678)
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի փոփոխություն	207,033	(49,044)
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի փոփոխություն	337,342	(140,675)
Օգտագործման սահմանափակումով հաշիվների մնացորդների փոփոխություն	(65,117)	-
Գործառնական գործունեությունից ստացված (գործունեության համար օգտագործված) դրամական միջոցներ	1,763,334	(245,436)
Վճարված շահութահարկ	49,369	(64,086)
Տոկոսային եկամտից մուտք բանկային հաշիվների վրա	4,781	235
Վճարված տոկոսներ	(140,224)	(119,538)
Գործառնական գործունեությունից ստացված (գործունեության համար օգտագործված) զուտ դրամական միջոցներ	1,677,260	(428,825)

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն (շարունակություն)

Հազար ՀՀ դրամ

	2024թ.	2023թ.
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում	(119,049)	(64,947)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր	15,229	52,500
Փոխառությունների տրամադրում	(12,000)	-
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ	(115,820)	(12,447)
Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Բանկային վարկերից մուտքեր	1,300,198	2,068,808
Բանկային վարկերի մարում	(2,037,085)	(1,551,616)
Վարձակալության գծով պարտավորությունների մարում	(21,680)	(28,013)
Շահաբաժինների վճարում	(246,750)	(116,438)
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված (գործունեության համար օգտագործված) զուտ դրամական միջոցներ	(1,005,317)	372,741
Բանկերում մնացորդների զուտ աճ (նվազում)	556,123	(68,766)
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա	3,078	1,643
Մնացորդներ բանկերում տարվա սկզբում	46,397	113,285
Մնացորդներ բանկերում տարվա վերջում	605,598	46,397

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 12-ից մինչև 38-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

«ԻԿՕ Մաշիների» ՍՊԸ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված
հազար հայկական (ՀՀ) դրամով)

1 Գործառնությունների բնույթը

«ԻԿՕ Մաշինների» ՍՊԸ-ն (Ընկերություն) մասնագիտացված է ճանապարհաշինարարական, հանքարդյունաբերական տեխնիկայի և ճանկավոր բեռնիչների վաճառքի և սպասարկման մեջ:

2 Ընդհանուր տեղեկատվություն, ՖՀՄՍ-ներին համապատասխանության հավաստում և անընդհատության ենթադրություն

«ԻԿՕ Մաշինների» ՍՊԸ-ն գրանցվել է 2012թ. հունվարի 23-ին Հայաստանի Հանրապետության իրավաբանական անձանց գրանցման պետական ռեգիստրի կողմից: 2013թ. ապրիլի 1-ից Ընկերությունը դարձել է «Կոմացու ԱՊՀ» ԲԲԸ-ի պաշտոնական ներկայացուցիչը Հայաստանի Հանրապետությունում:

Ընկերության միակ մասնակիցն է «ԻԿՕ Հոլդինգ» ԳՄԲԽ-ն:

Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան, Մասիսի նրբանցք 3, փոստային ինդեքս 0061:

Ընկերության աշխատակիցների միջին թվաքանակը 2024թ. կազմել է 60 մարդ (2023թ.՝ 50 մարդ):

Համապատասխանություն և անընդհատություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (<<ՀՄՍԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված ֆինանսական հաշվետվությունների մեկնաբանությունների միջազգային կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՄԿ):

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են անընդհատության հիմունքներով, քանի որ ղեկավարությունը կարծում է, որ Ընկերությունն ունի համապատասխան ռեսուրսներ տեսանելի ապագայում անընդհատ գործունեություն իրականացնելու համար: Այս գնահատումը կատարելիս ղեկավարությունը հաշվի է առել տեղեկատվության լայն շրջանակ, ներառյալ շահութաբերության կանխատեսումը, ֆինանսավորման կարիքները: Գնահատումը ներառում է նաև ողջամտորեն հնարավոր անկումային տնտեսական սցենարների և դրանց հնարավոր ազդեցությունների դիտարկումը Ընկերության շահութաբերության, կապիտալի և իրացվելիության վրա:

Գործարար միջավայր

Հայաստանի գործարար միջավայրը բախվում է մարտահրավերների՝ կապված աշխարհաքաղաքական լարվածության, մասնավորապես՝ Ադրբեջանի կողմից շարունակվող ագրեսիայի և տարածաշրջանային անկայունության հետ: Ուկրաինայի պատերազմն էլ ավելի է բարդացրել իրավիճակը՝ առաջացնելով առևտրի խափանումներ, Ռուսաստանի դեմ պատժամիջոցներ և համաշխարհային գնաճ: Հայաստանի կախվածությունը Ռուսաստանից թուլացել է՝ ազդելով առևտրի, դրամական փոխանցումների և անվտանգության երաշխիքների վրա՝ դրդելով Հայաստանին դիվերսիֆիկացնել իր տնտեսական հարաբերությունները, թեև դա էլ իր ռիսկերն է պարունակում:

ՀՀ ԿԲ-ն Հայաստանի կառավարության հետ համատեղ կարողացավ զսպել գնաճը, սակայն դա դժվարություններ ստեղծեց արտահանողների և արտարժույթային պարտավորություններ ունեցող ձեռնարկությունների համար: Համաշխարհային գնաճը և էներգայի աճող գները ճնշում են գործադրում Հայաստանի տնտեսության վրա՝ հատկապես ներմուծումից կախվածության պատճառով:

Չնայած այս մարտահրավերներին՝ ձեռնարկությունները դիվերսիֆիկացնում են մատակարարման շղթաները և ուսումնասիրում նոր շուկաներ, իսկ կառավարության բարեփոխումների ջանքերը երկարաժամկետ կայունության ուղի են ապահովում: Այնուամենայնիվ, Հայաստանի հաջողությունը կախված կլինի այդ ռիսկերը արդյունավետորեն կառավարելու կարողությունից:

Տվյալ ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Ընկերության գործունեության վրա՝ Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ընկերության ղեկավարությունը շարունակաբար վերլուծում է տնտեսական իրավիճակը ներկա միջավայրում: Ապագա տնտեսական և քաղաքական իրավիճակը և վերջիններիս ազդեցությունը Ընկերության գործունեության վրա կարող են տարբերվել Ընկերության ղեկավարության ներկա սպասումներից:

3 Նոր և վերանայված ստանդարտներ կամ մեկնաբանություններ

3.1 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ ընդունված նոր ստանդարտներ

Ընթացիկ տարում Ընկերությունն ընդունել է իր գործունեության համար կիրառելի և 2024թ. հունվարի 1-ից սկսվող ժամանակաշրջանների համար ուժի մեջ մտած բոլոր նոր և վերանայված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (<<ՄՍՀ>) և ՀՀՄՍՀ-ի Մեկնաբանման կոմիտեի (ՄԿ) կողմից:

Ներքոհիշյալ նոր ստանդարտներն ու փոփոխությունները, որոնք առաջին անգամ կիրառվել են 2024թ., էական ազդեցություն չեն ունեցել Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- «Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ և կովենանտով ոչ ընթացիկ պարտավորություններ» (<<ՄՍ 1 փոփոխություններ>),
- «Վարձակալության գծով պարտավորությունը վաճառք և հեփադարձ վարձակալությամբ գործարքներում» (<<ՄՍ 16 փոփոխություններ>),
- «Մատակարարման շղթայի ֆինանսավորման մեխանիզմներ» (<<ՄՍ 7 և <<ՄՍ 7 փոփոխություններ>):

3.2 Ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, որոնք դեռևս չեն գործում և նախօրոք չեն ներդրվել Ընկերության կողմից

Այս ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթվի դրությամբ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (<<ՄՍՀ>) կողմից թողարկվել են որոշակի նոր ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, որոնք սակայն դեռևս չեն գործում և նախօրոք չեն ներդրվել Ընկերության կողմից:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ բոլոր կիրառելի հրապարակումները կներդրվեն Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում՝ սկսած հրապարակման ուժի մեջ մտնելու ամսաթվին հաջորդող առաջին իսկ ժամանակաշրջանից:

Ղեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխություններն էական ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և ներկայացված են ստորև.

- «Փոխանակելիության բացակայություն» (<<ՄՍ 21 փոփոխություն>)
- «Ֆինանսական գործիքների դասակարգում և չափում» (<<ՄՍ 9 և <<ՄՍ 7 փոփոխություններ>)
- <<ՄՍ 18 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում և բացահայտում»
- <<ՄՍ 19 «Դուրյոր ձեռնարկություններ առանց հանրային հաշվետվողականության. բացահայտումներ»:

4 Հաշվապահական հաշվառման էական քաղաքականություն

4.1 Պատրաստման հիմքերը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են հաշվեգրման սկզբունքով և սկզբնական արժեքի մեթոդով:

4.2 Կլիմային առնչվող հարցեր

Ընկերությունը և նրա հաճախորդները ապագայում կարող են բախվել կլիմայի հետ կապված զգալի ռիսկերի: Այս ռիսկերը ներառում են ֆինանսական կորստի սպառնալիքը և անբարենպաստ ոչ

Ֆինանսական ազդեցությունները, որոնք ներառում են կլիմայի փոփոխության քաղաքական, տնտեսական և բնապահպանական արձագանքները: Կլիմայական ռիսկերի հիմնական աղբյուրները սահմանվել են որպես ֆիզիկական և անցումային ռիսկեր:

Ֆիզիկական ռիսկերն առաջանում են եղանակային կտրուկ իրադարձությունների հետևանքով, ինչպիսիք են փոթորիկները, ջրհեղեղները և անտառային հրդեհները, ինչպես նաև կլիմայական պայմանների փոփոխումները փոփոխությունները, ինչպիսիք են կայուն բարձր ջերմաստիճանը, ջերմային ալիքները, և երաշտը:

Անցումային ռիսկերը կարող են առաջանալ զրոյական արտանետումներով տնտեսության անցնելու հետևանքով, ինչպիսիք են օրենքների և կանոնակարգերի փոփոխությունները, դատավարությունները, որոնք կապված են չեզոքացման կամ հարմարվելու ծախսողման հետ, և որոշակի ապրանքների, արտադրանքների և ծառայությունների առաջարկի և պահանջարկի փոփոխությունների հետևանքով՝ կապված սպառողների վարքագծի և ներդրողների պահանջարկի փոփոխության հետ:

Այս ռիսկերը ստանում են աճող կարգավորիչ, քաղաքական և հասարակական վերահսկողություն ինչպես երկրի ներսում, այնպես էլ միջազգային մակարդակով: Թեև որոշ ֆիզիկական ռիսկեր կարող են կանխատեսելի լինել, կան զգալի անորոշություններ դրանց դրսևորման չափի և ժամանակի վերաբերյալ: Անցումային ռիսկերի առումով անորոշությունը պահպանվում է առաջիկա կարգավորող և քաղաքական փոփոխությունների, սպառողների պահանջարկի և մատակարարման շղթաների փոփոխությունների հետ կապված: Ընկերությունը գիտակցում է հետագա ջանքերի անհրաժեշտությունը՝ կլիմայական գործոնները Ընկերության ռիսկերի կառավարման գնահատականներում և արձանագրություններում ամբողջությամբ ինտեգրելու գործում:

4.3 Արտարժույթ

Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (<< դրամ), որն էլ հանդիսանում է Ընկերության գործառնական արժույթը, քանի որ այն լավագույնս արտացոլում է Ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Ընկերության գործարքների տնտեսական բովանդակությունը:

Սույն Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով, քանի որ, ղեկավարության համոզմամբ, այս արժույթն առավել կիրառելի է Ընկերության Ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար: << դրամով ներկայացված ամբողջ Ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է միևնույն մոտակա հազար միավորը:

Արտարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Ընկերության համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի (<< ԿԲ) կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ << ԿԲ-ի կողմից հրապարակված փոխարժեքը:

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
<< դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	396.56	404.79
<< դրամ/1 Եվրո	413.89	447.90

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում:

4.4 Հասույթ

Հասույթը ձևավորվում է հիմնականում ճանապարհաշինարարական, հանքարդյունաբերական տեխնիկայի և ճանկավոր բեռնիչների վաճառքից և սպասարկման ծառայություններից:

Հասույթ պայմանագրերից

Ապրանքների վաճառքից հասույթ

Ապրանքի վաճառքից հասույթը ճանաչվում է ժամանակի մեջ որևէ պահի՝ ապրանքի սեփականության հետ կապված էական ռիսկերը և սեփականությունից ստացվող օգուտները հաճախորդին փոխանցելուց հետո:

Ծառայությունների մատուցումից հասույթ

Ընկերությունը մատուցում է հանքարդյունաբերական և շինարարական տեխնիկայի սպասարկման ծառայություններ:

Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթը ճանաչվում է կամ ժամանակի մեջ որևէ պահին կամ ժամանակի ընթացքում, երբ Ընկերությունը բավարարում է կատարման իր պարտականությունը՝ հաճախորդին փոխանցելով խոստացված ապրանքը կամ ծառայությունը:

Ընկերությունը ճանաչում է դեռևս չբավարարված կատարման պարտականությունների համար ստացված հատուցման դիմաց պայմանագրային պարտավորությունները և արտացոլում է այդ գումարները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես հաճախորդներից ստացված կանխավճարներ:

4.5 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը, որոնք ենթակա չեն վերադարձման, և ուղղակիորեն վերագրվող ծախսումներ: Երբ հիմնական միջոցների միավորը բաղկացած է տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, դրանք հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցի առանձին միավորներ:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից հասույթի և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Հիմնական միջոցի՝ որպես առանձին ակտիվ հաշվառվող միավորի բաղկացուցչի փոխարինման ծախսումները կապիտալացվում են դուրս գրված բաղկացուցչի հաշվեկշռային արժեքի հետ: Այլ հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ դրանք ավելացնում են հիմնական միջոցի միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր այլ ծախսումները, ներառյալ պահպանման և վերանորոգման ծախսումները, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կատարվելու ժամանակաշրջանում:

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում կամ ավելացվում է այլ ակտիվի սկզբնական արժեքին՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի՝ իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար: Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Մեքենաներ և սարքավորումներ, տրանսպորտային միջոցներ	- 5-8 տարի
Արտադրատնտեսական գույք, գործիքներ և այլ հիմնական միջոցներ	- 8 տարի
Վարձակալված շենքերի և շինությունների վրա կատարված կապիտալ ծախսեր	- 20 տարի

4.6 Վարձակալված ակտիվներ

Ընկերությունը՝ որպես վարձակալ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ, Ընկերությունն իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը և վարձակալության գծով պարտավորությունը:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ձևավորվում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական չափումից, Ընկերության կատարած ցանկացած սկզբնական ուղղակի ծախսերից, վարձակալության ժամկետի ավարտին ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ցանկացած ծախսի գնահատումից և նախքան վարձակալության մեկնարկի ամսաթիվը կատարված ցանկացած վարձակալական վճարներից (հանած ստացված ցանկացած խրախուսումները):

Ընկերությունը հաշվարկում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից կամ վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Ընկերությունը նաև գնահատում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվն արժեզրկման համար, երբ այդպիսի ցուցանիշներ կան:

Մեկնարկի ամսաթվին Ընկերությունը չափում է վարձակալության գծով պարտավորությունը այդ ամսաթվին դեռևս չվճարված վարձավճարների ներկա արժեքով՝ դրանք զեղչելով՝ կիրառելով վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը, եթե այդ դրույքը կարելի է հեշտությամբ որոշել, կամ Ընկերության լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Սկզբնական չափումից հետո պարտավորությունը կնվազեցվի կատարված վճարումների և կմեծացվի տոկոսների չափով: Այն վերաչափվում է՝ արտացոլելու ցանկացած վերագնահատում կամ փոփոխություն, կամ եթե առկա են փոփոխություններ ըստ էության հաստատուն վճարումներում:

Երբ վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է, համապատասխան ճշգրտումը արտացոլվում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվում կամ շահույթում և վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը նվազեցվել է զրոյի:

Ընկերությունը հաշվառում է վարձակալական ակտիվները հիմնական միջոցների դասում:

Ընկերությունը՝ որպես վարձատու

Որպես վարձատու՝ Ընկերությունը դասակարգում է իր վարձակալությունները որպես գործառնական կամ ֆինանսական:

Վարձակալությունը դասակարգվում է որպես ֆինանսական, եթե այն փոխանցում է հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության իրավունքի հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերը և օգուտները և գործառնական, եթե նշվածը տեղի չի ունենում:

4.7 Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկում

Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ակտիվները չեն ամորտիզացվում և յուրաքանչյուր տարի ենթարկվում են արժեզրկման ստուգման: Մաշվող ակտիվներն արժեզրկման համար վերանայվում են, երբ իրադարձությունները և հանգամանքների փոփոխությունները վկայում են այն մասին, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը կարող է չվերականգնվել: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է այն գումարով, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է փոխհատուցվող գումարը:

Փոխհատուցվող գումարը վաճառքի զուտ գնից և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է: Եթե ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է նրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը: Արժեզրկումից կորուստներն անմիջապես ճանաչվում են որպես ծախս:

Երբ հետագայում արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը պետք է ավելացվի մինչև նրա փոխհատուցվող գումարը, բայց այնպես, որ ակտիվի ավելացված հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը դրոշմված կլինի, եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի գծով արժեզրկումից

կորուստներ ճանաչված չլինեին: Արժեզրկումից կորստի հակադարձումն անմիջապես ճանաչվում է որպես եկամուտ:

4.8 Ֆինանսական գործիքներ

Ճանաչում և ապահովագրում

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ Ընկերությունը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվներն ապահովանաչվում են, երբ լրանում են ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները, կամ այն ժամանակ, երբ ֆինանսական ակտիվները բոլոր նշանակալից ռիսկերով ու հատուցումներով փոխանցվում են երրորդ կողմին:

Ֆինանսական պարտավորություններն ապահովանաչվում են, երբ դրանք մարվում են, վճարման ենթակա չեն, չեղյալ են ճանաչվել կամ լրացել է դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը և սկզբնական չափումը

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված ծախսումները, բացառությամբ այն առևտրային դեբիտորական պարտքերի, որոնք չեն պարունակում էական ֆինանսական բաղադրիչ և չափվում են գործարքի գնով՝ ՖՀՄՄ 15-ի պահանջներին համապատասխան:

Ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հեջավորման գործիքների բաժանվում են հետևյալ կատեգորիաների.

- ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող,
- իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ արդյունքի միջոցով չափվող:

Ֆինանսական ակտիվներին առնչվող ամբողջ եկամուտը և ծախսերը, որոնք ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, արտացոլված են ֆինանսական ծախսերում, ֆինանսական եկամուտում կամ արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններում, բացառությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման, որն արտացոլված է այլ ծախսերում: Ընկերության ֆինանսական ակտիվները, ըստ կատեգորիաների ներկայացված են Ծանոթագրություն 15-ում:

Ֆինանսական ակտիվների հետագա չափումը

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, եթե ակտիվները բավարարում են հետևյալ պայմաններին (և չեն դասակարգված որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող).

- դրանք պահվում են այն թիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է պահել ֆինանսական ակտիվները և հավաքագրել դրանց հետ կապված պայմանագրային դրամական հոսքերը,
- ֆինանսական ակտիվների պայմանագրային պայմաններն առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ:

Սկզբնական ճանաչումից հետո այս ակտիվները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Այն դեպքերում, երբ զեղչման ազդեցությունն աննշան է, զեղչում չի կատարվում: Ֆինանսական գործիքների այս կատեգորիայում են դասակարգվում Ընկերության բանկերում մնացորդները, առևտրային դեբիտորական պարտքերը և տրամադրված փոխառությունները:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Պարտքային կորուստների ճանաչումն այլևս կախված չէ Ընկերության՝ պարտքային կորուստը բնորոշող իրադարձության սկզբնական բացահայտումից: Փոխարենը, պարտքային ռիսկը գնահատելիս և

ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս Ընկերությունը դիտարկում է ավելի ընդլայնված տեղեկատվություն ներառյալ անցյալ իրադարձությունները, ընթացիկ պայմանները, խելամիտ և հիմնավորված կանխատեսումները, որոնք ազդեցություն ունեն գործիքի ապագա դրամական հոսքերի ակնկալվող հավաքագրելիության վրա:

Ապագայամետ գնահատման մոտեցումը կիրառելիս առանձնացվում են հետևյալները.

- Ֆինանսական գործիքներ, որոնց պարտքային որակները սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չեն վատթարացել կամ ունեն ցածր պարտքային ռիսկ («Փուլ 1») և
- Ֆինանսական գործիքներ, որոնց պարտքային որակները սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն վատթարացել են և որոնց պարտքային ռիսկը ցածր չէ («Փուլ 2»):

«Փուլ 3»-ն ընդգրկում է այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց մասով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առկա են արժեզրկման օբյեկտիվ ապացույցներ:

Առաջին դասի ակտիվների համար ճանաչվում են «12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները», մինչդեռ «գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները» ճանաչվում են երկրորդ դասի ակտիվների համար: Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափումը որոշվում է ֆինանսական գործիքի ակնկալվող գործողության ժամկետի պարտքային կորուստների հավանականության միջին կշռված գնահատումով:

Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Ընկերությունը հաշվառում է առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը՝ օգտվելով պարզեցված մոտեցումից և կորստի գծով պահուստը ձևակերպում է որպես գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներ: Դրանք իրենցից ներկայացնում են պայմանագրային դրամական հոսքերի ակնկալվող դադարեցումները՝ հաշվի առնելով ֆինանսական ակտիվի գործողության ժամկետի ամբողջ ընթացքում ցանկացած պահի չմարվելու հնարավորությունը: Ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկելիս Ընկերությունն օգտագործում է պահուստի մատրիցան՝ ելնելով պատմական փորձից, արտաքին ցուցանիշներից և ապագային առնչվող տեղեկատվությունից:

ՖՀՄՍ 9-ի՝ արժեզրկմանը ներկայացվող պահանջների կիրառման մանրամասն վերլուծությունն արտացոլված է Ծանոթագրություն 26-ում:

Ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգումը և չափումը

Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են բանկային վարկերը, առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը և ֆինանսական վարձակալության գծով պարտավորությունները: Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները, ըստ կատեգորիաների, ներկայացված են Ծանոթագրություն 15-ում:

Վարկեր

Վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ առանց գործարքային ծախսերի: Սկզբնական ճանաչումից հետո վարկերը և փոխառությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ այս արժեքի և մարման արժեքի միջև տարբերությունը փոխառության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով: Տոկոսավճարները և փոխառությունների հետ կապված այլ ծախսերը ծախսագրվում են կատարմանը զուգահեռ՝ որպես ֆինանսական ծախսերի մի մաս:

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը ճանաչվում են իրական արժեքով, հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով:

Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Վարձակալության գծով պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են վարձակալական վճարների ներկա արժեքով, որոնք դեռ չեն վճարվել մեկնարկի ամսաթվին, զեղչվում են՝ օգտագործելով

վարձակալության պայմանագրին ներհատուկ տոկոսադրույքով կամ, եթե այդ տոկոսադրույքը հնարավոր չէ հեշտությամբ որոշել, Ընկերության հավելյալ վարկավորման լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքով:

Սկզբնական ճանաչումից հետո վարձակալության գծով պարտավորությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

4.9 Պաշարներ

Պաշարներն այն ակտիվներն են, որոնք պահվում են սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի համար, կամ հումքի, կամ նյութի ձևով՝ արտադրանքի թողարկման կամ ծառայությունների մատուցման ընթացքում օգտագործելու համար: Պահեստամասերը, վթարային սարքավորումները և օժանդակ սարքավորումները նույնպես ճանաչվում են որպես պաշար, եթե դրանք չեն համապատասխանում հիմնական միջոցների սահմանմանը:

Պաշարները հաշվառվում են ինքնարժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով: Իրացման զուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ձևավորվող գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները: Պաշարների ինքնարժեքը հաշվարկվում է՝ օգտագործելով առաջին մուտք՝ առաջին ելք (ԱՄԱԵ) մեթոդը, և ներառում է պաշարների ձեռքբերման, ինչպես նաև դրանք՝ իրենց ներկայիս վիճակին և գտնվելու վայր հասցնելու ծախսերը:

4.10 Շահութահարկ

Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվետու ամսաթվին գործող կամ ըստ էության գործող հարկային դրույքաչափերով՝ հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկը հաշվարկվում է ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և շահութահարկի հաշվարկման ժամանակ օգտագործվող համապատասխան հարկային բազաների միջև ժամանակավոր տարբերություններից: Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար: Հետաձգված հարկային ակտիվները պետք է ճանաչվեն բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը:

Հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվում է այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ Ընկերությունը կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնց կիրառման մեջ լինելն ակնկալվում է ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

4.11 Սեփական կապիտալ, պահուստներ և շահաբաժինների վճարումներ

Ընկերության կողմից թողարկվող կապիտալի գործիքները հաշվառվում են անվանական արժեքով:

Կանոնադրական կապիտալն իրենից ներկայացնում է թողարկված բաժնեմասերի նոմինալ արժեքը:

Զբաղիված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների չբաշխված շահույթը:

Սեփականատերերի հետ բոլոր գործարքները առանձին-առանձին գրանցված են սեփական կապիտալում:

Շահաբաժինները ճանաչվում են որպես պարտավորություն այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են:

4.12 Հատուցումներ աշխատակիցներին

Կարճաժամկետ հատուցումներն աշխատակիցներին այն հատուցումներն են, որոնք ենթակա են մարման ամբողջությամբ տարեկան այն հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում, որում աշխատակիցները մատուցել են համապատասխան ծառայությունները: Դրանք ներառում են՝

- (ա) աշխատավարձերը և պարգևավճարները,
- (բ) վճարովի տարեկան արձակուրդները և անաշխատունակության հետ կապված վճարովի արձակուրդները:

4.13 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում ղեկավարության կատարած նշանակալի դատողություններ և գնահատման անորոշություն

ՖՀՄՍ-ներին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Ընկերության ղեկավարությունը կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են գործում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների գումարների, ինչպես նաև հաշվետու տարվա եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա:

Ենթադրությունները և դատողությունները շարունակաբար գնահատվում են և հիմնված են պատմական փորձի, ինչպես նաև այլ ցուցանիշների վրա, ներառյալ ապագա ակնկալվող իրադարձությունները, որոնք տվյալ հանգամանքներում համարվում են ընդունելի:

Ընկերությունն իրականացնում է ապագային վերաբերող գնահատումներ և ենթադրություններ: Այդ հաշվապահական գնահատականները կարող են չհամապատասխանել իրական արդյունքներին: Ստորև ներկայացված են այն գնահատումներն ու ենթադրությունները, որոնց գծով առկա է ռիսկ, որ հաջորդ ֆինանսական տարում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները կենթարկվեն էական ճշգրտումների:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետներ

Ղեկավարությունը կատարել է հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետների գնահատում: Ղեկավարության համոզմամբ գնահատված հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետներն էականորեն չեն տարբերվում այդ ակտիվների տնտեսական կյանքից: Եթե հիմնական միջոցների փաստացի օգտակար ծառայության ժամկետները տարբերվեն գնահատումներից, ապա ֆինանսական հաշվետվությունները կարող են էականորեն տարբերվել:

Օգտագործման իրավունքով ակտիվներ և վարձակալական պարտավորություններ

Օգտագործման իրավունքով ակտիվների և վարձակալական պարտավորությունների արժեքը հաշվարկվում է ղեկավարության գնահատականների հիման վրա, ինչպես նաև լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքի, որն օգտագործվում է վարձակալական վճարը զեղչելու համար: Վարձակալության ժամկետը գնահատելու ժամանակ ղեկավարությունը հաշվի է առնում այն բոլոր փաստերն ու հանգամանքները, որոնք Ընկերության համար վարձակալությունը երկարաձգման հնարավորությունը կիրառելու համար տնտեսական խթան են հանդիսանում, ինչպիսիք են վարձակալված վայրում գտնվող ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետը, վայրերի փոխարինման վիճակագրությունը, ինչպես նաև վարձակալության պայմանագրերը լուծելու և կնքելու ծախսերը:

Այս գործոններում տեղի ունեցած փոփոխությունները կարող են ազդել գնահատված վարձակալության ժամկետի և օգտագործման իրավունքով ակտիվների և վարձակալական պարտավորությունների գրանցված արժեքի վրա:

Պաշարներ

Ղեկավարությունը գնահատում է պաշարների զուտ իրացման արժեքը՝ հաշվի առնելով յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ հասանելի ամենավստահելի ապացույցները: Այս պաշարների ապագա իրացման վրա կարող են ազդեցություն ունենալ ապագա տեխնոլոգիաները կամ շուկայով առաջնորդվող այլ փոփոխությունները, որը կարող է նվազեցնել ապագա վաճառքի գները:

Առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ

Առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը հաշվարկելու համար Ընկերությունը օգտագործում է պահուստի մատրիցան:

Սկզբնապես պահուստի մատրիցան հիմնված է Ընկերության՝ պարտքը չմարելու դիտարկված պատմական գործակիցների վրա: Ընկերությունը ստուգել է պահուստի մատրիցան՝ պատմական պարտքային կորստի փորձառությունն ապագան կանխատեսող տեղեկության հետ ճշգրտելու համար: Տնտեսական պայմանների կանխատեսման ազդեցությունն ակնկալվող պարտքային կորուստների որոշման վրա աննշան է եղել: Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանում պարտքը չմարելու դիտարկված պատմական գործակիցները թարմացվում են և փոփոխությունները վերլուծվում են ապագան կանխատեսող գնահատականներում:

Պարտքը չմարելու դիտարկված պատմական գործակիցների, տնտեսական պայմանների կանխատեսման և ակնկալվող պարտքային կորուստների միջև հարաբերակցության գնահատումը նշանակալի է: Ակնկալվող պարտքային կորուստների արժեքը հանգամանքների և կանխատեսվող տնտեսական պայմանների նկատմամբ զգայուն է: Ընկերության պատմական պարտքային կորստի փորձառությունը և տնտեսական պայմանների կանխատեսումը կարող են չարտահայտել հաճախորդի՝ ապագայում սպասվող պարտքը չմարելու հավանականությունը: Ընկերության առևտրային դեբիտորական պարտքի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների վերաբերյալ տեղեկատվությունը բացահայտված է ծանոթագրություն 26.2-ում:

5 Հասույթ

	2024թ.	2023թ.
Պայմանագրերից հասույթ		
Ապրանքների վաճառք	9,667,240	9,063,835
Ծառայությունների մատուցում	458,346	322,899
Այլ եկամույթ		
Վարձակալության գծով եկամուտ	4,400	45,930
	10,129,986	9,432,664

Ընկերության՝ հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթն ըստ ճանաչման ժամկետայնության ներկայացված է ստորև.

	2024թ.	2023թ.
Ժամանակի մեջ ինչ որ պահին փոխանցվող ապրանքներ	9,667,240	9,063,835
Ժամանակի ընթացքում փոխանցվող ծառայություններ	458,346	322,899
Ընդամենը	10,125,586	9,386,734

6 Վաճառքի ինքնարժեք

	2024թ.	2023թ.
Վաճառված ապրանքների ինքնարժեք	8,152,888	7,979,996
Մատուցված ծառայությունների ինքնարժեք	544,876	547,045
	8,697,764	8,527,041

7 Իրացման ծախսեր

	2024թ.	2023թ.
Հատուցումներ աշխատակիցներին	273,429	247,039
Մարքեթինգի և գովազդի ծախսեր	34,591	9,496
Այլ	64,658	38,583
	372,678	295,118

8 Վարչական ծախսեր

	2024թ.	2023թ.
Հատուցումներ աշխատակիցներին	225,269	149,245
Ներկայացուցչական և գործուղման ծախսեր	89,116	32,068
Չփոխհատուցվող հարկերից ծախսեր	22,298	14,781
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	22,030	15,043
Բանկային ծառայություններ	10,038	10,528
Փոստի և հաղորդակցման ծախսեր	6,415	6,707
Այլ	124,304	187,259
	499,470	415,631

9 Այլ ծախսեր

	2024թ.	2023թ.
Արտարժույթի փոխարկման ծախսեր	44,436	42,970
Դերիտորական պարտքերի գծով արժեզրկումից կորուստ	41,518	13,769
Հիմնական միջոցների արժեզրկումից կորուստներ	-	1,222,593
Այլ	9,790	1,489
	95,744	1,280,821

10 Ֆինանսական ծախսեր

	2024թ.	2023թ.
Վարկերի տոկոսային ծախսեր	131,087	118,524
Վարձակալության պարտավորության գծով ծախսեր	8,607	9,989
Ընդամենը ֆինանսական ծախսեր	139,694	128,513

11 Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերությունից զուտ օգուտ
(վնաս)

	2024թ.	2023թ.
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	3,146	5,454
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ	59,890	(112,790)
Փոխարժեքային տարբերությունից զուտ օգուտ (վնաս)	63,036	(107,336)

12 Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)

	2024թ.	2023թ.
Ընթացիկ հարկ	-	49,369
Ընթացիկ տարում ճանաչված՝ նախորդ տարվա ընթացիկ հարկին վերաբերող ճշգրտումներ	(49,369)	-
Հետաձգված հարկ	(70,484)	(3,593)
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	(119,853)	45,776

Արդյունավետ հարկային դրույքաչափի համադրումը ներկայացված է ստորև.

	2024թ.	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)	2023թ.	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)
Շահույթ մինչև հարկումը (համաձայն ՖՀՄՍ-ների)	422,197		(1,215,708)	
Շահութահարկ՝ 18% դրույքաչափով (2023թ.՝ 18%)	75,995	18	(218,827)	18.00
(Չհարկվող եկամուտ) չնվազեցվող ծախսեր, զուտ	40,858	9.68	264,603	(21.77)
Զօգտագործված հարկային վնասներից չճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվի ազդեցությունը	(166,222)	(39.37)	-	-
Հետաձգված հարկի ազդեցությունը	(70,484)	(167)	-	-
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	(119,853)	(178.69)	45,776	(3.77)

13 Հիմնական միջոցներ

	Մեքենաներ և սարքավորումներ, տրանսպորտային միջոցներ	Արտադրա- տնտեսական գույք, գործիքներ և այլ	Վարձակալված գույքի վրա կատարված կապիտալ ծախսեր	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք					
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	3,096,534	512,181	42,361	125,023	3,776,099
Ավելացում	28,191	56,734	758	-	85,683
Վերաչափում	-	-	-	10,122	10,122
Օտարում	(690,814)	(142,125)	-	-	(832,939)
Տեղափոխում պաշարներ	(687,045)	-	-	-	(687,045)
Արժեզրկում	(1,160,893)	(2,363)	-	-	(1,163,256)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	585,973	424,427	43,119	135,145	1,188,664
Ավելացում	92,950	24,074	70	-	117,094
Օտարում	(356,865)	(75,388)	-	-	(432,253)
Տեղափոխում պաշարներից	99,064	18,014	-	-	117,078
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	421,122	391,127	43,189	135,145	990,583
Կուտակված մաշվածություն և արժեզրկում					
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	971,962	323,969	9,949	39,017	1,344,897
Տարվա հաշվարկ	80,913	40,427	2,147	20,957	144,444
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	(645,378)	(141,969)	-	-	(787,347)
Արժեզրկման աղյուսքում փակում	(18,971)	-	-	-	(18,971)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	388,526	222,427	12,096	59,974	683,023
Տարվա հաշվարկ	44,414	28,865	2,147	21,888	97,314
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	(255,611)	(23,604)	-	-	(279,215)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	177,329	227,688	14,243	81,862	501,122
Հաշվեկշռային արժեք					
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	197,447	202,000	31,023	75,171	505,641
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	243,793	163,439	28,946	53,283	489,461

Հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքում ներառված օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը վերաբերում է վարձակալված գրասենյակային, պահեստային և այլ տարածքների: Ընթացիկ տարում Ընկերությունը չի վարձակալել է նոր պահեստային տարածքներ:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ամբողջովին մաշված հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքը կազմում է 193,479 հազար << դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 428,650 << հազար դրամ):

Հաշվարկված մաշվածության ծախսից 75,426 հազար << դրամը բաշխվել է վաճառքի ինքնարժեքին, իսկ 21,888 հազար << դրամը՝ վարչական ծախսերին (2023թ.՝ 123,829 հազար << դրամ վաճառքի ինքնարժեքին, 20,615 հազար << դրամ վարչական ծախսերին):

14 Վարձակալության գծով պարտավորություններ

Ընկերությունը վարձակալել է գրասենյակային շենքը, պահեստային շինությունները և հարակից տարածքները: Վարձակալությունն արտացոլվել է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն:

Վարձակալության գծով պարտավորությունները գեղջելու նպատակով Ընկերության կողմից կիրառված փոխառության միջին կշռված տոկոսադրույքը գնահատվել է 12%:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա տոկոսային ծախսը, որը հաշվեգրվել է վարձակալության գծով պարտավորություններին, կազմել է 8,388 հազար դրամ (2023թ.՝ 10,048 հազար դրամ) և ներառվել է ֆինանսական ծախսերում:

Ապագա նվազագույն վարձավճարները արտացոլված են ստորև.

	Նվազագույն վարձավճարներ	
	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Մեկ տարվա ընթացքում		
Վարձավճարներ	30,068	30,069
Ֆինանսական ծախս	(5,750)	(8,388)
	24,318	21,681
Երկրորդից երրորդ տարիների ընթացքում		
Վարձավճարներ	42,598	72,665
Ֆինանսական ծախս	(3,067)	(8,817)
	39,531	63,848
Զուտ ներկա արժեք	63,849	85,529

15 Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ

15.1 Ֆինանսական գործիքների կատեգորիաները

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են Ծանոթագրություն 4.8-ում: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքներն ըստ կատեգորիաների ներկայացված են ստորև:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված հազար հայկական (<<) դրամով)

Ֆինանսական ակտիվներ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	624,251	726,521
Մնացորդներ բանկերում	605,598	46,397
Տրամադրված փոխառություններ	12,000	-
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	1,241,849	772,918

Ֆինանսական պարտավորություններ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ամորտիզացված արժեքով պահվող ֆինանսական պարտավորություններ		
Վարկեր ֆինանսական կազմակերպություններից	828,183	1,615,884
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	63,849	85,529
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	2,170,425	1,995,901
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ	3,062,457	3,697,314

16 Հետաձգված հարկային ակտիվներ

Հետաձգված հարկերի շարժը ներկայացված է ստորև.

	2024թ.	2023թ.
Տարեսկզբի մնացորդ	15,499	11,906
Շահույթում կամ վնասում ճանաչված փոխհատուցում	70,484	3,593
Տարեվերջի մնացորդ	85,983	15,499

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ.

	1 հունվարի 2024թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Հետաձգված հարկային ակտիվներ			
Վարձակալություն	15,395	(3,902)	11,493
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	6,425	7,474	13,899
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	7,210	9,141	16,351
Պաշարներ	220,053	(220,053)	-
Հարկային վնաս	-	53,831	53,831
	249,083	(153,509)	95,574
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ			
Հիմնական միջոցներ	13,531	(3,940)	9,591
	13,531	(3,940)	9,591

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված հազար հայկական ՀՀ դրամով)

	1 հունվարի 2024թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	31 դեկտեմբերի 2024թ.
Հետաձգված հարկային ակտիվների արժեզրկում	(220,053)	220,053	-
Զուտ արդյունք - հետաձգված հարկային ակտիվներ	15,499	70,484	85,983

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ.

	1 հունվարի 2023թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Հետաձգված հարկային ակտիվներ			
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	3,947	2,478	6,425
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	7,959	(749)	7,210
Պաշարներ	-	220,053	220,053
Վարձակալություններ	-	15,395	15,395
	11,906	237,177	249,083
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ			
Հիմնական միջոցներ	-	13,531	13,531
	-	13,531	13,531
Հետաձգված հարկային ակտիվների արժեզրկում	-	(220,053)	(220,053)
Զուտ արդյունք - հետաձգված հարկային ակտիվներ	11,906	3,593	15,499

17 Պաշարներ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Շինարարական տեխնիկա	1,539,861	2,045,992
Պահեստամասեր	1,130,264	1,293,644
Այլ	544	2,989
Ընդամենը պաշարներ	2,670,669	3,342,625

Բանկային վարկերն ապահովելու նպատակով Ընկերությունը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գրավադրել 1,480,786 հազար ՀՀ դրամ արժեք ունեցող պաշարներ (2023թ. դեկտեմբերի 31՝ 1,211,834 հազար ՀՀ դրամ):

18 Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ֆինանսական ակտիվներ		
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	624,251	762,217
Ակնկալվող պարտքային կորուստների համար պահուստ	(77,214)	(35,696)
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	547,037	726,521
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ		
Տրված կանխավճարներ	145,967	164,647
Կանխավճարված հարկեր	35,586	44,387
Ընդամենը ոչ ֆինանսական ակտիվներ	181,553	209,034
Ընդամենը առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	728,590	935,555

Բոլոր գումարները կարճաժամկետ են: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի զուտ հաշվեկշռային արժեքը համարվում է իրական արժեքի խելամիտ գնահատում:

Ապրանքների վաճառքից և ծառայությունների մատուցումից առաջացած առևտրային դեբիտորական պարտքի միջին տևողությունը կազմում է 30 օր (2023թ.՝ 31 օր): Առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվարկվում:

Ծանոթագրություն 26.2-ում ներկայացված են պարտքային ռիսկի վերլուծության վերաբերյալ բացահայտումները:

Տե՛ս Ծանոթագրություն 26.2՝ առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի արժույթների բացահայտման համար:

19 Մնացորդներ բանկերում և օգտագործման սահմանափակումով հաշիվների մնացորդներ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Բանկային հաշիվներ	605,598	46,397
Ընդամենը բանկերում մնացորդներ՝ արտացոլված դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունում	605,598	46,397
Օգտագործման սահմանափակումով հաշիվների մնացորդներ	65,117	-
Ընդամենը դրամական միջոցներ և օգտագործման սահմանափակումով հաշիվների մնացորդներ՝ արտահայտված ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	670,715	46,397

Օգտագործման սահմանափակումով հաշիվների մնացորդը իրենից ներկայացնում է գրավադրած դրամական միջոցներ՝ վաճառված տեխնիկայի դիմաց, որն Ընկերությունը չի կարող օգտագործել մինչև տեխնիկայի երաշխիքային սպասարկման ժամկետի ավարտը:

Տե՛ս Ծանոթագրություն 26՝ բանկերում մնացորդների արժույթների բացահայտման համար:

20 Սեփական կապիտալ

20.1 Կանոնադրական կապիտալ

Ընկերության կանոնադրական կապիտալը կազմում է 3,600 հազար դրամ, որը բաղկացած է մեկ բաժնեմասից:

Ընկերության միակ մասնակիցն է «ԻԿՕ Հոլդինգ» ԳմբԽ-ն, որը գրանցված է Ավստրիայի Հանրապետությունում:

20.2 Շահաբաժիններ

2024թ. Ընկերության մասնակցին վճարվել է 246,750 հազար ՀՀ դրամ շահաբաժին, իսկ 2023թ. 116,438 հազար ՀՀ դրամ շահաբաժին՝ ներառյալ եկամտային հարկը, որը ՀՀ-ում կազմում է 5%:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 760,000 հազար ՀՀ դրամ շահաբաժինների մնացորդը ղեկավարությունը մտադիր է մարել մինչև 2025թ. դեկտեմբերի 31-ը (2023թ.՝ 1,006,750 հազար դրամ):

21 Վարկեր ֆինանսական կազմակերպություններից

	Ոչ ընթացիկ		Ընթացիկ	
	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Բանկային վարկեր	351,785	1,215,369	475,402	372,955
Լիզինգային պայմանագրեր	-	1,017	996	26,543
Ընդամենը վարկեր ֆինանսական կազմակերպություններից	351,785	1,216,386	476,398	399,498

Բանկային վարկերն ունեն միջինում 1-3 տարի մարման ժամկետ և տարեկան 7.5-8.5% տոկոսադրույք (2023թ.՝ 7.5-8.5% տոկոսադրույք):

Վարկերն ապահովված են դրամական միջոցներով և պաշարներով (տե՛ս Ծանոթագրություն 19 և 17):

Վարկերի իրական արժեքը մոտավորապես հավասար է դրանց հաշվեկշռային արժեքին, քանի որ զեղչման ազդեցությունն էական չէ:

Ընկերության արտարժույթային ռիսկի մասին ավելի մանրամասն տեղեկատվություն ներկայացված է Ծանոթագրություն 26-ում:

22 Առևտրային և կրեդիտորական պարտքեր

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարներին	1,175,878	855,811
Վճարվելիք շահաբաժիններ	760,000	1,006,750
Պարտավորություններ աշխատակիցներին	209,172	133,340
Վճարվելիք հարկեր և պարտավորություններ	259,763	178,641
Ստացված կանխավճարներ	131,014	305,674
Այլ պարտավորություններ	25,375	-
Ընդամենը առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	2,561,202	2,480,216

Ապրանքների ձեռքբերման գծով առաջացած պարտավորությունների մարման միջին տևողությունը կազմում է 1 ամիս (2023թ.՝ 1 ամիս): Ընկերությունն ունի ֆինանսական ռիսկի կառավարման քաղաքականություններ, որոնք ապահովում են բոլոր պարտավորությունների ժամանակին կատարում:

Մատակարարներին կրեդիտորական պարտքերը ներառում են Ընկերության բաժնետիրոջ նկատմամբ 1,028,242 հազար << դրամ պարտավորությունները (2023թ.՝ 787,689 հազար << դրամ):

Ընկերության արտարժույթային ռիսկի մասին ավելի մանրամասն տեղեկատվություն ներկայացված է Ծանոթագրություն 26-ում:

23 Ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող պարտավորությունների համադրում

Ընկերության պարտավորություններում ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող փոփոխությունները կարող են դասակարգվել հետևյալ կերպ.

	Վարկեր	Վարձակա- լության գծով պարտավո- րություններ	Ընդամենը
2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	1,002,105	94,504	1,043,297
Դրամային հոսքերից			
Մուտքեր	2,068,808	-	2,068,808
Մարումներ	(1,551,616)	(17,965)	(1,569,581)
Վճարված տոկոսներ	(118,465)	(10,048)	(128,513)
Ոչ դրամային հոսքերից			
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում	20,736	-	20,736
Սկզբնական ճանաչում	-	8,990	8,990
Տոկոսի հաշվեգրում	118,524	10,048	128,572
Փոխարժեքային տարբերությունից վնաս	75,792	-	75,792
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,615,884	85,529	1,701,413
Դրամային հոսքերից			
Մուտքեր	1,300,196	-	1,300,196
Մարումներ	(2,037,085)	(21,681)	(2,058,766)
Վճարված տոկոսներ	(131,617)	(8,607)	(140,224)
Ոչ դրամային հոսքերից			
Տոկոսի հաշվեգրում	131,087	8,607	139,694
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ	(50,284)	-	(50,284)
2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	828,183	63,849	892,032

24 Կապակցված կողմեր

Ընկերության կապակցված կողմերը ներառում են մասնակցին, միևնույն վերահսկողության տակ գտնվող ընկերությունները, ինչպես նաև հիմնական ղեկավար անձնակազմը:

24.1 Վերահսկողություն

Ընկերության գլխավոր մայր ընկերությունն է «ԻՎՕ Հոլդինգ» ԳՄԲԽ, որը գործունեություն է ծավալում Ավստրիայում, գտնվում է Վիեննա, Ֆյուրիխգասե 8/9, 1010 հասցեում և չի պատրաստում հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվություններ:

24.2 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Հաշվետու տարվա ընթացքում Ընկերության և իր կապակցված կողմերի միջև իրականացվել են հետևյալ գործարքները, և հաշվետու ամսաթվի դրությամբ մնացորդները հետևյալն են:

Գործարքներ

	2024թ.	2023թ.
Մասանակից		
Ապրանքների ձեռքբերում	5,190,711	5,764,039
Ծառայությունների մատուցում	38,304	70,804

Միևնույն վերահսկողության տակ գտնվող ընկերություններ

Ապրանքների ձեռքբերում	-	35,960
-----------------------	---	--------

Ղեկավար անձնակազմ

Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	151,628	107,110
-----------------------------	---------	---------

Մնացորդներ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Մասանակից		

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	1,028,242	787,689
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	33,816	34,519

Ղեկավար անձնակազմ

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	19,188	4,628
--------------------------------------	--------	-------

25 Պայմանականություններ

25.1 Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Ընկերությունը չունի ամբողջական ապահովագրական ծածկույթ իր ակտիվների և գործունեության ընդհատման համար, չունի նաև Ընկերության գույքի կամ գործառնությունների հետ կապված պատահարների հետևանքով գույքին կամ շրջակա միջավայրին հասցված վնասի գծով երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությունների ապահովագրություն: Քանի դեռ Ընկերությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

25.2 Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսդրությունը հաճախակի ենթարկվում է փոփոխությունների, ինչը որոշ դեպքերում մեկնաբանությունների կարիք է առաջացնում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են տուգանքներ և տույժեր առաջադրել:

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

26 Ֆինանսական գործիքների ռիսկ

Ռիսկի կառավարման քաղաքականությունները և նպատակները

Ֆինանսական գործիքների հետ կապված՝ Ընկերությունը ենթարկվում է զանազան ռիսկերի: Այս ռիսկերն են շուկայական ռիսկը, պարտքային ռիսկը և իրացվելիության ռիսկը:

Առավել էական ֆինանսական ռիսկերը, որոնց Ընկերությունը կարող է ենթարկվել, նկարագրված են ստորև:

26.1 Շուկայական ռիսկի վերլուծություն

Ֆինանսական գործիքների օգտագործման ընթացքում Ընկերությունը ենթարկվում է շուկայական ռիսկի, հատկապես՝ արտարժույթային ռիսկի, որը բխում է ինչպես գործառնական, այնպես էլ ֆինանսական գործունեությունից:

Արտարժույթի ռիսկ

Ընկերությունը գործարքներ է իրականացնում արտարժույթով և, հետևաբար, ենթարկվում է արտարժույթի փոխարժեքային տատանումների ազդեցությանը:

Ընկերության գործարքների հիմնական մասն իրականացվում է հայկական դրամով: Արտարժույթի փոխարժեքային տատանումներից կախվածությունն առաջանում է Ընկերության՝ արտերկրյա ձեռքբերումներից և վարկերից, որոնք, ի սկզբանե, արտահայտված են ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով:

Արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, որոնք Ընկերությանը ենթարկում են արտարժույթային ռիսկի, նկարագրված են ստորև: Արտացույցված գումարներն իրենցից ներկայացնում են հիմնական ղեկավար անձնակազմին տրամադրված տվյալները, որոնք արտահայտված են հայկական դրամով՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի ամսաթվի փոխարժեքով:

Հոդված

31 դեկտեմբերի 2024թ.

	ԱՄՆ դոլար	Եվրո
Ֆինանսական ակտիվներ		
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	103,012	2,066
Մնացորդներ բանկերում	191,208	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	294,220	2,066
Ֆինանսական պարտավորություններ		
Վարկեր	826,541	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	781,444	304,872

Հոդված

31 դեկտեմբերի 2024թ.	ԱՄՆ դոլլար	Եվրո
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	1,607,985	304,872
Զուտ արդյունք	(1,313,765)	(302,806)

Հոդված

31 դեկտեմբերի 2023թ.	ԱՄՆ դոլլար	Եվրո
Ֆինանսական ակտիվներ		
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	3,794	-
Մնացորդներ բանկերում	2	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	34,396	-
Ֆինանսական պարտավորություններ		
Վարկեր	1,399,630	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	150,006	684,112
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	1,549,636	684,112
Զուտ արդյունք	(1,515,240)	(684,112)

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է Ընկերության զգայունությունը՝ ԱՄՆ դոլարի և եվրոյի նկատմամբ դրամի 10% (2023թ.՝ 10%) աճին/նվազմանը: 10%-ը ղեկավարության կողմից գնահատված փոխարժեքի հավանական փոփոխությունն է: Զգայունության վերլուծությունը ներառում է միայն արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների մնացորդները և ժամանակաշրջանի վերջում ճշգրտում է դրանց փոխարկումը՝ փոփոխելով փոխարժեքը 10%-ով:

Դրամի արժևորումն ԱՄՆ դոլարի և եվրոյի նկատմամբ 10%-ով (2023թ.՝ 10%) կունենա հետևյալ ազդեցությունը.

	ԱՄՆ դոլարի ազդեցություն		Եվրոյի ազդեցություն	
	2024թ.	2023թ.	2024թ.	2023թ.
Շահույթ կամ վնաս	131,377	151,524	30,281	68,411

Արտարժույթի փոխարժեքի տատանման ազդեցությունը տարվա ընթացքում փոփոխվում է՝ կախված արտերկրյա գործարքների ծավալից: Այդուհանդերձ, վերը ներկայացված վերլուծությունը կարելի է համարել Ընկերության՝ արտարժույթային ռիսկին ենթարկվածության արտացոլումը:

26.2 Պարտքային ռիսկի վերլուծություն

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով Ընկերությունը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել: Ընկերության պարտքային ռիսկն առաջանում է ֆինանսական ակտիվներից՝ ներառյալ բանկերում պահվող դրամական միջոցները և առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը:

Պարտքային ռիսկի առավելագույն ազդեցությունը ներկայացված է հետևյալ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներով՝

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված հազար հայկական (<<) դրամով)

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	624,251	726,521
Տրված փոխառություններ	12,000	-
Մնացորդներ բանկերում	605,598	46,397
	1,241,849	772,918

Պարտքային դիսկը կառավարվում է խմբային հիմունքով՝ ելնելով Ընկերության պարտքային դիսկի կառավարման քաղաքականությունից և ընթացակարգերից:

Բանկերում պահվող դրամական միջոցների մնացորդների պարտքային դիսկը կառավարվում է հաշիվները տարբեր բանկերում և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական հաստատություններում պահելու միջոցով:

Ընկերությունը շարունակաբար հսկում է հաճախորդների պարտքի հատկանիշները՝ կատարելով պարբերական ժամկետային վերլուծություններ:

Առևտրային դեբիտորական պարտքեր

Ընկերությունը բոլոր առևտրային դեբիտորական պարտքերի համար կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ի պարզեցված մոդելը. «գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների ճանաչում», քանի որ այս դեբիտորները չեն պարունակում էական ֆինանսական թաղադրիչ:

Ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս առևտրային դեբիտորական պարտքերը գնահատվել են հավաքական հիմունքով, քանի որ դրանք ունեն պարտքային դիսկի ընդհանուր բնորոշումներ: Դրանք խմբավորվել են՝ ելնելով ժամկետանց օրերից:

Երբ հավանական չէ առևտրային դեբիտորական պարտքերի հավաքագրումը, դրանք դուրս են գրվում (ապաճանաչվում են): Հաշիվ-ապրանքագրի ամսաթվից հետո 180 օրվա ընթացքում վճարում չկատարելը և Ընկերության հետ այլընտրանքային վճարման վերաբերյալ համաձայնության չգալը համարվում է գումարի վերադարձման վերաբերյալ խելամիտ սպասումներ չունենալու համար հայտանիշ:

Ելնելով վերը նկարագրվածից՝ առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ մնացորդները ներկայացված են հետևյալ աղյուսակներում.

Ժամկետանց օրեր	Դրույքաչափ	Համախառն գումար 2024թ. դեկտեմբերի 31- ի դրությամբ	Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստ
Մինչև 30 օր	-	351,767	-
30 օրից մինչև 90 օր	5%	107,463	5,373
91 օրից մինչև 180 օր	25%	110,135	27,534
181 օրից մինչև 1 տարի	75%	42,315	31,736
1 տարի և ավելի	100%	12,571	12,571
		624,251	77,214

Ժամկետանց օրեր	Դրույքաչափ	Համախառն գումար 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստ
Մինչև 30 օր	-	536,113	-
30 օրից մինչև 90 օր	5%	174,124	8,706
91 օրից մինչև 180 օր	25%	30,316	7,579
181 օրից մինչև 1 տարի	75%	9,010	6,758
1 տարի և ավելի	100%	12,654	12,654
		762,217	35,697

26.3 Իրացվելիության ռիսկի վերլուծություն

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ Ընկերությունն ի վիճակի չի լինի մարել իր պարտավորվածությունները:

Ընկերությունը վարում է իրացվելիության կառավարման քաղաքականություն՝ բանկային հաշիվներում պահելով բավարար միջոցներ՝ գործառնական պարտավորությունները ժամանակին մարելու նպատակով:

Հետևյալ աղյուսակում ներկայացված է Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունների գծով պայմանագրային մնացյալ մարման ժամկետները: Աղյուսակը պատրաստված է ֆինանսական պարտավորությունների չգեղջված դրամական միջոցների հոսքերի հիման վրա՝ հաշվի առնելով ամենավաղ ամսաթիվը, երբ Ընկերությունը ստիպված կլինի մարել այդ պարտավորությունները: Աղյուսակը ներառում է տոկոսների և մայր գումարի գծով դրամական միջոցների հոսքերը:

2024թ.

	Անտոկոս	Գործիքներ հաստատուն տոկոսադրույքով	Ընդամենը
Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույք		8.5%	
Մինչև 1 տարի	2,200,493	537,161	2,737,654
1-3 տարի	42,598	378,809	421,407
	2,243,091	915,970	3,159,061

2023թ.

	Անտոկոս	Գործիքներ հաստատուն տոկոսադրույքով	Ընդամենը
Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույք		8.37%	
Մինչև 1 տարի	2,025,970	544,630	2,570,600
1-4 տարի	72,665	1,304,485	1,377,150
	2,098,635	1,849,115	3,947,750

Ընկերությունն իրացվելիության ռիսկի գնահատման և կառավարման ժամանակ հաշվի է առնում ֆինանսական ակտիվներից ակնկալվող դրամային հոսքերը, մասնավորապես՝ դրամական միջոցները և առևտրային դեբիտորական պարտքերը: Ընկերության դրամական միջոցները և առևտրային դեբիտորական պարտքերն էականորեն ցածր են անհրաժեշտ դրամական արտահոսքերից, սակայն ընթացիկ պարտավորությունները ներառում են 760,000 հազար << դրամի վճարվելիք շահաբաժիններ, որի վճարման ժամկետները Ընկերությունը կարող է վերանայել՝ իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակով: Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերից դրամական հոսքերը պայմանագրով ենթակա

են ստացման 1-2 ամսվա ընթացքում: Ընկերությունը մտադիր է մարել իր ընթացիկ պարտավորությունները հետագա վաճառքներից:

27 Իրական արժեքի չափում

Ընկերությունը սկզբնական ճանաչումից հետո իրական արժեքով չափվող ակտիվները և պարտավորությունները դասակարգում է 1-ից մինչև 3-րդ մակարդակներում՝ հիմնվելով իրական արժեքի դիտարկելիության աստիճանի վրա: Այս երեք մակարդակները ներկայացված են ստորև.

- 1-ին մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են նմանատիպ ակտիվների կամ պարտավորությունների ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներից (չճշգրտված),
- 2-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներից, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության գծով դիտարկվում են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող),
- 3-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են գնահատման հնարքների միջոցով, որոնք ներառում են ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

26.4 Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի չափում

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ, որոնց համար իրական արժեքը բացահայտված է

Ընկերության ֆինանսական գործիքների հաշվեկշռային արժեքները համարվում են իրական արժեքի խելամիտ գնահատում:

Առևտրային դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերը, բանկերում մնացորդները իրացվելի են կամ կարճաժամկետ են, ուստի ենթադրվում է, որ հաշվեկշռային արժեքը մոտ է դրանց իրական արժեքին:

Վարձակալության գծով պարտավորությունների իրական արժեքը գնահատվում է զեղչված դրամական հոսքերի մեթոդով՝ կիրառելով այն շուկայական տոկոսադրույքները, որոնք Ընկերությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ պետք է վճարեր համանման ժամկետում և ապահովվածությամբ փոխառություն ստանալու համար՝ համանման տնտեսական միջավայրում համանման արժեքով օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի ձեռքբերման նպատակով: Ամենազգալի փոփոխականը զեղչման տոկոսադրույքն է:

Ընկերության ֆինանսական գործիքները դասակարգվում են իրական արժեքի հիերարխիայի 2 մակարդակում:

28 Կապիտալի ռիսկի քաղաքականություններ և ընթացակարգեր

Ընկերությունը իր կապիտալը կառավարում է այնպես, որպեսզի ապահովի իր անընդհատ գործելու հնարավորությունը և բաժնետերերին բավարար եկամուտ մատակարարի:

Ընկերության կապիտալը կազմված է սեփական կապիտալից, որը ներառում է թողարկված կապիտալը, կուտակված շահույթը և փոխառու միջոցները: Դեկավարությունը գնահատում է Ընկերության կապիտալի պահանջները, որպեսզի ապահովի ընդհանուր ֆինանսավորման էֆեկտիվ կառուցվածք՝ խուսափելով չափազանց մեծ ծակավորումից (լեվերիջ): Ընկերությունը կառավարում է կապիտալի կառուցվածքը և դրանում ճշգրտումներ է կատարում՝ ելնելով տնտեսական պայմանների փոփոխություններից և համապատասխան ակտիվների հետ կապված ռիսկի բնույթից: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ ճշգրտելու նպատակով Ընկերությունը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժնի գումարը, վերադարձնել կապիտալը բաժնետերերին, թողարկել նոր բաժնետոմսեր կամ վաճառել ակտիվները՝ պարտքը նվազեցնելու համար:

Ընկերությունը վերահսկում է կապիտալը՝ կիրառելով «գուտ պարտքի» և «ճշգրտված սեփական կապիտալի» հարաբերակցությունը:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ
2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (արտահայտված հազար հայկական (<<) դրամով)

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Զուտ պարտք		
Փոխառություններ	828,183	1,615,884
Հանած՝ մնացորդներ բանկերում	(605,598)	(46,397)
	222,585	1,569,487
Ճշգրտված սեփական կապիտալ		
Ընդհանուր սեփական կապիտալ	1,206,139	664,088
	1,206,139	664,088
Զուտ պարտքի և ճշգրտված սեփական կապիտալի հարաբերակցության գործակից	0.18	2.36